

ŠTEFLOVI
ateliér zahradní a krajinářské
architektury

STUDIE SÍDELNÍ ZELENĚ PROSTĚJOV (GENEREL ZELENĚ)

TEXTOVÁ ČÁST

Objednatel:

Statutární město Prostějov

nám. T. G. Masaryka 130/14, 796 01 Prostějov

Zpracovatel:

doc. Ing. Lukáš ŠTEFL, Ph.D. – ateliér ŠTEFLOVI

Ing. Daniel Matějka, Ph.D.

Datum zpracování:

04/2024

OBSAH

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE DOKUMENTACE	4
2. ÚVOD – SMYSLUPNOST A VYUŽITÍ PŘEDLOŽENÉHO DOKUMENTU	5
2.1. POLITICKÉ A LEGISLATIVNÍ ZDŮVODNĚNÍ (AKTUÁLNOST PROBLEMATIKY)	6
2.2. VLIV MĚSTSKÉ ZELENĚ NA KVALITU MĚSTSKÉHO PROSTŘEDÍ	7
2.3. VÝZNAM MĚSTSKÉ ZELENĚ V UDRŽITELNÉM ROZVOJI MĚST	8
2.4. VÝZNAM MĚSTSKÉ ZELENĚ V KONTEXTU ADAPTACE MĚST NA KLIMATICKOU ZMĚNU	8
2.5. STRATEGIE PŘÍZPŮSOBNÍ SE ZMĚNĚ KLIMATU ČR, ADAPTAČNÍ STRATEGIE PROSTĚJOVA	9
2.6. SYSTÉM MĚSTSKÉ ZELENĚ A ZELENÁ INFRASTRUKTURA	12
3. POSTUP ZPRACOVÁNÍ GENERELU ZELENĚ A METODIKA HODNOCENÍ PLOCH ZELENĚ	14
3.1. POSTUP ZPRACOVÁNÍ	14
3.2. DEFINICE ZÁKLADNÍCH POJMŮ	14
3.3. PRINCIPIÁLNÍ ZÁKLAD HODNOCENÍ	16
3.4. VYMEZENÍ HODNOCENÉHO ÚZEMÍ	18
3.5. VLASTNÍ HODNOCENÍ (POPISNÉ ATRIBUTY A HODNOCENÉ INDIKÁTORY)	18
A. ČÁST: PRŮZKUMY A ROZBORY	28
4. POPIS ÚZEMÍ	28
5. ROZBOR PODKLADŮ A TERÉNNÍ PRŮZKUMY	33
6. VYHODNOCENÍ AKTUÁLNÍHO STAVU SÍDELNÍ ZELENĚ MĚSTA PROSTĚJOV	35
6.1. VYMEZENÍ SYSTÉMU ZELENĚ MĚSTA PROSTĚJOV A KATEGORIZACE JEDNOTLIVÝCH PLOCH	35
6.2. PLOCHY ZELENĚ – MAJETKOVÉ VZTAHY	38
6.3. KVALITATIVNÍ HODNOCENÍ JEDNOTLIVÝCH PLOCH SÍDELNÍ ZELENĚ	39
6.4. HODNOCENÍ STABILITY PLOCH SÍDELNÍ ZELENĚ	42
6.5. KVALITATIVNÍ HODNOCENÍ STROMOŘADÍ	44
B. ČÁST: NÁVRH SYSTÉMU SÍDELNÍ ZELENĚ	45
7. NÁVRH ROZVOJE SÍDELNÍ ZELENĚ MĚSTA PROSTĚJOV	45
7.1. STRATEGIE ROZVOJE SÍDELNÍ ZELENĚ MĚSTA PROSTĚJOV	45
7.2. ROZVOJOVÉ OSY A UZLY SYSTÉMU SÍDELNÍ ZELENĚ	46
7.3. NÁVRH SYSTÉMU SÍDELNÍ ZELENĚ	50
7.4. NÁVRH OPATŘENÍ NA ÚROVNI JEDNOTLIVÝCH ZÁKLADNÍCH PLOCH ZELENĚ	52
7.4.1. NÁVRH OPATŘENÍ PRO JEDNOTLIVÉ ZÁKLADNÍ PLOCHY ZELENĚ	52
7.4.2. NÁVRH CÍLOVÉHO STAVU JEDNOTLIVÝCH ZÁKLADNÍCH PLOCH ZELENĚ	54
7.4.3. STANOVENÍ RÁMCOVÝCH ZÁSAD ÚDRŽBY, ROZDĚLENÍ DO INTENZITNÍCH TŘÍD UDR. PÉČE	56
7.5. NÁVRH OPATŘENÍ NA ÚROVNI SYSTÉMU ZELENĚ	57
7.5.1. PLOCHY NAVRŽENÉ KE ZMĚNĚ FUNKČNÍHO TYPU ZELENĚ	57
7.5.2. NOVĚ NAVRŽENÉ PLOCHY ZELENĚ	60

7.5.3.	VIZE PŘEMĚNY A ÚPRAVY VYBRANÝCH PLOCH VEŘEJNÉ ZELENĚ.....	65
7.5.4.	POTENCIÁL PRO SITUOVÁNÍ NOVÝCH VÝSADEB STROMŮ – ODBORNÝ ODHAD.....	66
7.5.5.	SEZNAM VHODNÝCH DRUHŮ STROMŮ PRO NOVÉ VÝSADBY	67
7.5.6.	MODELOVÁ SCHÉMATA ŘEŠENÍ ULIČNÍ ZELENĚ PŘI TVORBĚ MĚSTSKÝCH ULIC.....	74
7.5.7.	NÁVRH DOPORUČENÍ A PRINCIPŮ ROZVOJE A ZVYŠOVÁNÍ KVALITY SYSTÉMU SÍDELNÍ ZELENĚ ...	80
7.5.8.	ADAPTAČNÍ STRATEGIE NA ZMĚNU KLIMATU POMOCÍ ZELENĚ	83
7.5.9.	NÁVRH TÉMAT PRO ZAPRACOVÁNÍ DO ÚZEMNĚ ANALYTICKÝCH PODKLADŮ.....	87
8.	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A ZDROJŮ	88
9.	PŘÍLOHY	92

ČÁST A: PRŮZKUMY A ROZBORY

TABULKY:

- PŘÍLOHA: **01** DATABÁZE (TABULKY) HODNOCENÍ JEDNOTLIVÝCH PLOCH ZELENĚ A NÁVRHU JEJICH ROZVOJE

GRAFICKÁ ČÁST:

- VÝKRES **01**: ŠIRŠÍ VZTAHY (1:25 000)
- VÝKRES **02**: SOUČASNÝ STAV SÍDELNÍ ZELENĚ MĚSTA PROSTĚJOV (1: 4 000)
- VÝKRES **03**: PROBLÉMOVÝ VÝKRES (1: 4 000)

ČÁST B: NÁVRH SYSTÉMU SÍDELNÍ ZELENĚ

TABULKY:

- PŘÍLOHA: **01** DATABÁZE (TABULKY) HODNOCENÍ JEDNOTLIVÝCH PLOCH ZELENĚ A NÁVRHU JEJICH ROZVOJE (viz výše část A, sloučeno do jednoho dokumentu)

GRAFICKÁ ČÁST:

- VÝKRES **04**: NÁVRH SYSTÉMU SÍDELNÍ ZELENĚ ŠIRŠÍ VZTAHY (1:25 000)
- VÝKRES **05**: NÁVRH SYSTÉMU SÍDELNÍ ZELENĚ (1: 4 000)
- VÝKRES **06**: NÁVRH SYSTÉMU SÍDELNÍ ZELENĚ – NÁVRH OPATŘENÍ (1: 4 000)
- PŘÍLOHA **02**: INSPIRATIVNÍ TABULE MOŽNÉHO ŘEŠENÍ VYBRANÝCH PLOCH VEŘEJNÉ ZELENĚ

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE DOKUMENTACE

Název akce:	STUDIE SÍDELNÍ ZELENĚ PROSTĚJOV (GENEREL ZELENĚ)
Město:	Prostějov
Řešené území:	kat. území (intravilán): Prostějov, Vrahovice, Čechůvky, Žešov, Čechovice u Prostějova, Krasice, Domamyslice, Čechovice-Záhoří
Objednatel:	Statutární město Prostějov nám. T. G. Masaryka 130/14, 796 01 Prostějov
Zpracovatel:	doc. Ing. Lukáš ŠTEFL, Ph.D. – ateliér ŠTEFLOVI Ing. Daniel Matějka, Ph.D. (autorizace A.3. krajinářská architektura, ČKA 04429) ŠTEFLOVI – ateliér zahradní a krajinářské architektury Toulovcovo nám 1163, Litomyšl 570 01 www.ateliersteflovi.cz Tel.: 737 807 440 info@ateliersteflovi.cz
Spolupráce:	Ing. Michaela Šteflová Ing. Michael Melek Ing. Monika Martišková
Typ dokumentace:	Studie systému sídelní zeleně
Datum:	04/2024

2. ÚVOD – SMYSLUPNOST A VYUŽITÍ PŘEDLOŽENÉHO DOKUMENTU

V souvislosti s rychlou urbanizací, měnícím se stavem životního prostředí a probíhající klimatickou změnou tvoří právě **zeleně klíčový aspekt** většiny evropských i světových strategických dokumentů a adaptačních strategií řešících **budoucí obyvatelnost a udržitelnost městského prostředí**. Problematika zeleně a zelené infrastruktury se tak stává nejen aktuálním vědeckým, ale i aktuálním politickým a celospolečenským tématem.

Poznání skutečného stavu a kvality ploch městské zeleně a identifikace faktorů a příčin, které její kvalitativní stav pozitivně či negativně ovlivňují, je zcela nezbytným a zásadním krokem k plánování jakýchkoliv dalších zásahů do těchto ploch, nastavení režimu jejich péče, rozvoje a jejich udržitelnému managementu obecně.

Se stále se zhoršujícím životním prostředím, rychlou urbanizací, postupnou změnou klimatu, přeměnou naší krajiny i měst, rychlým životním tempem, stresem a souvisejícím negativními jevy čím dál více **stoupá** také **význam a potřeba kvalitního městského prostoru, a především pak kvalitní městské zeleně**.

- Zeleně plní v našich městech širokou škálu environmentálních funkcí, ve vztahu k výše zmíněnému je významná především funkce mikroklimatická (benefity zeleně) a také funkce rekreační a estetická.
- Zeleně vytváří v našich městech prostor pro pobyt, prostor pro rekreaci, regeneraci psychických sil.
- **Zeleně** více či méně dotváří strukturu našich měst a svým působením **ovlivňuje** kvalitu životního prostředí našich měst **i kvalitu lidského života**.
- Potřeba kvalitní městské zeleně je v dnešní době zcela zřejmá a všeobecně uznávaná.

Předložený generel zeleně města Prostějov představuje **koncepti péče a dalšího rozvoje veřejné zeleně města Prostějov má za cíl napomoci k jejímu zkvalitnění**. Předložený dokument tvoří základní systematický a koncepční podklad pro výkon správy městské zeleně.

- Předložený dokument provedl:
  - **Analýzu současného stavu** jednotlivých objektů zeleně tvořících systém městské zeleně Prostějov. Formou rámcového posouzení byl zhodnocen **aktuální stav jednotlivých objektů zeleně** a následně posouzen **stav systému zeleně jako celku**.
  - **Navrhl a stanovil principy rozvoje městské zeleně města Prostějov**
- Předložený dokument tvoří:
  - Jedná se o **základní kvantitativní i kvalitativní analýzu** jednotlivých objektů zeleně a systému městské zeleně jako celku. Nad touto analýzou je v druhé fázi zpracován vlastní plán rozvoje systému městské zeleně (územní studie).
  - Celý dokument představuje zcela základní **informační, systematický a koncepční podklad pro optimální výkon správy městské zeleně**, který slouží jako podklad pro zpracování další územně plánovací, technicko provozní nebo koncepční dokumentace.
  - Plán rozvoje systému městské zeleně **má za cíl napomoci ke zkvalitnění systému městské zeleně a jejich jednotlivých ploch, k efektivnímu využití disponibilních zdrojů financí** (výběr objektů zeleně pro pasportizaci a zpracování plánu péče, výběr ploch pro přednostní dendrologický průzkum a

návrh péstebních opatření, výběr ploch k obnově, úpravě, změně režimu péče apod.) a **plánování jejího dalšího rozvoje** (propojení, změna či úprava stávajících ploch zeleně, vymezení prostoru pro nové plochy zeleně, vzájemné propojení ploch a zvýšení jejich funkčního využití, propojení města s okolní krajinou apod.).

2.1. POLITICKÉ A LEGISLATIVNÍ ZDŮVODNĚNÍ (AKTUÁLNOST PROBLEMATIKY)

Vláda ČR v roce 2010 schválila dokument **Zásady urbánní politiky**¹. Jedná se o rámcový dokument, který má za cíl koordinovat přístupy veřejné správy k rozvoji měst a navrhnout směry a aktivity napomáhající k jejich udržitelnému rozvoji. Ve vztahu k tématu městské zeleně je důležitá především zásada číslo 5: **Péče o městské životní prostředí**, která definuje hlavní strategické směry a rozvojové aktivity. V rámci strategického směru „*péče o přírodu a krajinu*“ jsou definovány následující rozvojové aktivity:

- „*pečovat o systém sídelní zeleně, zlepšovat jeho strukturu a umísťovat zelené pásy kolem městských sídel, dodržovat princip „zeleň za zeleň*“;
- *chránit plochy zeleně a nezastavěných pozemků s potenciálem naplnění rekreačních a ekologických funkcí v zájmu udržitelného rozvoje systému sídelní zeleně.*“

Státní politika životního prostředí ČR (SPŽP ČR) pro období 2012–2020 vymezuje plán na realizaci efektivní ochrany životního prostředí. Hlavním cílem je zajistit zdravé a kvalitní životní prostředí pro občany ČR a minimalizovat negativní dopady lidské činnosti na životní prostředí (viz²). SPŽP ČR definuje ve svých tematických oblastech dílčí cíle a opatření k naplnění její realizace. V tematické oblasti 3: Ochrana přírody a krajiny je dílčím cílem cíl č. 3.3.1 Zlepšení systému zeleně v sídlech a jeho struktury. K tomuto cíli navrhuje SPŽP ČR následující opatření:

- „*Zajistit zachování a vymezení nových ploch a prvků zeleně jako součásti **funkčního a strukturovaného systému sídelní zeleně** v sídlech v rámci územního plánování, aby byla zajištěna základní podmínka pro plnění jeho funkcí.*“
- *Zvýšit funkční kvalitu ploch a prvků zeleně v sídlech a **zajistit lepší dostupnost ploch zeleně s rekreační funkcí.***
- *Plánovat a zakládat nové plochy zeleně jak v rozvojových oblastech sídel, tak v původní zástavbě*“.

SPŽP ČR dále vyzdvihuje že „*vzhledem k minimálním plošným rezervám pro nové plochy zeleně ve stávající zástavbě je nezbytné zajistit ochranu a **zvýšit kvalitu a funkční účinnost zeleně stávající.***“

¹ MMR (Ministerstvo pro místní rozvoj). Zásady urbánní politiky [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. 2010. s. 53. [cit. 2013-01-16]. Dostupné z <http://www.mmr.cz/>

² MŽP. Státní politika životního prostředí České republiky 2012–2020 [online]. Praha: Ministerstva životního prostředí. 2012, 88 p. [cit. 2013-01-16]. Dostupné z: <http://www.mzp.cz/>

Systém sídelní zeleně je součástí urbanistické koncepce územního plánu dle Přílohy č. 7 k vyhlášce č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti

2.2. VLIV MĚSTSKÉ ZELENĚ NA KVALITU MĚSTSKÉHO PROSTŘEDÍ

Výsledky výzkumů zabývajících se vlivem městské zeleně na kvalitu městského prostředí jednoznačně dokládají **pozitivní přínos městské zeleně kvalitu městského prostředí** i na kvalitu lidského života v něm.

S rychlou urbanizací, přeměnou krajiny i měst, zhoršujícím se životním prostředím, rychlým životním tempem a souvisejícím negativními jevy čím dál více stoupá význam a potřeba kvalitního městského prostoru, a především pak kvalitní městské zeleně a benefity na ní vázané. Zeleň plní ve městech širokou škálu stěžejních environmentálních funkcí a současně vytváří prostor pro pobyt, rekreaci a regeneraci psychických sil. Zeleň více či méně dotváří strukturu měst a svým působením prokazatelně ovlivňuje kvalitu lidského života³.

Snaha o zajištění kvalitního prostředí pro obyvatele měst bude v globálním měřítku stále důležitější⁴. Dále je potřeba také zmínit architektonickou funkci městské zeleně a její význam ve formování městského prostoru (prostorotvorná funkce). Zcela stěžejní z hlediska obyvatelnosti měst je význam městské zeleně jakožto **prostoru pro pobyt** (obyvatel měst, návštěvníků), a dále pak význam zeleně pro vnější obraz a vlastní identitu a kompozici města. Prospěch plynoucí z estetické funkce městské zeleně popisuje např. Tyrväinen et al. (2005)⁵.

V odborné literatuře věnující se městské zeleni se ustálil pojem **benefity** (*benefits*) městské zeleně. Část benefitů plynoucích z přítomnosti zeleně v sídle je nazývána **ekosystémové služby** městské zeleně (*ekosystem services*)⁶. S rozšiřováním a zahušťováním měst a rostoucím tlakem na plochy městské zeleně roste i jejich hodnota a výzkum se zaměřuje na kvantifikaci benefitů („prospěchu“), které městská zeleně poskytuje. Tyto nástroje a metody jsou pravděpodobně nejvíce propracované v severní Americe pro vyčíslení ekonomických benefitů plynoucích z přítomnosti stromů ve městech. Např. rozsáhlá odborná studie⁷ uvádí, že stromy v městských oblastech USA každoročně snižují spotřebu elektřiny o 4,7 miliard USD, spotřebu tepla o 3,1 miliardy USD a zabraňují tak vzniku tisíců tun emisí několika znečišťujících látek v hodnotě 3,9 miliardy USD ročně. Průměrné snížení domácí spotřeby energie v důsledku přítomnosti stromů ve městech kalkulovala citovaná studie na 7,2 procenta.

³ ŠIMEK, P. a ŠTEFL, L. Management městské zeleně – systémové postupy a nástroje plánování. *Životné prostredie*. 2020a. 54 (3), p. 183–191. ISSN 0044-4863

⁴ KABISCH, N. and HAASE, D. Green spaces of European cities revisited for 1990–2006. *Landscape and Urban Planning*. 2013, 110, p. 113–122. ISSN 0169-2046

⁵ TYRVÄINEN, L. et al. Benefits and Uses of Urban Forests and Trees. In: KONIJNENDIJK, C., K. et al. (eds). *Urban Forests and Trees: A Reference Book*. Springer, 2005, p. 81–114. ISBN 978-3-540-25126-2.

⁶ HANSEN, R. *Multifunctionality as a Principle for Urban Green Infrastructure Planning – Theory, Application and Linkages to Ecosystem Services*. München, 2018. 185 p. Dissertation. Technischen Universität München

⁷ NOWAK, D. J., et. al. Residential building energy conservation and avoided power plant emissions by urban and community trees in the United States. *Urban Forestry and Urban Greening*. 2017, 21, p. 158–165. ISSN 1618-8667.

2.3. VÝZNAM MĚSTSKÉ ZELENĚ V UDRŽITELNÉM ROZVOJI MĚST

Obyvatelné a udržitelné město je často charakterizováno „*bohatým poskytováním vysoce kvalitních ploch městské zeleně na strategických místech pro potěšení obyvatel, pracovníků a návštěvníků*“⁸.

Důležitost a význam městské zeleně v konceptu udržitelného rozvoje měst zdůrazňují i závěry jednotlivých vědeckých studií⁹. Ty vyzdvihují nejen pozitivní vliv městské zeleně na klíčové oblasti udržitelného rozvoje měst, ale i pozitivní vliv na kvalitu městského prostředí jako takového. **Městské parky a otevřené zelené plochy mají strategický význam pro kvalitu života naší stále více urbanizované společnosti**¹⁰. Kromě významných environmentálních služeb, poskytují sociální a psychologické služby, které mají zásadní význam pro obyvatelnost měst a blahobyt jejich obyvatel. Tyto služby jsou nezbytné pro kvalitu lidského života a jsou označovány za jeden z klíčových prvků trvale udržitelného rozvoje.

2.4. VÝZNAM MĚSTSKÉ ZELENĚ V KONTEXTU ADAPTACE MĚST NA KLIMATICKOU ZMĚNU

Globální změna klimatu představuje nové výzvy a další důvod k optimalizaci plánování a správy zeleně ve městech (Jim, Lo, Byrne, 2015¹¹). Stejní autoři, na základě analýzy několika vědeckých studií, očekávají (vzhledem k tomu, že ve městech žije více než polovina lidstva, přičemž mnoho z měst je postiženo chronickými environmentálními a ekologickými stresy), že **městské obyvatelstvo bude více trpět dopady změny klimatu**. V citované práci jsou také shrnuty hlavní předpokládané dopady probíhající změny klimatu na život ve městech, stejně jako význam městské zeleně na zmírnění těchto dopadů.

Zásadní význam městské zeleně v adaptačních strategiích měst na změnu klimatu a „ochlazování“ měst je dále doložen množstvím vědeckých studií (viz např. ^{12, 13, 14} a další). Citované studie se v principu shodují na:

- **důležitosti strategického plánování zeleně ve městech,**
- **důležitosti jejího vhodného rozmístění a prostorového uspořádání,**
- **na zásadním významu využití městskou zeleň ke zvýšení odolnosti městského prostředí vůči:**
  - **dopadům klimatické změny,**
  - **snížení povrchové teploty,**
  - **zvýšení celkové odolnosti měst,**
  - **snížení energetické poptávky v letním období.**

⁸ JIM, C. Y. a W. Y. CHEN. Recreation–amenity use and contingent valuation of urban greenspaces in Guangzhou, China. *Landscape and Urban Planning*. 2006, vol. 75, iss. 1–2, p. 81-96.

⁹ THORÉN, K. H. “The green poster” A method to evaluate the sustainability of the urban green structure. *Environmental Impact Assessment Review*. 2000, vol. 20, iss. 3, p. 359-371; ZHOU, X. a Y-Ch. WANG. Spatial-temporal dynamics of urban green space in response to rapid urbanization and greening policies. *Landscape and Urban Planning*. 2011, vol. 100, iss. 3, p. 268-277

¹⁰ CHIESURA, A. The role of urban parks for the sustainable city. *Landscape and Urban Planning*. 2004, vol. 68, iss. 1, p. 129-138.

¹¹ JIM, C.Y., LO, A. and BYRNE, J. Charting the Green and Climate-Adaptive City. *Landscape and Urban Planning*. 2015, 138, p. 51-53. ISSN 0169-2046.

¹² TSAI, W.L., DAVIS, A. and JACKSON, L. E. Associations between Types of Greenery along Neighborhood Roads and Weight Status in Different Climates. *Urban Forestry & Urban Greening*. 2019, 41, p. 104–117. ISSN 1618-8667.

¹³ SZOPIŃSKA, E., et al. Spatial Form of Greenery in Strategic Environmental Management in the Context of Urban Adaptation to Climate Change. *Polish Journal of Environmental Studies*. 2018, 28 (4), p. 2845-2856. ISSN 1230-1485.

¹⁴ WU, Z. and CHEN, L. Optimizing the spatial arrangement of trees in residential neighborhoods for better cooling effects: Integrating modeling with in-situ measurements. *Landscape and Urban Planning*. 2017, 167, p. 463-472. ISSN 0169-2046.

Přínos zelené infrastruktury ke zmírnění důsledků změny klimatu a přizpůsobení se této změně popisuje i COM (2013)¹⁵.

Za praktickou aplikaci těchto strategií lze ze zahraničních adaptací na změnu klimatu odkázat např. na adaptační klimatickou strategii pro město Londýn¹⁶, dále např. adaptační strategii městské zeleně města Vancouver¹⁷ tykající se například detailního výběru vhodných druhů stromů, jejich rozmístění, situování a vytvoření vhodných podmínek pro jejich růst v kombinaci s dalšími opatřeními, či strategie pro město Toronto „Toronto Green Standard“¹⁸.

Z českých koncepčních dokumentů a strategií lze uvést například dokument „Strategie adaptace hl. m. Prahy na klimatickou změnu“¹⁹ či dokument „Zásady pro rozvoj adaptací na změnu klimatu ve městě Brně s využitím ekosystémově založených přístupů“²⁰. Velmi detailní popis aplikace jednotlivých opatření je popsán v dokumentu „Hospodaření se srážkovými vodami – cesta k modrozelené infrastruktuře, Olomoucké stavební standardy k integraci modrozelené infrastruktury“²¹, kde jsou v části týkající se zeleně podrobně rozpracovány a popsány konkrétní opatření pro udržitelné hospodaření se srážkovými vodami.

2.5. STRATEGIE PŘIZPŮBENÍ SE ZMĚNĚ KLIMATU V PODMÍNKÁCH ČR, ADAPTAČNÍ STRATEGIE PROSTĚJOVA

Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR²² je strategie vydaná Ministerstvem životního prostředí České republiky v roce 2015, jenž má za cíl „*zmírnit dopady změny klimatu přizpůsobením se této změně v co největší míře, zachovat dobré životní podmínky a uchovat a případně vylepšit hospodářský potenciál pro příští generace*“. Tato strategie také definuje: **Adaptačních opatření na změnu klimatu v urbanizované krajině pomocí zeleně.**

Základní cíl adaptačních opatření v urbanizované krajině (dle citovaného dokumentu):

- „*zvýšení odolnosti sídel a jejich schopnosti přizpůsobit se projevům změny klimatu, čehož lze dosáhnout jejich trvale udržitelným rozvojem při zachování potřebné kvality života obyvatel*“
- Hlavní doporučení pro urbanizovanou krajinu (dle citovaného dokumentu):

¹⁵ COM. 249 final: Green Infrastructure – Enhancing Europe’s Natural Capital (Zelená infrastruktura – zlepšování přírodního kapitálu Evropy). Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a výboru regionů. Brusel: COM, 2013, 12 p. Dostupné z: https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:d41348f2-01d5-4abe-b817-4c73e6f1b2df.0016.03/DOC_1&format=PDF

¹⁶ MAYOR OF LONDON. *London environment strategy*. London, UK: Greater London Authority, 2018, 451 p. ISBN 978-1-84781-694-8. Dostupné z: https://www.london.gov.uk/sites/default/files/london_environment_strategy_0.pdf

¹⁷ NEEDOBA at al. *Urban Forest Climate Adaptation – Framework for Metro Vancouver, Tree Species Selection, Planting and Management*. 2017. 115 p. Dostupné z: <http://www.metrovancouver.org/services/regional-planning/PlanningPublications/UrbanForestClimateAdaptationFrameworkTreeSpeciesSelection.pdf>

¹⁸ KING et al. *Toronto Green Standard* [online]. 2018. Dostupné z: <https://www.toronto.ca/city-government/planning-development/official-plan-guidelines/toronto-green-standard/>

¹⁹ IRP Praha. *Strategie adaptace hl. m. Prahy na klimatickou změnu* [online]. 2017

²⁰ LORENCOVÁ et al. *Zásady pro rozvoj adaptací na změnu klimatu ve městě Brně s využitím ekosystémově založených přístupů. Východiska pro zpracování Strategie pro Brno 2050*. Brno, 83 s.

²¹ VÍTEK, J. et al. *Hospodaření se srážkovými vodami – cesta k modrozelené infrastruktuře – Olomoucké stavební standardy k integraci modrozelené infrastruktury*. Brno: JV PROJEKT VH, 2018, 200 p.

²² *Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR, Ministerstvo životního prostředí České republiky, 2015*

„Zajistit udržitelné hospodaření s vodou (zasakování či využívání srážkových vod, úsporná opatření) a funkčně propojené systémy ploch s převažujícími přírodními složkami **tvořící systém sídelní zeleně**. Důležitou roli přitom budou hrát vodní a **vegetační plochy** a prvky. Podporovat celkové zvyšování připravenosti urbanizovaných území na projevy změn klimatu (...)“.

Adaptačních opatření na změnu klimatu v urbanizované krajině dle adaptační strategie ČR

(1) Opatření k minimalizaci povrchového odtoku

- např. realizace členitých přírodních ploch a ploch s prvky vegetace
- zvyšování podílu ploch s propustným povrchem v sídlech (přeměnou vhodných ploch s dosud nepropustným povrchem).
- upřednostnění realizace propustných povrchů na nových zpevněných plochách, což vede k zachování propustnosti povrchu (lze využít zatravnovacích dlaždic, štěrkových trávníků, propustných nebo částečně propustných dlažeb apod.)

(2) Opatření k redukci znečištění povrchového odtoku

(3) Zajištění variability urbanizovaného území

- Základním předpokladem udržitelného využívání urbanizovaného území s ohledem na přírodní a sociálněekonomické procesy (vč. změny klimatu) je **vytváření funkčně propojených systémů ploch s převažujícími přírodními složkami (tzv. „systémů sídelní zeleně“)**, a to zejména s plochami a prvky vegetace a vodními plochami (vč. vodních toků). Systémy sídelní zeleně (na území obce, celoměstské) jsou součástí přírodních a krajinných celků pronikajících do struktury sídla a napojujících sídlo na příměstskou krajinu. Pro zajištění ekologické funkce systému sídelní zeleně je zejména ve městech důležitá dostatečná velikost plochy zeleně, funkční návaznost sousedních ploch (zajišťující spojitost systému s co nejmenší fragmentací), charakter přírodních složek jednotlivých ploch (jejich ekologická stabilita, biodiverzita a variabilita biotopů). Funkční systémy sídelní zeleně zvýší ekologickou stabilitu a trvalou udržitelnost území a budou odolnější vůči působení změny klimatu. Při dostatečném rozsahu přírodních ploch budou mít i příznivý vliv na místní klimatické podmínky (nižší prašnost, zmírnění teplotních extrémů, vyšší vlhkost vzduchu aj.)
- „v rámci adaptačních opatření **zajistit rozvoj systémů sídelní zeleně (...), nezbytné zvýšit kvalitu a funkční účinnost stávající sídelní zeleně a (...) se zaměřit na plánování a rozvoj systémů sídelní zeleně“**

(4) Opatření k zajištění funkčního a ekologicky stabilního systému sídelní zeleně

- Revitalizovat stávající a **realizovat nová funkční propojení existujících ploch zeleně**, zvýšit podíl přírodě blízkých postupů a metod při revitalizaci a zakládání ploch zeleně s ohledem na jejich udržitelnost, pro výsadby v městském prostředí **volit vhodný sortiment rostlin**.
- Zvýšit počet realizovaných ploch a prvků zeleně na vodorovných i svislých konstrukcích (střešní zahrady, **popínavé rostliny** na konstrukcích), přičemž za přínosné lze považovat takové prvky zeleně, které mohou být odkázány výhradně na atmosférické srážky (např. extenzivní zelené střechy), případně u kterých jsou při významném adaptačním efektu minimalizovány nároky na umělé zavlažování.

- *Zajistit odpovídající správu systému sídelní zeleně včetně efektivní údržby a důsledně využívat nástrojů managementu zeleně.*

(5) Opatření v oblasti urbanistického rozvoje, stavebnictví a architektury

- využití aktuální trendů a poznatků architektury a krajinářské architektury

ADAPTAČNÍ STRATEGIE MĚSTA PROSTĚJOVA NA ZMĚNU KLIMATU

Město Prostějov má zpracován dokument Adaptační strategie města Prostějova na změnu klimatu.²³

Citovaná dokument predikuje projevy a dopady změny klimatu ve statutárním městě Prostějov, dále vyhodnocuje zranitelnost a hlavní rizika této změny. Popsány jsou i souvislosti spojené s veřejnými prostranstvími a veřejnou zelení.

Dle citovaného dokumentu by cíle, k nimž by adaptační opatření měla směřovat lze rozdělit do **dvou základních skupin**: (níže uvedený text přímo převzat z citované adaptační strategií. Modře zvýrazněny důležité souvislosti ve vztahu k předloženému generelu zeleně):

1) *Ochrana obyvatelstva před vysokými teplotami*

„Ochrana interiéru budov proti přehřívání – (...)

Snaha o snížení teploty vnějších povrchů obvodového pláště budov, a především zpevněných ploch veřejných prostranství. Ke snížení povrchové teploty přispívá především stínění, ať už pomocí vegetace (stromy, popřípadě keře), tak i technickými prvky (stínící plachty, stříšky apod.). V případě budov lze využít materiály snižující absorpci tepla (včetně volby barevnosti povrchů konstrukcí). Zelené střechy a fasády výrazně snižují povrchovou teplotu pláště budov, protože kromě stínění využívají ochlazovací efekt vegetace. Pozitivní přínos má použití fotovoltaických panelů – barva jejich povrchu je sice relativně tmavá, ale díky tomu, že část dopadajícího slunečního záření je přeměněna na elektrickou energii, je povrchová teplota fotovoltaických panelů nižší než povrchová teplota okolních konstrukcí.

Chlazení veřejného prostoru pomocí vegetace a vodních prvků. Při odpařování vody prostřednictvím rostlin, z volné hladiny jezírek, kašen či fontán dochází k využití relativně velkého množství energie dopadajícího slunečního záření. Okolí je tak účinně ochlazováno. Stín pod vzrostlými stromy doplněný drobnými vodními prvky vytváří vyhledávaná chladnější místa ve veřejném prostoru města.

2) *Hospodaření se srážkovou vodou:*

Snížení objemu dešťové vody odváděné do kanalizace. Voda, kterou můžeme na veřejných prostranstvích zasáknout či alespoň pozdržet její odtok, přispívá následně k ochlazení exteriéru při odparu pomocí vegetace. Zároveň snižuje nároky na kapacitu kanalizační sítě, neboť pomáhá snížit přivalovou vlnu. Totéž platí o srážkové vodě, která dopadá na střechy budov.

Úspora pitné vody. Pokud bude v procesech, v nichž je to technicky možné (splachování WC, údržba zpevněných ploch, zavlažování zeleně, některé technologické procesy), nahrazena pitná voda dešťovou vodou, může to vést k významnému snížení spotřeby pitné vody.

Udržení vody v zastavěném území. Lidé mají pochopitelnou tendenci odvádět co nejrychleji dešťovou vodu pryč od svých obydlí. Přesto je i v zastavěném území velký potenciál pro retenci dešťové vody a její zasakování, případně

²³ Centrum udržitelného rozvoje, z.s. Adaptační strategie města Prostějova na změnu klimatu. Analytická část. Červen 2023.

další využití v přilehlých prostranstvích kolem budov. Tato voda zde přispívá k ochlazení exteriéru a zvlhčování mikroklimatu.

Adaptační opatření v oblasti hospodaření s dešťovou vodou jsou zaměřena převážně na dešťovou vodu dopadající na nepropustné povrchy (zpevněné plochy, střechy budov) a její následné zpracování. Jde o zadržení (akumulaci) a následné využití dešťové vody nebo její udržení v místě dopadu.“ (konec citace)

Z principů vyplývajících z tohoto dokumentu bylo také vycházeno při navrhování jednotlivých doporučení pro jednotlivé plochy zeleně.

= z citovaných adaptačních opatření a strategií obou zmíněných dokumentů, je zcela jasná nezastupitelná úloha krajinářské architektury a jejích SYSTÉMOVÝCH nástrojů pro adaptaci měst na změnu klimatu. **Adaptační strategii za využití městské zeleně představuje tento předložený dokument Generel zeleně města Prostějov**, který současně tvoří systémový a koncepční nástroj pro efektivní správu a rozvoj městské zeleně.

2.6. SYSTÉM MĚSTSKÉ ZELENĚ A ZELENÁ INFRASTRUKTURA

Základní definici zelené infrastruktury uvádí Komise evropského parlamentu²⁴:

„Zelená infrastruktura: *strategicky plánovaná síť přírodních a polopřírodních oblastí s rozdílnými environmentálními rysy, jež byla navržena a je řízena s cílem poskytovat širokou škálu ekosystémových služeb. Zahrnuje zelené plochy (nebo modré plochy, jde-li o vodní ekosystémy) a jiné fyzické prvky v pevninských (včetně pobřežních) a mořských oblastech. Na pevnině se zelená infrastruktura může nacházet ve venkovských oblastech i v městském prostředí“.*

Zelená infrastruktura dle citovaného dokumentu vychází ze zásady, „že ochrana a zdokonalování přírody a přírodních procesů, stejně jako četné přínosy, jež příroda dává lidské společnosti, musí být **vědomě začleněny do územního plánování a rozvoje**. Zelená infrastruktura má v porovnání s jednoúčelovou šedou infrastrukturou četné výhody. Neomezuje územní rozvoj, ale podporuje řešení v součinnosti s přírodou, jestliže se jeví jako nejlepší možnost. Nezřídka může být alternativou nebo doplňkem ke standardním řešením šedé infrastruktury“.

Širším souvislostem problematiky zelené infrastruktury v evropském kontextu se věnují např. technický report vydaný Evropskou environmentální agenturou²⁵ či publikace²⁶ vydaná společným výzkumným střediskem EU, která zdůrazňuje, že ekosystémy **musí být v dobrém stavu**, aby mohly poskytovat více ekosystémových služeb (poznámka: *přímá vazba na stabilitu a kvalitu ploch zeleně v tomto předloženém dokumentu pro město Prostějov*).

---

²⁴ COM. 249 final: *Green Infrastructure – Enhancing Europe’s Natural Capital (Zelená infrastruktura – zlepšování přírodního kapitálu Evropy)*. Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a výboru regionů. Brusel: COM, 2013, 12 p. Dostupné z: https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:d41348f2-01d5-4abe-b817-4c73e6f1b2df.0016.03/DOC_1&format=PDF

²⁵ EEA. *Technical report No 2/2014: Spatial analysis of green infrastructure in Europe*. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2014. 53 p. ISBN: 978-92-9213-421-1. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/262559272_Spatial_analysis_of_green_infrastructure_in_Europe

²⁶ ESTREGUIL et al. *Strategic Green Infrastructure and Ecosystem Restoration*. Publications Office of the European Union, 2019, 126 p. ISBN: 978-92-79-97294-2 (online). Dostupné z: <https://ec.europa.eu/jrc/en/publication/strategic-green-infrastructure-and-ecosystem-restoration>

Rakouská krajinářská architektka Christine Rottenbacher²⁷, z Danube University Krems, popisuje specifika a odlišnosti realizace prvků zelené infrastruktury uvnitř měst oproti volné krajině, kdy dochází k závěru, že „**plánování a realizace zelené infrastruktury ve městech vyžaduje metody krajinářské architektury**“. Současně zmiňuje, že „součástí procesu návrhu musí být pochopení vlastností místa, podpora a udržení ekologického zdraví, sociálního a ekonomického blahobytu. Uvedený přístup kombinuje průzkum, plánování procesu a identifikaci ekosystémových služeb městské zelené infrastruktury“.

Rozsáhlá vědecká práce²⁸ doporučuje, že pro komplexní hodnocení zelené infrastruktury by měl být použit ternární přístup, tj. struktura o „třech vrcholech“. Měla by být zohledněna hlediska **funkční** (účel, použití, služby), **strukturální** (morfologie a skladba) a konfigurační (**prostorové uspořádání**) prvků zelené infrastruktury (*poznámka: přímá vazba na hlavní hodnotící atributy použité v případě hodnocení ve městě Prostějov*).

Práce²⁹ analyzuje vzájemný vztah pojmů zelená infrastruktura a systém zeleně. Práce se odkazuje také na výsledky rozsáhlého projektu *Green surge*³⁰, v rámci, kterého řešitelský tým mimo jiné zjišťoval užívání pojmu zelená infrastruktura v uplatňovaných přístupech strategického plánování městské zeleně v 20 městech Evropy. Výsledky citovaného projektu doložily, že velmi málo z analyzovaných dokumentů výslovně odkazuje na termín „zelená infrastruktura“ (pouze 7 z celkového počtu 32 zkoumaných dokumentů). Mnohem častější jsou případy, kdy jsou využívány pojmy, jako je **systém zeleně/zelené struktury** nebo ekologické sítě (doslovně: „**green system/green structure or ecological network**“). Tyto jiné koncepty byly nalezeny ve dvou třetinách zkoumaných dokumentů. V těchto souvislostech se hovoří o konceptu plánování „**Urban green infrastructure**“. Citovaná práce Šimek, Šimek (2016) tak dochází k závěru, že pojem „systémy zeleně měst“ lze nejlépe ztotožnit s termínem "**městská zelená infrastruktura**" (*Urban green infrastructure*) a že tyto strategické koncepce musí být oborově formulovány s ohledem na multifunkční potenciál skladebných prvků systému.

Pojem „městská zelená infrastruktura“ je definován i rakouskou krajinářskou architektkou³¹. „*Městská zelená infrastruktura: je zasazena do lidského ekosystému, který je definován gradienty (úrovněmi) „přírody“ a jejími „domestikovanými“ funkcemi, službami a biodiverzitou v rámci ekosystému. Požadujeme, aby byl při projednávání rámce pro zjišťování potenciálu sociokulturních a environmentálních úprav veden dialog, jehož prostřednictvím byl prozkoumán vztah mezi člověkem a jeho městskou přírodou*“.

---

²⁷ ROTTENBACHER, CH. Plánování a realizace zelené infrastruktury ve městech vyžaduje metody krajinářské architektury. *Bulletin ČKA 2/2015 – Téma: zelená infrastruktura*. 2015, 2, p. 53-55. ISSN 1804-2066.

²⁸ KOC, C.B., OSMOND, P. and PETERS, A. Towards a comprehensive green infrastructure typology. A systematic review of approaches, methods and typologies. *Urban Ecosystems*. 2017, 20 (1), 15–35. ISSN 1573-1642.

²⁹ ŠIMEK, P. a ŠIMEK P. jun. Zelená infrastruktura po česku. In: PANČÍKOVÁ, L. (ed.): *Dny zahradní a krajinářské tvorby 2016: Zelená infrastruktura*. Praha: SZKT, 2016, p. 8–11.

³⁰ HANSEN, R. et al. *Report of case study portraits – APPENDIX – GREEN SURGE study on urban green infrastructure planning and governance in 20 European case studies*. Technical Report. 2015, 271 p. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/273058957_Report_of_case_study_portraits_-_APPENDIX_-_GREEN_SURGE_study_on_urban_green_infrastructure_planning_and_governance_in_20_European_case_studies

³¹ ROTTENBACHER, CH. Plánování a realizace zelené infrastruktury ve městech vyžaduje metody krajinářské architektury. *Bulletin ČKA 2/2015 – Téma: zelená infrastruktura*. 2015, 2, p. 53-55. ISSN 1804-2066.

3. POSTUP ZPRACOVÁNÍ GENERELU ZELENĚ A METODIKA HODNOCENÍ PLOCH ZELENĚ

3.1. POSTUP ZPRACOVÁNÍ

1. Převzetí podkladových dat (10/2023)

- Podkladová mapová data o území poskytnuté městem Prostějov (technická mapa města, katastrální mapa města, studie ÚSES, územní plán)

2. Převzetí podkladů od „pracovní skupiny“ generel zeleně – informace o potřebách města a plánovaných záměrech (vstupní jednání 11/2023, strategický plán, studie ÚSES, další specifické požadavky a informace)

3. Vlastní rešerše a analýzy (10 až 12/2023).

3. Terénní průzkumy a rozbory (10-11/2023)

- Na terénní hodnocení následovalo vyhodnocení a interpretace zjištěného stavu, které se odrazilo do návrhu rozvoje systému zeleně města.

4. Návrh rozvoje systému sídelní zeleně (01-3/2024)

- Zpracování návrhu rozvoje městské zeleně města Prostějov
- Představení, prezentace a konceptu (2.4.2024) a připomínkování dokumentu, zapracování připomínek. Finalizace (04/2024).

3.2. DEFINICE ZÁKLADNÍCH POJMŮ

Městská zeleň je termínem vícevýznamovým. Nejčastěji je používán ve významu³²:

a) *Zeleň patřící do kompetence nižších správních jednotek – především obcí. Komunální (obecní) zeleň jako taková pak tedy logicky zahrnuje plochy zeleně, které mohou být kategorizovány podle různých kritérií (např. podle přístupnosti, převládající funkce, intenzity péče apod.).*

b) *Konkrétní plochy zeleně, u kterých rozvoj vegetačních prvků nejsou schopny zajistit přirozené regulační mechanismy, kde trvalé ekologické podmínky jsou výrazně změněny a existenci ploch zeleně zajišťuje především koncepce správy zeleně a režim péče o ně.*

c) *Zeleň na území města – tedy uvnitř zastavěného území.*

Městská zeleň „představuje soubor objektů zeleně území, u kterých je jejich existence podmíněna péčí člověka. V konkrétním území je většina ploch městské zeleně v kompetenci obce a jejím správcem je územně odpovídající obecní (městský) úřad. Jednotlivé objekty městské zeleně jsou v převažující míře lokalizovány uvnitř zastavěného území obce.“³³

Sídelní zeleň (SZ): „pojem „sídelní zeleň“ není právní úpravou definován. Pojem lze zjednodušeně popsat jako soubor ploch, jejichž aktuální hlavní funkce jsou vázány přímo na zeleň (resp. vegetační prvky) nebo v nichž je zeleň důležitým doplňkovým prvkem k hlavnímu využití těchto ploch, které se vyskytují (vymezuji) v zastavěném území,

³² ŠIMEK, P. *Management městské zeleně*. Rukopis, 2014. (nepublikováno).

³³ ŠIMEK, P. *Management městské zeleně*. Rukopis, 2014. (nepublikováno).

zastavitelných plochách a případně nezastavěném území v bezprostřední vazbě na zastavěné území a zastavitelné plochy.³⁴

Základní plocha sídelní zeleně (ZPZ): „je plocha, v níž převládá některá z funkcí zeleně, jejíž projevy jsou homogenní. Hlavní funkce ZPZ mohou být vázány přímo na zeleň (resp. vegetační prvky) nebo v nichž je zezeň důležitým doplňkovým prvkem k hlavnímu využití těchto ploch. Základní plocha zeleně je základní prostorovou (skladebnou) jednotkou systému zeleně sídla, kde je vymežována z hlediska kompozičního (role v prostorovém uspořádání sídla) a funkčního. Pojmem "plocha sídelní zeleně" resp. "základní plocha sídelní zeleně", uplatňovaným především v procesech prostorového plánování, označujeme stávající nebo navrhovaný objekt sídelní zeleně (objekt sídelní zeleně)“.

Systém městské zeleně je „složen z mozaiky základních ploch a mezi těmito plochami existují prostorové a funkční vazby. (...) tyto vazby mohou být kompoziční, provozní, nebo mohou vyplývat z ekologické povahy území...“.³⁵

- **Vegetační prvek (VP)** „je základní živá prostorotvorná složka díla zahradní či krajinářské tvorby. Vegetační prvek je určen fyziologií (vzhledem), prostorovým uspořádáním rostlin a způsobem pěstování.“.³⁶ Stejný autor dále uvádí, že základní kategorie prostorového uspořádání vegetačních prvků jsou bod, linie, plocha (tj. vegetační prvky bodové, liniové a plošné).
- **Dřevinný vegetační prvek (DVP)** je vegetační prvek tvořený dřevinou či dřevinami.³⁷
- **Funkční typ zeleně** „je oborový termín používaný pro upřesnění hlavní funkce základní plochy zeleně. Hlavní funkce je označení převládajících procesů a jevů, které souvisí s využíváním základní plochy zeleně“³⁸
  - Funkční typy zeleně jsou standardně děleny do dvou základních skupin.
    - První skupinou jsou plochy (objekty zeleně), na nichž zezeň plní **hlavní funkci**, tj. plochy, u kterých je většina rozhodujících funkcí **vázána na vlastní zeleň**.
    - Druhou skupinou jsou plochy (objekty zeleně), na nichž zezeň plní **funkci doplňkovou** (doprovodnou), tj. takové plochy, na nichž dominuje dle stavebního zákona funkce zastavitelných území (bydlení, vybavenost, doprava apod.) a vegetační prvky (resp. zezeň) tuto primární funkci doprovází nebo **doplňují**.
- **Udržovací péče** „je soubor činností nutných k zachování plné funkční účinnosti vegetačního prvku. Činnosti udržovací péče se zpravidla opakují v pravidelných časových intervalech“.³⁹
- **Pěstební opatření** „je soubor činností nutných k ovlivnění kvalitativních atributů vegetačního prvku, především pak jeho pěstebního stavu, druhové a prostorové skladby, růstu a vývoje. Pěstební opatření jsou zpravidla jednorázovým zásahem“.⁴⁰

^{34, 34} MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ČR. Metodický rámec zpracování studie systému sídelní zeleně, Praha 2023. (odborný garant Šimek P.).

³⁶ ŠIMEK, P. *Vegetační prvky, udržovací péče a systém zeleně sídla*. Lednice, 2002. 163 p. Habilitační práce. Lednice: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, Zahradnická fakulta v Lednici.

³⁷ PEJCHAL, M. a P. ŠIMEK. *Metodika hodnocení dřevin pro potřeby památkové péče* [certifikovaná metodika]. Lednice: Mendelova univerzita v Brně, Zahradnická fakulta. 2015, 49 p.

³⁸ ŠIMEK, P. Městská zezeň. In ŠRYTR, P. *Městské inženýrství: 2*. 1. vyd. Praha: Academia, 2001. p. 183-225. ISBN 80-200-0440-82.

³⁹ ŠIMEK, P. Městská zezeň. In ŠRYTR, P. *Městské inženýrství: 2*. 1. vyd. Praha: Academia, 2001. p. 183-225. ISBN 80-200-0440-82.

- Tento termín je v předložené práci použit v případě hodnocení atributu „*Převažující potřeba obnovy či pěstební zásahu*“, ve kterém význam pojmu pěstební zásah metodicky plně odpovídá výše uvedené definici pojmu pěstební opatření.
- **Stabilita plochy zeleně.** Hodnocení stability plochy zeleně je vztaženo k hodnocení **stability hlavní funkce**, kterou daná plocha zeleně poskytuje a plní.⁴¹
  - „*Hlavní funkce je označení převládajících procesů a jevů, které souvisí s využíváním základní plochy zeleně*“.⁴²
  - V případě, kdy stav skladebných prvků plochy zeleně a jejich vzájemná **synergie** umožňuje svým působením plnění hlavní funkce plochy zeleně, je plocha hodnocena jako **stabilní**. V opačném případě je plocha zeleně hodnocena jako **nestabilní**. Nestabilní plocha zeleně je tedy taková, která neplní svou hlavní funkci.⁴³
- **Kvalita plochy zeleně.** Pro potřeby této práce je kvalita plochy zeleně reprezentována kvalitou skladebných prvků plochy zeleně a dalších faktorů (např. kvalita udržovací péče). Tyto prvky a faktory jsou hodnoceny pomocí **kvalitativních indikátorů** (viz dále). Jedná se, např. o vhodnost druhové struktury dřevinných vegetačních prvků, převažující zdravotní a pěstební stav dřevinných vegetačních prvků, přítomnost prvků rekreace, náplň a vybavenost plochy apod.
  - Hodnocení kvality skladebných prvků plochy zeleně je opět hodnoceno ve vztahu k plnění **hlavní funkce**, kterou daná plocha zeleně poskytuje a plní. Jedná se tedy o **strukturované hodnocení** stavu skladebných prvků a jejich vlivu na plnění hlavní funkce plochy zeleně.
  - Kvalita plochy zeleně (reprezentována kvalitou skladebných prvků plochy zeleně a dalších faktorů) je tak stěžejním faktorem ovlivňujícím výslednou stabilitu plochy zeleně.⁴⁴

3.3. PRINCIPIÁLNÍ ZÁKLAD HODNOCENÍ

- **Systém** městské (=sídelní) zeleně je tvořen z jednotlivých **objektů** zeleně (základní plochy zeleně), členěných do tzv. funkčních typů zeleně. Jedná se např. o parky, nábřeží, parkově upravené plochy, zeleň obytných souborů, zeleň sportovních areálů apod. Tyto jednotlivé objekty zeleně jsou tvořeny z konkrétních vegetačních (a technických) **prvků**, např. ze skupin stromů, skupin keřů, záhonů květin, travníkových ploch apod. Jednotlivé vegetační prvky jsou poté tvořeny z již konkrétních **taxonů** rostlin (konkrétní strom, konkrétní keř apod.).
  - Tuto skladbu systému názorně ukazuje níže přiložené obrazové schéma.

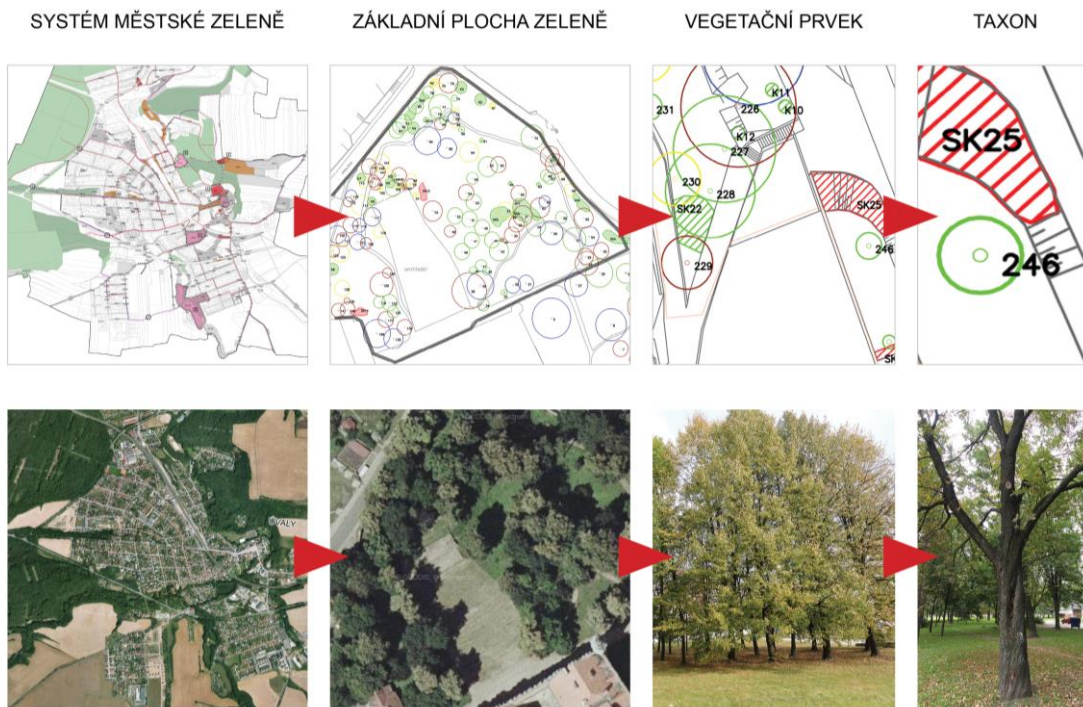
⁴⁰ ŠIMEK, P. -- ŠTEFL, L. Projekt pěstebních opatření: Významný nástroj v péči o stromy. *Inspirace*. 2021. sv. 17, č. 1, s. 12--13. ISSN 2464-5893.

⁴¹ ŠTEFL, L. *Kvalita a stabilita ploch zeleně v systémech zeleně sídel*. Lednice, 2021. 99 p. Habilitační práce. Mendelova univerzita v Brně, Zahradnická fakulta.

⁴² ŠIMEK, P. Východiska pro posuzování úrovně údržby zeleně v systémech zeleně sídel. *Acta horticulturae et regioteecturae*. 2010, 13, iss. Mimoriadne – Special, p. 42-46. ISSN: 1335-2563.

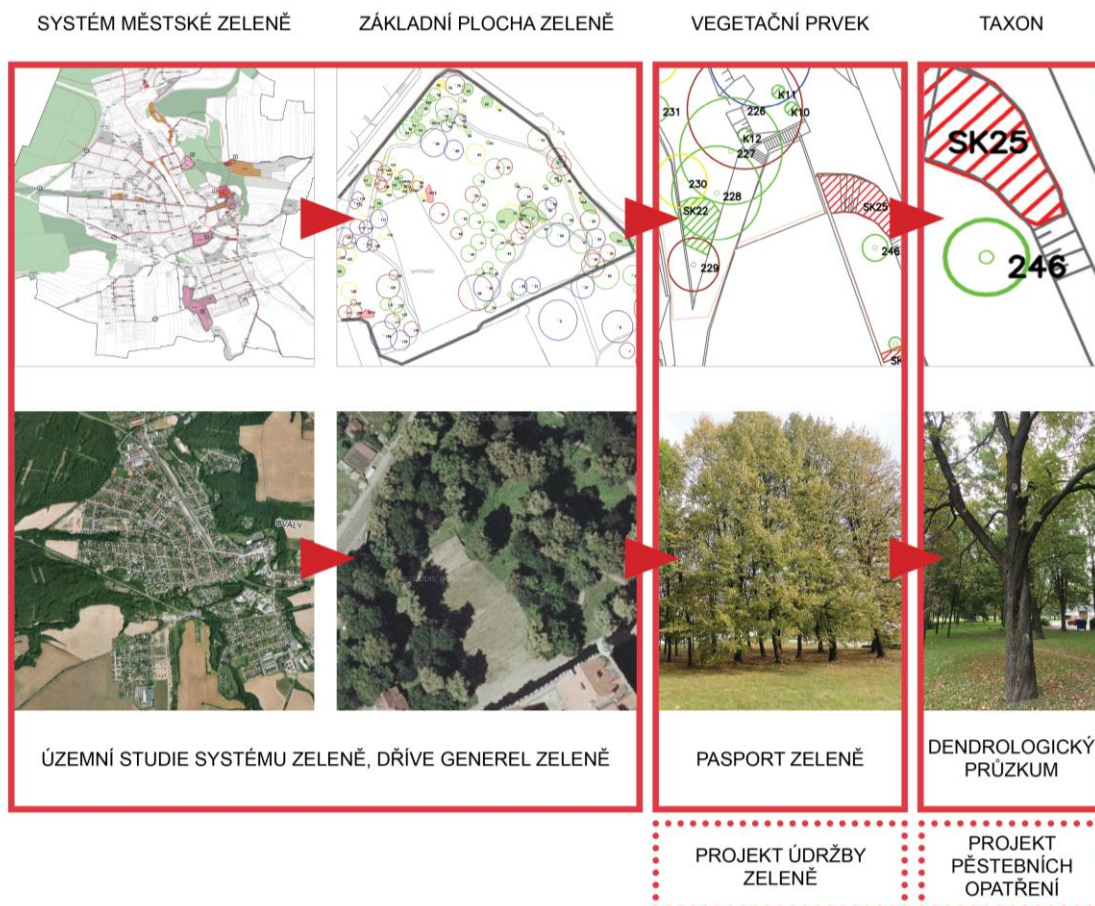
⁴³ ŠTEFL, L. *Kvalita a stabilita ploch zeleně v systémech zeleně sídel*. Lednice, 2021. 99 p. Habilitační práce. Mendelova univerzita v Brně, Zahradnická fakulta.

⁴⁴ ŠTEFL, L. *Kvalita a stabilita ploch zeleně v systémech zeleně sídel*. Lednice, 2021. 99 p. Habilitační práce. Mendelova univerzita v Brně, Zahradnická fakulta.

Systém městské zeleně – **struktura** jednotlivých hierarchických úrovní.

Je tedy zřejmé, že **každá hierarchická úroveň** systému zeleně vyžaduje ke svému posouzení, ale i k návrhu dalších opatření, **odlišnou skladbu hodnotících parametrů a sledovaných indikátorů**. Každá hierarchická úroveň tak vyžaduje jiný typ oborového dokumentu (nástroje), který jednak analyzuje její stav a poté definuje způsob jejího managementu, péče, rozvoje apod. (viz následující schéma).

Systém městské zeleně – vymezení předmětu zájmu (detailnost hodnocení) pro jednotlivé **oborové dokumenty** pro výkon správy městské zeleně.

- Předmětem tohoto dokumentu je rámcové posouzení a zhodnocení **systemu městské (sídelní) zeleně a základních ploch (objektů) zeleně**.
  - Věcně metodický koncept práce vychází ze základních třech pilířů tzv. „lednické školy krajinářské architektury“, tj. analýza → interpretace → návrh.
  - Městská zeleň je v rámci terénního hodnocení podrobně ANALYZOVÁNA → následně je INTERPRETOVÁN význam, závažnost a vypovídající hodnota zjištěného → v navazujícím kroku je NAVRŽENO, jak systémově a koncepčně s těmito informacemi pracovat za účelem zlepšení kvality a stability ploch zeleně, resp. systému zeleně jako celku.
- Předložený dokument neřeší již detailní hodnocení jednotlivých vegetačních prvků (viz obrazové schéma) a v žádném případě jej tak **nelze** považovat za náhradu pasportu zeleně nebo dendrologického průzkumu.
  - Tyto dva zmíněné dokumenty jsou o jednu hierarchickou úroveň hodnocení detailnější (viz následující schéma).
- V rámci hodnocení byly s ohledem na smysluplnost a předpokládaný způsob využití dokumentu hodnoceny pouze plochy MĚSTSKÉ (SÍDELNÍ) zeleně = plochy v intravilánu města (tj. zastavěném území města).
  - V případech, kdy to bylo opodstatněné, nebo významné pro posouzení možností dalšího rozvoje především rekreační funkce systému městské zeleně, byly hodnoceny i významné plochy zeleně krajinné, tj. plochy zeleně na přechodu intravilán a extravilán (tj. mimo zastavěné území města).
  - Lesní pozemky (PUPFL) z důvodu samostatné legislativy upravující jejich pěstování, nebyly předmětem hodnocení. Předmětem hodnocení nebyly ani prvky ÚSES (krajinná zeleň). Informace o těchto plochách byly ale převzaty z ÚP a graficky zaneseny do výkresů generelu zeleně.

3.4. VYMEZENÍ HODNOCENÉHO ÚZEMÍ

- Analýza současného stavu systému zeleně města Prostějov byla provedena na následujících katastrálních územích:
  - kat. území (intravilán): Prostějov, Vrahovice, Čechůvky, Žešov, Čechovice u Prostějova, Krasice, Domamyslice, Čechovice-Záhoří

3.5. VLASTNÍ HODNOCENÍ (POPISNÉ ATRIBUTY A HODNOCENÉ INDIKÁTORY)

- Terénní hodnocení bylo provedeno v měsíci 11/2023
- Metodika hodnocení vychází z práce ŠTEFL (2014⁴⁵, 2021⁴⁶) a byla sestavena na základě metodických principů publikovaných v pracích: ŠIMEK (2001; 2010), ŠIMEK et al. (2011), PEJCHAL, ŠIMEK (2015)⁴⁷.

⁴⁵ ŠTEFL, L. Návrh indikátorů kvality městského prostředí pro systémy zeleně sídel. Disertační práce. Mendelova univerzita v Brně, Zahradnická fakulta. 2014.

⁴⁶ ŠTEFL, L. *Kvalita a stabilita ploch zeleně v systémech zeleně sídel*. Lednice, 2021. 99 p. Habilitační práce. Mendelova univerzita v Brně, Zahradnická fakulta.

⁴⁷ ŠIMEK, P. Městská zeleň. In: ŠRYTR, P. *Městské inženýrství: 2*. Praha: Academia, 2001.; ŠIMEK, P. Východiska pro posuzování úrovně údržby zeleně v systémech zeleně sídel. *Acta horticulturae et regionecturae*. 2010, vol. 13, iss. Mimoriadne – Special; ŠIMEK, P. et al. Vyhodnocení aktuálního stavu (stability) ploch zeleně. In: *Strategický plán rozvoje systému zeleně Statutárního města Ostrava*. Odborná

- Následující přehled definuje jednotlivé hodnocené popisné atributy a indikátory. U indikátorů, u kterých je k hodnocení použita hodnotící stupnice, je tato stupnice uvedena ve formě tabulkového přehledu.

Struktura hodnotících atributů a indikátorů kvality - přehled		
Evidenční a popisné atributy	1	Číslo plochy zeleně
	2	Funkční typ zeleně
	3	Katastrální území
	4	Majetek města
	5	Ulice/Název plochy
	6	Výměra plochy (m ²) (v případě stromořadí délka v m)
	7	Přístupnost plochy zeleně
Kvalitativní indikátory (stávající stav)	8	Prostorová struktura vegetačních prvků
	9	Druhová struktura dřevinných vegetačních prvků
	10	Věková struktura dřevinných vegetačních prvků
	11	Převažující zdravotní a pěstební stav dřevinných vegetačních prvků
	12	Průměrná kvalita udržovací péče
	13	Převažující potřeba obnovy či pěstebního zásahu
	14	Přítomnost prvků rekreace, náplň a vybavenost plochy
	15	Převažující kvalitativní stav technických prvků
	16	Význam plochy zeleně
	17	Celková stabilita plochy
Návrh rozvoje ploch	18	Intenzitní třída údržby - návrh
	19	Převažující potřeba obnovy či pěstebního zásahu
	20	Prostor pro nové výsadby stromů (kapacita, rezervy)
	21	Počet ks nových výsadeb stromů
	22	Dosadby - Keře, skupiny a lemy keřů
	23	Dosadby - Záhony květin
	24	Změna funkčního typu zeleně (návrh - pokud je potřebné)
	25	Cílový stav plochy zeleně - návrh = náročnost, rozsah a závažnost potřebných zásahů a změn
	26	Cílový stav plochy zeleně či upřesňující komentář k rozvoji, udržovací péči či stabilizaci plochy zeleně)

Struktura hodnotících atributů a indikátorů kvality – přehled.

(1) Číslo plochy

Číslo hodnocené základní plochy (objektu) zeleně. Každá plocha zeleně vedena v textové i mapové části pod jedním konkrétním unikátním číslem (identifikátor), číselná řada je průběžná.

(2) Funkční typ zeleně

Každá plocha zeleně byla zařazena dle své převládající funkce do konkrétního funkčního typu zeleně.

Předmětem rámcového hodnocení tohoto dokumentu byly **plochy městské zeleně** (viz definice základních pojmů). **Plochy krajinné zeleně nebyly předmětem hodnocení.** Z důvodů dalšího využití tohoto dokumentu však byly **evidovány významné plochy krajinné zeleně** důležité pro propojení městské zeleně s okolní krajinou, nebo využitelné pro další možnosti rozvoje systému městské zeleně.

Strukturu a popis jednotlivých funkčních typů ukazuje následující přehled.

Funkční typy městské zeleně - přehled a popis		
Funkční typ a označení		Popis
Funkční typy městské zeleně v HLAVNÍ funkci	Parky	P Souvislá upravená plocha, na které plošná a prostorová struktura vegetačních prvků odpovídá potřebám pro plnohodnotný odpočinek. Skladba vegetačních prvků, dosahovaná intenzita péče, možnost rozvinutí programového řešení a kompozice činí z tohoto funkčního typu nejvýznamnější kompoziční celek krajinářské architektury. Požadavek na možnost poskytnutí účinné rekreace v přírodním prostředí je podmíněn dostatečným kompozičním a pěstebním potenciálem plochy a možností jeho případného využití.
	Parkově upravené plochy	U Menší parkově upravené plochy, u kterých převažuje dekorativní funkce. Na rozdíl od parku tyto plochy neposkytují možnost plnohodnotného prostředí pro odpočinek a možnost všestranně rozvíjet kompozici a program plochy. Jejich funkce v systému zeleně města je významná - vytváří mozaiku drobných ploch, která významně ovlivňuje upravenost (charakter) a specifičnost městských částí i celého sídla.
	Hřbitovy	H Plochy účelového zařízení, které svým charakterem patří do soustavy městské zeleně.
	Ochranná zeleň	T Plocha účelové zeleně zaměřené na snížení negativních vlivů různých provozů a zařízení. Vegetace plní nejčastěji funkci ochranné clony - psychohygienická funkce, zakončení dálkových pohledů, protihlukové clony.
	Rekreační zeleň	R Plochy rekreační zeleně lokalizované především v intravilánu města. Funkční typ může mít dva odlišné charaktery. Část ploch je lokalizovaná v silně urbanizovaném prostředí a tyto plochy představují značný rozvojový potenciál. V jiných případech se jedná o plochy u zařízení hromadné rekreace (sezónnost, časově omezený přístup) nebo přístupné plochy celoročně využívané - tyto především na okrajích intravilánu s minimální vybaveností. Plochy často navazují na krajinou zeleň (lesní porosty) - druhý typ = krajinná rekreační zeleň.
	Stromořadí (uliční, městské)	ST Městské uliční stromořadí. Samostatný funkční typ dotvářející prostorovou strukturu daného uličního prostoru. Metodická poznámka: pokud je stromořadí součástí jiného funkčního typu (např. parku, nábřeží apod.), jedná se pouze o vegetační prvek, který daný funkční typ tvoří (nikoliv o samostatný funkční typ zeleně) a samostatně tak není hodnoceno.
		ES Extenzivní (často staré) sady ovocných dřevin nebo jejich fragmenty. Situovány především v v okrajových lokalitách intravilánu obce, někdy i v extravilánu.
	Jiné (ostatní)	O Specifické plochy zeleně, svým charakterem nenáležící do žádného ze zde definovaných funkčních typů zeleně. Jejich charakter upřesněn v poznámce.
Funkční typy městské zeleně v DOPLŇKOVÉ funkci	Zeleň obytných souborů	ZB Plochy vegetace uvnitř soustředěné bytové zástavby, bezprostředně navazující na zástavbu s určením k využívání obyvateli sídlišť. Zvláštností ploch je přítomnost charakteristické vybavenosti - dětská hřiště, pískoviště apod.
	Zeleň občanské vybavenosti	ZC Jde o drobné plochy v okolí budov občanské vybavenosti, které nemají charakter parkově upravených ploch (funkce je podřízena charakteru vybavenosti).
	Zeleň školních a kulturních zařízení	ZK Převážně vyhrazená zeleň s omezeným přístupem, převážně oplocená, náležející k areálům všech typů škol, církevních objektů a kulturním zařízením.
	Zeleň sportovních areálů	ZS Plochy zeleně uvnitř sportovních areálů s upraveným režimem přístupnosti, náležících k vyšší vybavenosti, např. stadiony, fotbalová hřiště, tenisové kurty aj. Zeleň je většinou ve formě parkově upravených ploch, pravidelně udržovaných.
	Zeleň dopravních staveb	ZD Převážně liniové plochy zeleně bezprostředně navazující na komunikace a dopravní stavby.
	Zeleň vodotečí	ZV Vegetační doprovody vodních toků a vodních ploch. Mají převážně liniový charakter a utváří velmi různorodou prostorovou stratifikaci. Jedná se o částečně upravované vegetační formace lemující vodní tok, převážně v intenzivně zastavěném nebo intenzivně ovlivněném území města.
	Zeleň zdravotnických zařízení	<b b="" zz<=""> Vyhrazená zeleň s omezeným přístupem náležící k areálům vyšší vybavenosti (např. nemocnice).
	Zeleň železnic	ZŽ Doprovodné plochy vázané na železniční trať a její těleso. Typické jsou různě široké pásy trávníků, keřové výsadby, i segmenty vyšších dřevin.
	Významný detail	VD Záměrně založené plochy zeleně zcela minimálního rozsahu tvořící doprovod různým drobným kulturním památkám a pozůstatkům (křížky, sochy, památníky apod.).

Metodická poznámka: pokud bylo stromořadí součástí základní plochy zeleně (např. součást parku, součást zeleně obytných souborů, součást hřbitova apod.), představovalo toto stromořadí vegetační prvek (ve smyslu obrázku na straně 16 tohoto dokumentu) a je vnímáno jako skladebný prvek dané základní plochy zeleně, jíž je součástí. Tj. evidována a hodnocena je základní plocha (park, zeleň obytných souborů, hřbitov, zeleň dopravních staveb apod.). Pokud však bylo stromořadí samostatně (např. ulice, kde hlavním prvkem je stromořadí) bylo stromořadí nejen vegetační prvek, ale i základní plochou zeleně. V druhém případě bylo stromořadí evidováno samostatně a bylo samostatně hodnoceno (viz příloha 01 – část stromořadí). Závěr: ne každý vegetační prvek stromořadí, je současně samostatnou základní plochou zeleně.

Funkční typy KRAJINNÉ zeleně - přehled a popis		
Funkční typ a označení		Popis
Krajinná rekreační zeleň	KR	Plochy rekreační zeleně lokalizované především na přechodu do extravilánu města. Jedná se o plochy u zařízení hromadné rekreace (sezónnost, časově omezený přístup) nebo přístupné plochy celoročně využívané - tyto především na okrajích intravilánu s minimální vybaveností. Plochy často navazují na krajinnou zeleň (lesní porosty).
Krajinná zeleň přírodního charakteru	KP	Krajinná zeleň přírodního charakteru, polopřírodní plochy, doprovody řek a vodních toků, často plochy plnící funkci ÚSES. Převažující je ekologická funkce.
Krajinné stromořadí	KST	Krajinné stromořadí. Stromořadí ve volné krajině, v extravilánu města nebo do extravilánu přecházející. Liniový charakter dotvářející krajinnou strukturu, lemující různé liniové prvky (nejčastěji cesty, silnice, apod.).

(3) Katastrální území

Příslušnost plochy ke katastrálnímu území.

(4) Majetek města Prostějov

Označení vyjadřuje, zda město Prostějov je či není vlastníkem předmětné plochy zeleně nebo její části. Velikost v případě částečného podílu je vyjádřena v následujícím sloupci v procentech. Vzhledem k velikosti pracovního měřítko mapy se jedná o orientační údaj.

Majetek města Prostějov - hodnotící stupnice		
Zkr.	Označení	Popis stavu
A	Ano	Plocha zeleně je v majetku města Prostějov (resp. město Prostějov je katastrální vlastník)
N	Ne	Plocha zeleně není v majetku města Prostějov (resp. město Prostějov není katastrální vlastník)
Č	Částečně	Část plochy zeleně je v majetku města Prostějov (resp. město Prostějov je katastrální vlastník části předmětné plochy)

(5) Název plochy zeleně (Ulice/Název)

Z důvodu rychlejší orientace byl u každé plochy evidována ulice (či jiné upřesnění lokalizace) na které s plocha zeleně nacházela.

(6) Výměra plochy

Výměra plochy zeleně v m². Výměra plochy je dána rozlohou vegetačních, technických a další prvků tvořících danou plochu.

Jedná se o výměru celé plochy, tedy včetně všech prvků na dané ploše (cestní síť, zpevněné plochy, případné části budov apod.). Nejedná se o skutečnou výměru pouze vegetačních prvků – ta je zjistitelná pouze pasportem zeleně.

V případě stromořadí je uvedena celková délka stromořadí v m.

(7) Přístupnost plochy zeleně

U každé plochy byla určena její přístupnost (režim návštěvnosti) dle následující klasifikace.

Přístupnost plochy zeleně (režim návštěvnosti) - hodnotící stupnice	
Zkr.	Popis stavu
P	Veřejnosti přístupná plocha bez omezení.
O	Časově omezený přístup na plochu.
V	Vyhrazená plocha.

(8) Prostorová struktura vegetačních prvků

Prostorová struktura vegetačních prvků na ploše - hodnotící stupnice		
Body	Struktura	Popis stavu
1	Velmi vhodná	Zcela odpovídá charakteru funkčního typu zeleně, plně podporuje jeho funkci.
2	Vhodná	Vhodná struktura s několika méně významnými nedostatky, plně podporuje funkci plochy.
3	Průměrně vhodná	Struktura ne zcela vhodná vzhledem k charakteru funkčního typu. Potřebná částečná úprava (stratifikace porostů, změna skladby vegetačních prvků, změna otevřenosti/uzavřenosti prostoru apod.).
4	Nevhodná	Struktura nevhodná vzhledem k charakteru funkčního typu. Nutná významná úprava (stratifikace porostů, změna skladby vegetačních prvků, změna otevřenosti/uzavřenosti prostoru apod.).
5	Zcela nevhodná	Struktura zcela nevhodná, neumožňuje plnění požadovaných funkcí, negativně ovlivňuje stabilitu plochy. Nutné vytvořit znovu.

(9) Druhovú struktura vegetačních prvků

Druhovú struktura dřevinných vegetačních prvků na ploše - hodnotící stupnice		
Body	Struktura	Popis stavu
1	Velmi vhodná	Zcela odpovídá charakteru funkčního typu a stanovištním podmínkám.
2	Vhodná	Vhodná struktura s několika méně významnými nedostatky. Odpovídá funkci plochy i stanovištním podmínkám.
3	Průměrně vhodná	Struktura ne zcela vhodná. Druhovú struktura vyžaduje částečnou úpravu (částečná výměna druhů/doplnění druhů).
4	Nevhodná	Druhovú složení je nevhodné pro plnění požadovaných funkcí funkčního typu nebo pro zajištění stabilní kostry plochy. Nutná významná úprava (výměna druhů/doplnění druhů).
5	Zcela nevhodná	Struktura zcela neodpovídá charakteru funkčního typu a/nebo stanovištním podmínkám, neumožňuje plnění požadovaných funkcí, negativně ovlivňuje stabilitu plochy. Nutné vytvořit znovu.
bez	Bez dřevin	Plocha zeleně je bez dřevinných vegetačních prvků.

(10) Věková struktura dřevinných vegetačních prvků

Vzhledem k významu dřevin, především pak stromů, pro vytvoření kompoziční, prostorové i funkční kostry objektů zeleně, bylo hodnocení věkové struktury vztaženo pouze na stromy.

Pojmem nové výsadby zde souhrnně označuje zcela nové i odrostlé, na stanovišti stabilizované, výsadby stromů.

Věková struktura dřevinných vegetačních prvků na ploše - hodnotící stupnice		
Body	Struktura	Popis stavu
1	Velmi vhodná	Rozložená věková struktura, na celé ploše zastoupen dostatečný počet nových výsadeb. Zaručen kontinuální vývoj a obměna generací dřevin. Popřípadě se jedná o nově založenou plochu.
2	Vhodná	Rozložená věková struktura, zastoupen dostatečný počet nových výsadeb. V ojedinělých segmentech plochy generační obměna zajištěna není (výsadby chybí).
3	Průměrně vhodná	Převažují dospělé stromy, v segmentech plochy jsou však významné dílčí obnovy (dosadby nových dřevin). Kontinuální generační obměna není zajištěna celoplošně.
4	Nevhodná	Zcela převažují dospělé či přestálé stromy. Nové výsadby pouze ojedinělé nebo v jen v některých segmentech, bez vlivu na kontinuální generační obnovu plochy jako celku.
5	Zcela nevhodná	Zcela převažují dospělí nebo přestálí jedinci. Postupný rozpad. Případné individuální dosadby nemohou ovlivnit rozpad plochy (aktuální, budoucí).
bez	Bez dřevin	Plocha zeleně je bez dřevinných vegetačních prvků.

Pokud se na ploše zeleně dřeviny nevyskytovaly, bylo evidováno „bez“ – platí i pro další z následujících indikátorů.

(11) Převažující zdravotní a pěstební stav dřevinných vegetačních prvků

Rámcové hodnocení – výsledná hodnota indikátoru byla určena dle převládajícího zastoupení kvality.

Převažující zdravotní a pěstební stav dřevinných vegetačních prvků - hodnotící stupnice		
Kvalita prvku	Popis stavu - dřevinné vegetační prvky (DVP)	
1	Velmi vysoká	Převažující část DVP je plně vitálních, zdravých, typického či požadovaného tvaru, bez symptomů poškození. Převažující část DVP plochy perspektivní a stabilní.
2	Vysoká	Převažující část VP vykazuje drobné nedostatky oproti předcházející kategorii, které však významněji nesnižují jejich perspektivu a stabilitu. Převažující část DVP plochy stále perspektivní a stabilní.
3	Průměrná	Převažující část VP je se středně sníženou vitalitou, se známkami poškození a zhoršeným zdravotním stavem. Převažující část DVP plochy s částečně sníženou perspektivou a stabilitou.
4	Nízká	Převažující část VP je v důsledku stáří, poškození, chorob či škůdců s podstatně sníženou vitalitou, a/nebo zdravotním stavem. Převažující část DVP plochy s výrazně sníženou perspektivou a stabilitou.
5	Velmi nízká	Převažující část VP je v důsledku stáří, poškození, chorob či škůdců s natolik sníženou vitalitou, a/nebo zdravotním stavem, že chybí předpoklady bytí jen krátkodobé existence v přijatelném stavu. Převažující část DVP plochy zcela neperspektivní a nestabilní.
bez	Bez dřevin	Plocha zeleně je bez dřevinných vegetačních prvků.

(12) Průměrná kvalita udržovací péče

Rámcové hodnocení – výsledná hodnota indikátoru byla určena dle převládajícího zastoupení kvality.

Průměrná kvalita udržovací péče vegetačních prvků na ploše - hodnotící stupnice		
Body	Kvalita péče	Popis stavu
1	Velmi vysoká	Žádné znaky nedostatků v udržovací péči.
2	Vysoká	Prvky vykazují znaky dílčích, nezávažných nedostatků v udržovací péči.
3	Průměrná	Prvky vykazují znaky dílčích, závažných nedostatků v udržovací péči.
4	Nízká	Prvky vykazují znaky významných nedostatků v udržovací péči nebo její absenci.
5	Velmi nízká	Prvky vykazují znaky velmi významných nedostatků v udržovací péči nebo její úplnou absenci.

(13) Přítomnost prvků rekreace, náplň a vybavenost plochy

Souhrnný indikátor hodnotící rekreační příležitosti na ploše zeleně (doplňky a vybavenost, lavičky, mobiliář, dětské herní prvky, sportovní prvky apod.) a současně také vhodnost jejich prostorového rozmístění na ploše. Vyjadřuje tak rekreační potenciál dané plochy zeleně a míru jeho naplnění.

Přítomnost prvků rekreace, náplň a vybavenost plochy - hodnotící stupnice		
Body	Kvalita	Popis stavu
1	Zcela dostatečná	Přítomnost dostatečného množství prvků rekreace a vybavenosti. Vhodně rozmístěny po celé ploše.
2	Dostatečná	Přítomnost dostatečného množství prvků rekreace a vybavenosti. Nerovnoměrně rozmístěny - ojedinělé segmenty bez náplně.
3	Průměrná	Prvky rekreace a vybavenosti jsou přítomny, nejsou však v dostatečném počtu nebo nejsou rovnoměrně rozloženy na ploše.
4	Nedostatečná	Prvky rekreace a vybavenosti ve zcela nedostatečném množství a ve zcela nevhodném rozmístění na ploše.
5	Zcela nedostatečná	Úplná absence prvků rekreace a vybavenosti. Negativní ovlivnění funkčnosti/stability plochy.
N	Není nutná	Přítomnost prvků rekreace a vybavenosti není nutná vzhledem k charakteru a lokalizaci funkčního typu.

(14) Převažující kvalitativní stav technických prvků

Rámcové hodnocení – výsledná hodnota indikátoru (vztažena na všechny zástupce daného typu technického prvku na dané ploše) byla určena dle převládajícího zastoupení kvality.

Převažující kvalitativní stav technických prvků - hodnotící stupnice		
Body	Kvalita prvku	Popis stavu - technické prvky (TP)
1	Velmi vysoká	TP bez jakýchkoli známek poškození či narušení, plně funkční.
2	Vysoká	TP vykazují pouze ojedinělé drobné známky poškození či narušení, plně funkční.
3	Průměrná	V důsledku poškození či narušení je částečně omezena funkčnost TP, část TP k obnově či výměně.
4	Nízká	V důsledku rozsáhlého poškození či narušení TP je významně omezena jejich funkčnost.
5	Velmi nízká	Zcela poškozené či narušené TP, zcela nefunkční.
N	Není nutná	Přítomnost prvků rekreace a vybavenosti není nutná vzhledem k charakteru a lokalizaci funkčního typu.

(15) Význam plochy zeleně

Význam plochy zeleně - systémový pohled - hodnotící stupnice	
Označení	Popis stavu
1	Plocha zeleně celoměstského významu. Primární význam pro systém městské zeleně jako celek.
2	Plocha zeleně okrskového (obvodového) významu. Sekundární význam pro systém městské zeleně jako celek.
3	Plocha zeleně lokálního významu. Terciální význam pro systém městské zeleně jako celek.

(16) Celková stabilita plochy

V případech, kdy výše hodnocené indikátory umožňují svým působením plnou funkčnost plochy, je plocha hodnocena jako stabilní. V opačném případě je hodnocena jako nestabilní. Nestabilní plocha zeleně je tedy taková, která neplní svou funkci.

Celková stabilita plochy - hodnotící stupnice		
Body	Název	Popis stavu
S	Stabilní	Plocha zeleně (funkční typ) plní svoji funkci. Je tedy ve své funkci stabilní.
N	Nestabilní	Plocha zeleně (funkční typ) neplní svoji funkci. Je tedy ve své funkci nestabilní.

(17) Návrh změny režimu udržovací péče (= Intenzitní třída údržby – návrh)

Intenzitní třída udržovací péče: je kvalitativně a kvantitativně stanovený rozsah intenzity péče o prvky nebo objekty zeleně (ČSN 83 9001).

- Vyjadřuje potřebné dosažení rozdílné intenzity údržby jednotlivých objektů zeleně v rámci realizované úrovně údržby celku (sídla, areálu). U konkrétního vegetačního prvku je definovaná souborem pracovních operací a četností jejich opakování.

Intenzitní třída údržby - návrh - hodnotící stupnice		
Body	Název	Popis stavu
1	I.	Nejvyšší intenzita péče (nejvíce reprezentativní plochy)
2	II.	Střední intenzita (běžná udržovací péče)
3	III.	Nižší intenzita (v některých plochách až extenzifikace)

(18) Převažující potřeba pěstebního zásahu

Souhrnný indikátor vyjadřující míru potřeby obnovy vegetačních a technických prvků dané plochy zeleně, nebo potřeby adekvátních pěstebních zásahů na ploše (rozvojové, udržovací či stabilizační řezy a pěstební zásahy, probírky, odstranění jedinců apod.). Výsledná hodnota tohoto indikátoru (míra potřeby) vychází z dosažené kvality předcházejících indikátorů a je výslednicí jejich společného vlivu na kvalitu a stabilitu plochy zeleně.

Převažující potřeba obnovy či pěstebního zásahu - hodnotící stupnice		
Body	Potřeba zásahu	Popis stavu (návrhu)
1	Bez potřeby	Prvky plochy bez potřeby obnovy či pěstebního zásahu. Případný zásah má spíše preventivní význam z dlouhodobého pohledu.
2	Minimální potřeba	Prvky plochy s minimální potřebou obnovy či pěstebního zásahu. Případný zásah se týká a) pouze několika málo prvků (např. odstranění stromu, instalace bezpečnostní vazby, řez), nebo za b) má spíše preventivní význam z dlouhodobého pohledu (např. výchovný řez, zdravotní řez apod.).
3	Dílčí potřeba	K udržení plné a dlouhodobé funkčnosti a stability nutno realizovat dílčí pěstební zásahy (segmenty plochy, nebo vybrané typy vegetačních prvků).
4	Vysoká potřeba	Vysoká potřeba stabilizace prvků pomocí rozsáhlých pěstebních zásahů a dílčích obnov.
5	Nutná obnova	Zcela nestabilní a nefunkční prvky. Zlepšení stavu možné pouze kompletní obnovou.

Prostor pro nové vegetační prvky – kapacita, rezervy**(19) Prostor pro nové výsadby stromů**

V případě, že na dané ploše zeleně by s ohledem na zachování, nebo zlepšení jejich kompozičních, estetických, ekologických a funkčních vlastností možno realizovat výsadbu stromů, bylo na tuto informaci upozorněno.

Tyto plochy tak mohou být vnímány jako plochy k situování náhradní výsadby dřevin ve smyslu § 9 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

(20) Počet ks nových výsadeb stromů – odhad

Potenciální počet možných nových výsadeb stromů se zachováním, nebo zlepšení kompozičních, estetických, ekologických a funkčních vlastností plochy zeleně. Jedná se o odborný odhad. Z logiky terénního průzkumu nejsou v tomto odhadu zohledněny případné limity vyplývající z existence inženýrských sítí či jejich ochranných pásem na dané ploše zeleně. Toto musí být ověřeno před plánováním případné výsadby.

(21) Dosadby – Keře, skupiny a lemy keřů

V případě, že na dané ploše zeleně by s ohledem na zachování, nebo zlepšení jejich kompozičních, estetických, ekologických a funkčních vlastností možno realizovat výsadbu keřů či jejich skupin, bylo na tuto informaci upozorněno. Typ a upřesnění této výsadby je specifikováno v poznámce.

(22) Dosadby – Záhony květin

V případě, že na dané ploše zeleně by s ohledem na zachování, nebo zlepšení jejich kompozičních, estetických, ekologických a funkčních vlastností možno realizovat výsadbu květinových záhonů, bylo na tuto informaci upozorněno. Typ a upřesnění této výsadby je specifikováno v poznámce.

(23) Změna funkčního typu zeleně (návrh)

V případě, že stávající funkční typ zeleně neodpovídá funkčnímu typu cílovému, je v této kolonce uveden navržený cílový funkční typ zeleně (převod).

(24) Cílový stav plochy zeleně – náročnost, rozsah a závažnost potřebných zásahů/změn

Každá plocha zeleně byla na základě aktuálního stavu a dosahované kvality přiřazena do jedné z pěti kategorií, které zjednodušeně charakterizují náročnost, rozsah a závažnost případných zásahů, opatření a změn, které mají vést ke zlepšení stavu plochy, nebo udržení plochy v dobrém stavu. Použita byla následující stupnice:

Cílový stav plochy zeleně - náročnost, rozsah a závažnost potřebných zásahů/změn - hodnotící stupnice		
Body	Stav/Návrh	Popis stavu (návrhu)
1	Stav	Stávající funkční typ zeleně odpovídá cílovému funkčnímu typu. Plochy ve velmi dobrém celkovém stavu.
	Návrh	Dosavadní udržovací péčí a ojedinělými pěstebními zásahy udržovat ve stávajícím stavu .
2	Stav	Stávající funkční typ zeleně odpovídá cílovému funkčnímu typu. Plochy v dobrém celkovém stavu.
	Návrh	Dosavadní udržovací péčí a dílčími pěstebními zásahy udržovat ve stávajícím stavu . Dílčí udržovací dosadby zeleně možné a vhodné .
3	Stav	Stávající funkční typ zeleně odpovídá cílovému funkčnímu typu. Plochy vykazující dílčí nebo středně závažné nedostatky v některém z hodnocených atributů. V některých případech plochy na počátku nestability.
	Návrh	Nutné provést dílčí zásahy, pěstební opatření, obnovy a výsadby .
4	Stav	Stávající funkční typ zeleně odpovídá cílovému funkčnímu typu. Plochy s velmi závažnými nedostatky v některých z hodnocených atributů nebo plochy nestabilní ve své funkci.
	Návrh	Nutné provést rozsáhlejší stabilizační a pěstební zásahy, dílčí či celkové obnovy a výsadby .
5	Stav	Stávající funkční typ zeleně neodpovídá cílovému funkčnímu typu. Často také plochy s velmi závažnými nedostatky v některých z hodnocených atributů.
	Návrh	Navrženo provést změnu stávajícího funkčního typu a s tím související zásahy, úpravy a výsadby .

(25) Cílový stav plochy zeleně či upřesňující komentář k rozvoji, udržovací péči či stabilizaci plochy zeleně

Konkrétní opatření vedoucí ke zlepšení kvalitativních parametrů dané plochy zeleně přímo vyplývají z hodnot jednotlivých atributů viz výše (nízké kvalitativní hodnocení = náprava daného atributu). V případě potřeby bližšího upřesnění stabilizace či rozvoje dané plochy je tato skutečnost blíže okomentována a specifikována.

A. ČÁST: PRŮZKUMY A ROZBORY

4. POPIS ÚZEMÍ

Prostějovský region (okres) se nachází v centru Moravy, na jihozápadě Olomouckého kraje. Sousedí s okresem Přerov a Olomouc, dále s okresem Kroměříž (Zlínský kraj), Vyškov (Jihomoravský kraj), Blansko (Jihomoravský kraj) a Svitavy (Pardubický kraj).

POPIS PŘÍRODNÍCH PODMÍNEK

Klimatologie (převzato z: ^{48, 49})

Katastrální území statutárního města Prostějov se dle Quitta rozkládá převážně v teplé oblasti T2, menší část zasahuje do mírné teplé oblasti MT11. Průměrná roční teplota se pohybuje kolem 8 °C. Průměrný roční úhrn srážek se pohybuje kolem 600–700 mm. Území je charakteristické teplými, dlouhými a mírně suchými léty a krátkými, mírně teplými a suchými zimami.

CHARAKTERISTIKY	T2
Počet letních dnů	50-60
Počet dnů s průměrnou teplotou 10 °C a více	160-170
Počet mrazových dnů	100-110
Počet ledových dnů	30-40
Průměrná teplota v lednu	-2 - -3
Průměrná teplota v červenci	18-19
Průměrná teplota v dubnu	8-9
Průměrná teplota v říjnu	7-9
Prům. počet dní se srážkami 1 mm a více	90-100
Suma srážek ve vegetačním období	350-400
Suma srážek v zimním období	200-300
Srážky celkem	550-700
Počet dní se sněhovou pokrývkou	40-50
Počet zatažených dní	120-140
Počet jasných dní	40-50

Charakteristika teplé klimatické oblasti T2. Zdroj⁵⁰

Geomorfologie (převzato z:⁵¹)

Převažuje soustava Vněkarpatská sníženina:

- Podsoustava: Západní Vněkarpatské sníženiny
- Celek: Hornomoravský úval
- Podcelek: Prostějovská pahorkatina
- Okresek: Křelovská pahorkatina, Kojetínská pahorkatina, Romžská niva

Část území spadá do soustavy Česko-moravské

- Podsoustava: Brněnská vrchovina
- Celek: Drahanská vrchovina
- Podcelek: Konická vrchovina

⁴⁸ QUIITT, E. Klimatické oblasti Československa. Studia Geographica 16, 1971 Československá akademie věd – Geografický ústav Brno

⁴⁹ HON J. a kolektiv autorů EXOTOXA s.r.o. ÚAP – ROZBOR UDRŽITELNÉHO ROZVOJE ÚZEMÍ pro správní obvod ORP Prostějov. Centrum pro životní prostředí a hodnocení krajiny. 2009, verze 04. © EKOTOXA s.r.o., Kosmákova 28, 615 00 Brno Židenice

⁵⁰ QUIITT, E. Klimatické oblasti Československa. Studia Geographica 16, 1971 Československá akademie věd – Geografický ústav Brno

⁵¹ CULEK, M. et al. (2005). Biogeografické členění České republiky: II. díl. Vydání 1. Praha: AOPK ČR. 590 s., 1 CD. ISBN 80-86064-8

Hydrologie (převzato z: ^{52, 53})

Řešené území spadá do povodí řeky Moravy. Prostějovem protékají říčky Hloučela a Romže. Říčka Hloučela pramení u vrcholu Skalky a protéká Plumlovskou přehradou. Po její celé délce se rozkládá biokoridor Hloučela. Pitná voda je zde kvalitní, čerpaná z hlubokých vrtů na území obcí Dubany, Brodek u Prostějova a Smržice.

Charakteristika bioregionu (převzato z: ⁵⁴)

Řešené území spadá do prostějovského bioregionu. Pahorkatina se mírně svažuje k východu. Převažuje zde 2. vegetační stupeň s dubohabrovými háji se segmenty teplomilných doubrav.

Převažuje zde zemědělská půda s fragmenty travnatých lad a vlhkých luk. Ráz krajiny je výrazně ovlivněn dlouhodobým odlesněním, což má dopad na současnou, silně ochuzenou biotu.

Biota (převzato z: ⁵⁵)

Území Prostějovska, z hlediska biogeografického členění, spadá do provincie středoevropských listnatých lesů, hercynské podprovincie a prostějovského bioregionu (1.11).

Reliéf: ploché pahorkatiny

Horniny: spraše, nivní hlíny

Půdní typy: černozemě na spraších, místy hnědozemě

Vegetační stupeň: převážně 2. buko-dubový, 3. dubovo-bukový

Rostliny: len žlutý (*Linum flavum*), divizna brunátná (*Verbascum phoeniceum*), smldník alsaský (*Peucedanum alsaticum*), lecha černá (*Lathyrus niger*) a kozinec dánský (*Astragalus danicus*), ojediněle např.: potočnice malolistá (*Nasturtium microphyllum*), matizna bahenní (*Oristecum palustre*), hlízovec Loeselův (*Liparis loeselii*) a pampeliška bahenní (*Taraxacum palustre* sp. div.).

Živočichové: ježek východní (*Erinaceus concolor*), myšice malooká (*Apodemus microps*), netopýr brvitý (*Myotis emarginatus*). Ptáci: strakapoud jižní (*Dendrocopos syriacus*), břehule říční (*Riparia riparia*), strnad luční (*Miliaria calandra*). Plazi: ještěrka zelená (*Lacerta viridis*). Měkkýši: trojzubka stepní (*Chondrula tridens*), suchomilka obecná (*Helicella obvia*). Hmyz: kudlanka nábožná (*Mantis religiosa*).

Přírodní hodnoty širšího území (převzato z: ⁵⁶)

V řešeném území se vyskytují menší chráněná území typu evropsky významná lokalita, přírodní rezervace a přírodní památka. Do severní části zasahuje přírodní park Velký Kosíř, jehož hlavní cílem je ochrana krajinného rázu okolí vrchu stejného jména v Dražanské vrchovině (přesah do sousedního SO ORP Olomouc).

⁵² GRŮZOVÁ, L. (2000): Prostějov: dějiny města.1. vyd. Prostějov. 279 s.

⁵³ HON J. a kolektiv autorů EXOTOXA s.r.o. ÚAP – ROZBOR UDRŽITELNÉHO ROZVOJE ÚZEMÍ pro správní obvod ORP Prostějov. Centrum pro životní prostředí a hodnocení krajiny. 2009, verze 04. © EKOTOXA s.r.o., Kosmákova 28, 615 00 Brno Židenice

^{6,7} CULEK, M. et al. (2005). Biogeografické členění České republiky: II. díl. Vydání 1. Praha: AOPK ČR. 590 s., 1 CD. ISBN 80-86064-8

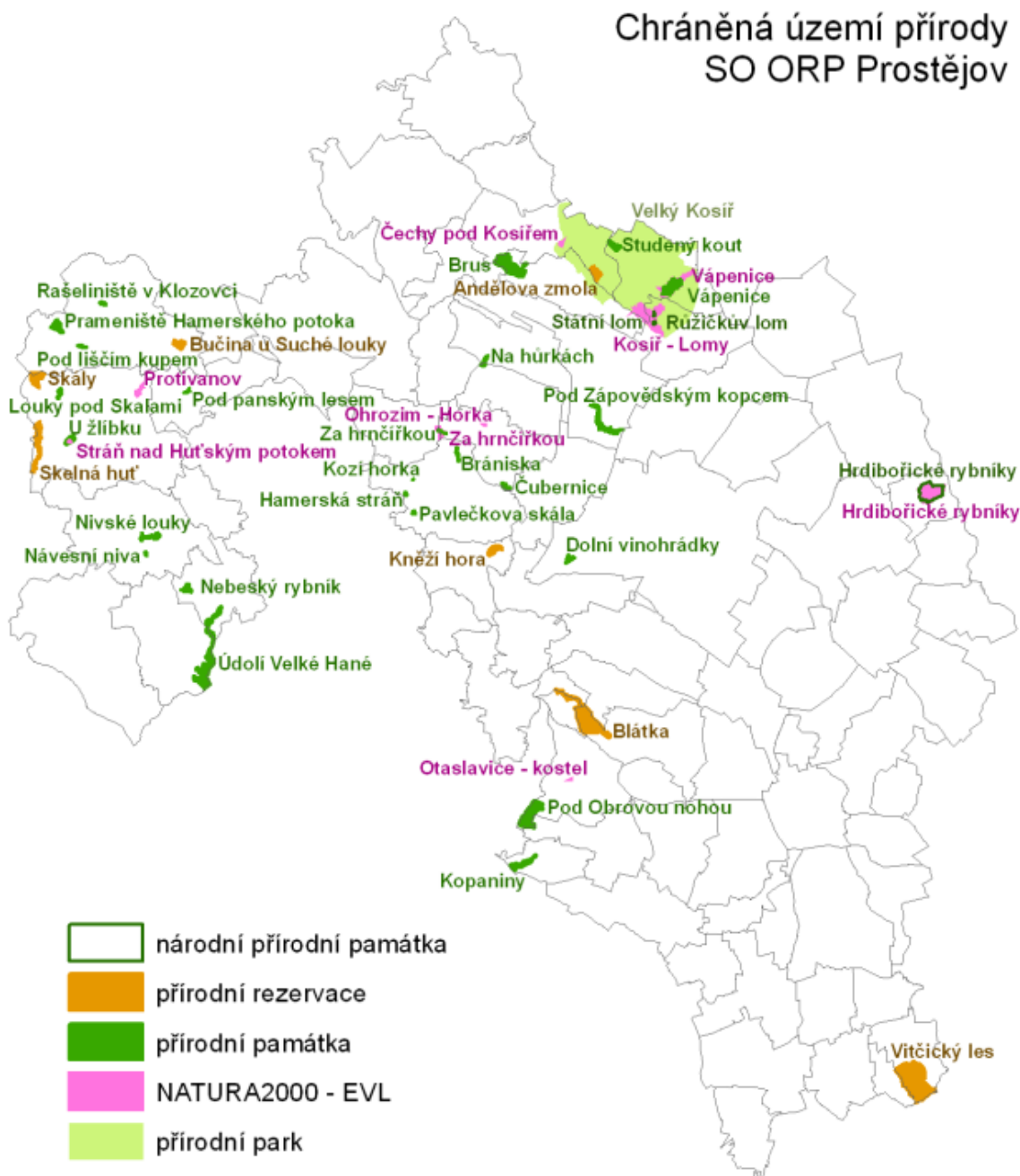
⁵⁶ HON J. a kolektiv autorů EXOTOXA s.r.o. ÚAP – ROZBOR UDRŽITELNÉHO ROZVOJE ÚZEMÍ pro správní obvod ORP Prostějov. Centrum pro životní prostředí a hodnocení krajiny. 2009, verze 04. © EKOTOXA s.r.o., Kosmákova 28, 615 00 Brno Židenice

Seznam chráněných území pro ORP Prostějov	
PR Andělova zmola	PP Rašeliniště v Klozovci
PR Blátka	NPP Růtčkův lom
PP Brániska	PR Skály
PP Brus	PR Skelná huť
PR Bučina u Suché louky	NPP Státní lom
PP Čubernice	PP Studený kout
PP Dolní vinohrádky	PR Terezké údolí
PP Hamerská stráň	PP Údolí Velké Hané
NPP Hrdibořické rybníky	PP U ťlábku
PR Kněží hora	PP Vápenice
PP Kopaniny	PR Vitčický les
PP Kozí horka	PP Za hrnčířkou
PP Louky pod Skalami	PP Za hrnčířkou
PP Na hůrkách	EVL Čechy pod Kosířem
PP Návesní niva	EVL Hrdibořické rybníky
PP Nebeský rybník	EVL Kosíř
PP Nivské louky	EVL Ohrozim
PP Pod liščím kupem	EVL Otaslavice
PP Pod Obrovou nohou	EVL Protivanov
PP Pod panským lesem	EVL Stráň nad Huťským potokem
PP Pod záповědským kopcem	EVL Vápenice
PP Prameniště Hamerského potoka U velké jedle	EVL Za hrnčířkou

Zdroj: HON J. a kolektiv autorů EXOTOXA s.r.o. ÚAP – ROZBOR UDRŽITELNÉHO ROZVOJE ÚZEMÍ pro správní obvod ORP Prostějov. Centrum pro životní prostředí a hodnocení krajiny. 2009, verze 04. © EKOTOXA s.r.o., Kosmákova 28, 615 00 Brno

Židenice

Chráněná území přírody SO ORP Prostějov

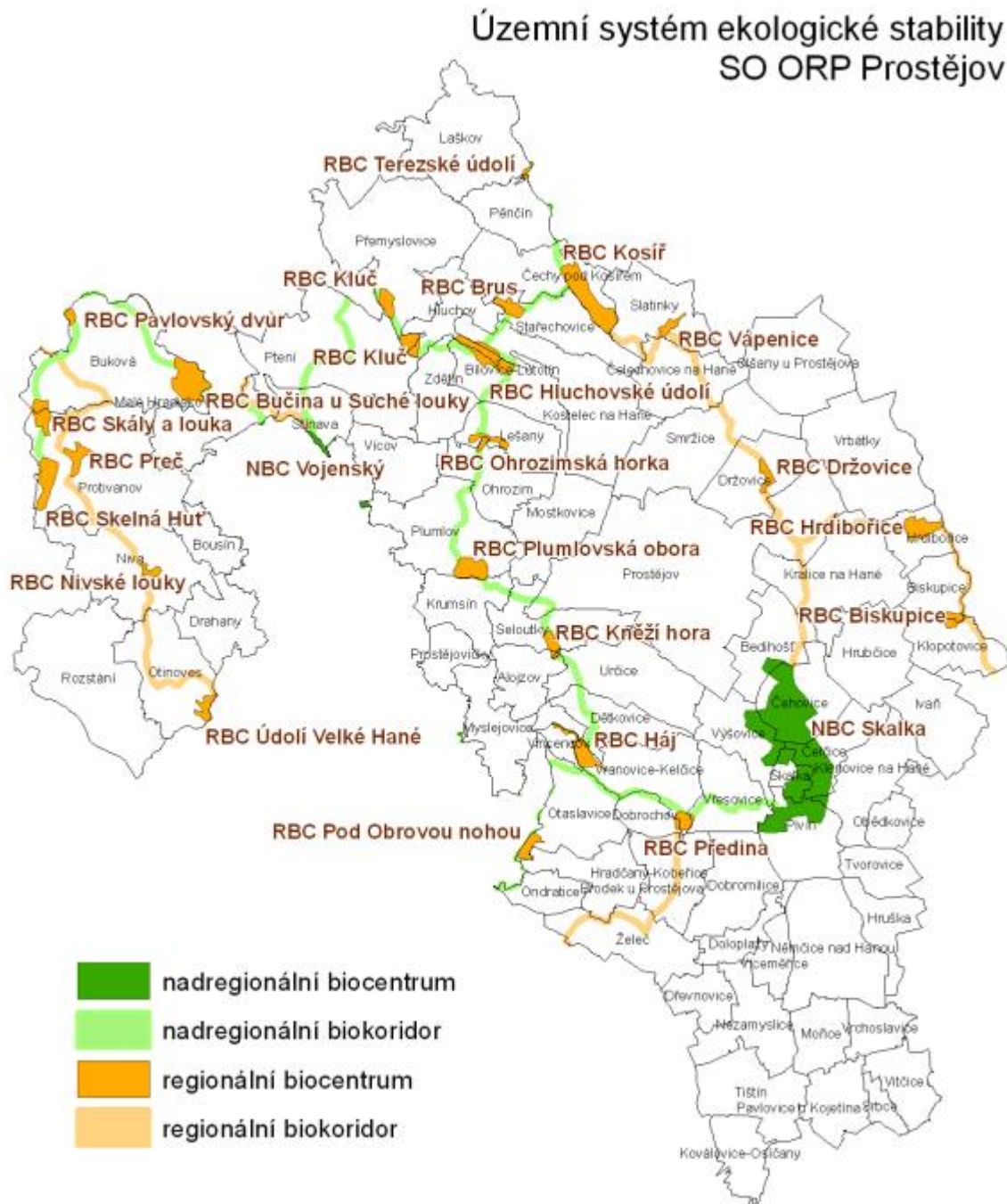
Zdroj: vrstvy ÚAP, 2008

Většina obcí spadá do území ekologicky **nestabilního** (hodnota KES = 0,30). Jedná se o nadprůměrně využívané území s jasným porušením přírodních struktur.

Nejnižší ekologickou stabilitu 2 obce – Hrubčice a Olšany u Prostějova (obě KES=0,03), kde téměř 90 % území tvoří zemědělská půda. Naopak nejvyšší ekologickou stabilitu má obec Buková (KES = 3,23), kde je z celkové plochy pouze 27% zemědělské půdy a 70% podíl lesů.

Územní systém ekologické stability (převzato z:⁵⁷)

Správní obvod ORP Prostějov je zemědělskou produkční krajinou. Územím však prochází řada významných nadregionálních a regionálních biokoridorů s biocentrem (viz mapa níže).

⁵⁷ HON J. a kolektiv autorů EXOTOXA s.r.o. ÚAP – ROZBOR UDRŽITELNÉHO ROZVOJE ÚZEMÍ pro správní obvod ORP Prostějov. Centrum pro životní prostředí a hodnocení krajiny. 2009, verze 04. © EKOTOXA s.r.o., Kosmákova 28, 615 00 Brno Židenice

5. ROZBOR PODKLADŮ A TERÉNNÍ PRŮZKUMY

- Terénní průzkumy jsou podmiňující součástí zpracování Studie SSZ. Slouží jednak k ověření aktuálnosti informací obsažených ve shromážděných podkladech, jednak ke zjištění skutečností, které nejsou obsaženy v dostupných podkladech, avšak pro vyhodnocení aktuálního stavu sídelní zeleně a následný návrh systému sídelní zeleně jsou podstatné. Metoda terénních průzkumů směřuje k dosažení základních cílů Studie SSZ.
  - Podrobný popis metodického postupu terénních průzkumů viz kapitola **3. POSTUP ZPRACOVÁNÍ GENERELU ZELENĚ A METODIKA HODNOCENÍ PLOCH ZELENĚ.**
- Systém sídelní zeleně je součástí prostorového uspořádání sídla a významně se podílí na jeho urbanistické kompozici. Proto se rozbor území zabývá také významem ZPZ pro urbanistickou kompozici sídla. Konkrétní ZPZ, popř. jednotlivé vegetační prvky velmi často představují významné dominanty v kompozici, které dané území charakterizují.
- Systém sídelní zeleně je součástí prostorového uspořádání sídla a významně se podílí na jeho urbanistické kompozici. Proto se rozbor území zabývá také významem ZPZ pro urbanistickou kompozici sídla. Konkrétní ZPZ, popř. jednotlivé vegetační prvky velmi často představují významné dominanty v kompozici, které dané území charakterizují.

ROZBOR HLAVNÍCH PODKLADŮ:

- **Územní plán města Prostějov**, úplné znění po vydání V. změny, 2023, knesl kynčl architekti s.r.o.
  - generel zeleně není v návrhu v rozporu s územním plánem
  - část nově navržených ploch zeleně v generelu zeleně přejímají tento návrh z citovaného územního plánu (viz část Nové plochy přílohy 01.)
  - při návrhu rozvoje konkrétních ploch zeleně byl brán v potaz význam ploch na urbanistické struktuře města, definované územním plánem
  - hranice ÚSES bylo po dohodě s městem Prostějov do výkresové části převzato z následujících studií:
- **Studie ÚSES:**
  - STUDIE OBNOVY KRAJINY V JIHOVÝCHODNÍM KVADRANTU MĚSTA (ÚSES) Atelier Fontes, 12/2022
  - STUDIE – OBNOVA KRAJINY V JIHOZÁPADNÍM KVADRANTU MĚSTA, Atelier Fontes, 10/2021
  - STUDIE OBNOVY KRAJINY NAD VRAHOVICEMI (ÚSES), Atelier Fontes, 10/2022
  - Veškeré tři studie jsou pro vymezení ÚSES plně převzaty.
- **Strategický plán Prostějov 2022-2035**
  - jedná se o velmi detailně a koncepčně zpracovaný dokument, věnující významnou část rozvoji ploch zeleně.
  - generel zeleně není v rozporu s tímto dokumentem, v hlavních principech je v naprosté shodě.
  - Dále jsou do generelu zeleně zapracovány některé záměry strategického plánu (viz část Nové plochy přílohy 01.)
  - Soulad a provázanost dokumentů: Strategický plán Prostějov 2022-2035 a Studie systému sídelní zeleně Prostějov (Generel zeleně) je zobrazen v tabulce na následující straně. Ze strategického plánu byly vybrány záměry, mající tematický vztah k předmětu generelu zeleně.

Soulad a provázanost dokumentů: Strategický plán Prostějov 2022-2035 a Studie systému sídelní zeleně Prostějov (Generel zeleně)			
strategický plán Prostějov 2022-2035 - označení plochy	Generel zeleně - označení plochy	Soulad záměrů	Poznámka
ZA24 Zeleň v okolí zámku	20U	ANO	řešeno v rámci plochy 20 U
ZA18 Klášterní zahrada	491P	ANO	řešeno v rámci plochy 491 U
ZA05 Park Jezdecká	63O, 64U	ANO	řešeno v rámci plochy 63O a 64U (již zpracována studie)
ZA23 Park na nám. Svatopluka Čecha	5U	ANO	řešeno v rámci plochy 5U
ZA01 Generel zeleně			
ZA02 Výsadby liniové		ANO	řešeno obecně ve všech plochách kde je toto doporučení možné
ZA07 Severní park	1NP	ANO	řešeno jako nová plocha 1NP
ZA06 Park Místní nádraží	3N	ANO	řešeno jako nová plocha 1N (původně 237O a 242T)
ZA19 Úprava veřejného prostranství před DDM	259ZS	ANO	řešeno jako nová plocha 259ZS v návaznosti na plochu 257U (nutno řešit koordinovaně)
ZA08 Subcentrum Vrahovice	4N	ANO	řešeno jako nová plocha 4N (nutno řešit koordinovaně s sousední plochou 439T, 431 ZD, i provázaností se školním sportovištěm 430 ZK)
ZA11 Park Soutok	4N	ANO	řešeno jako nová plocha 5N
ZA20 Okolí Kaple sv. Anny	124U, 126ZV	ANO	řešeno v rámci plochy 124U a 126ZV (zpracována inspirační tabule možného řešení)
ZA09 Joštovo nám. - revitalizace	82U, 80T	ANO	řešeno v rámci plochy 82U a 80T
ZA10 Švabinského - revitalizace	393U	ANO	řešeno v rámci 393U
ZA13 Vnitroblok Ječná Ovesná	326O	ANO	řešeno v rámci 326O (navržen převod na plochu veřejné zeleně s možným rekreačním využitím)
ZA14 Domamyslice - u kapličky	488O, 328VD, 329O	ANO	Cenná územní rezerva ve vazbě na plánovaný rozvoj okolní zástavby
ZA12 Park Werichova - Okružní	8N	ANO	řešeno jako nová plocha 8N
ZA15 Úpravy zeleně před Hlavním nádražím	391U	ANO	Boční parkově upravená plocha před hlavním vlakovým nádražím (starší úprava). Rozvoj řešen v rámci plochy 391U
ZA16 Rekultivace zeleně U Kalicha	220U	ANO	řešeno v rámci plochy 220U (zpracována inspirační tabule možného řešení)
ZA21 Rekreační zeleň - Vrahovické koupaliště	443T, 410ZV, 446ZS	ANO	Revitalizace území mezi Vrahovickým koupalištěm a fotbalovým hřištěm - dle studie "...u Soutoku" využít pro letní kino či adventure golf a osikový háj
ZA17 Zeleň Vojáčkovo nám. - kostel sv. Jana Nepomuckého	8U	ANO	řešeno v rámci plochy 8U (zpracována inspirační tabule možného řešení)
ZA22 Rekonstrukce Mlýnského náhonu v průmyslové zóně	407ZV, ST117	ANO	Strategický plán navrhuje" Revitalizace koryta náhonu v průmyslové zóně, nutné úpravy spíše technického charakteru. V rámci generelu zeleně navrženy zásahy a principy péče o vegetaci řešené plochy. Úpravy technického charakteru požadované strategickým plánem nutno vzájemně koordinovat s úpravami zeleně.
ZB04 Biocentrum U Soutoku	9N	ANO	řešeno jako nová plocha 9N. Předmětem návrhu je doporučení v realizaci II a III etapy: tj. II. Biocentrum nivní krajina s mokřadními stanovišti, III. Revitalizace valové,. Studie již zpracována
ZB05 Jižní prstenec - část I. Etapy	10N	ANO	řešeno jako nová plocha 10N. PD již existuje, realizovat.
ZB06 Jižní prstenec	11N, 33N, 34N	ANO	řešeno jako nová plocha 11N, 33N, 34N. Rozvoj jižního prstence. Studie již zpracována
ZB02 Rozšíření biokoridoru Hloučela II. Etapa	2N	ANO	řešeno jako nová plocha 2N (II etapa rozšíření = ZB02, III. Etapa rozšíření = ZB03 dle strategického plánu). Řešit v návaznosti na principy řešení plochy 246KP
ZB03 Rozšíření biokoridoru Hloučela III. Etapa	2N	ANO	řešeno jako nová plocha 2N (II etapa rozšíření = ZB02, III. Etapa rozšíření = ZB03 dle strategického plánu). Řešit v návaznosti na principy řešení plochy 246KP
ZB08 ÚSES Prostějov jih	12N	ANO	řešeno jako nová plocha 12N
ZB12 Revitalizace Žešovského rybníka			Mimo intravilán. V generelu sídelní zeleně neřešeno. Obnova výpustního tělesa a hráze, odbahnění za účelem navýšení retenční schopnosti, zlepšení biologického a mikroklimatického potenciálu
ZB13 Krajině úpravy v Čechůvkách - II. Etapa	13N	ANO	řešeno jako nová plocha 13N
ZB14 ÚSES Vrahovice	14N	ANO	Návrh převzat ze strategického a územního plánu. ZB14 ÚSES Vrahovice Realizace prvků ÚSES, krajině zeleně a protierozních a protipovodňových opatření dle zpracované studie
ZB18 Přírodně blízká protipovodňová opatření	15N, v části 410 ZV, 124 ST	ANO	Část ploch mimo řešené území.
ZB09 ÚSES - biokoridory jih střed	16N	ANO	Návrh převzat ze strategického a územního plánu.

6. VYHODNOCENÍ AKTUÁLNÍHO STAVU SÍDELNÍ ZELENĚ MĚSTA PROSTĚJOV

- Celkem bylo vymezeno **618** objektů zeleně o celkové výměře 4 577 483 m² (**457,74 ha**).
  - 492 objektů zeleně byly objekty plošné.
  - 126 objektů zeleně byly objekty liniové (stromořadí) o celkové délce 30 094 m (**30 km**).
- Lokalizaci (hranice) jednotlivých objektů zeleně, jejich funkční a kvalitativní hodnocení (funkce a stabilita) vymezuje grafická část této práce, konkrétně:
  - **Výkres 02. Současný stav sídelní zeleně města Prostějov**
- Hodnocené atributy a indikátory jednotlivých 618 ploch (objektů) zeleně jsou obsaženy v tabulkové příloze této práce, konkrétně:
  - **Příloha: 01. Databáze (tabulky) hodnocení jednotlivých ploch zeleně a návrhu jejich rozvoje.**

6.1. VYMEZENÍ SYSTÉMU ZELENĚ MĚSTA PROSTĚJOV A KATEGORIZACE JEDNOTLIVÝCH PLOCH

- Na území města Prostějov se nacházejí plochy městské (sídelní) zeleně a plochy krajinné zeleně.
- Z hlediska ploch krajinné zeleně byly evidovány pouze plochy, které mají význam pro další rozvoj systému MĚSTSKÉ zeleně (návaznost a přechod do krajiny, rekreační funkce) dle Metodického rámce MŽP.
  - Kompletní analýza krajinné zeleně nebyla předmětem zadání ani obsahu tohoto dokumentu.
  - Současně nejsou detailně hodnoceny pozemky určené k plnění funkce lesa (PUPFL) – ty jsou pouze evidovány (hranice převzaty z platného územního plánu).

Přístupnost ploch zeleně - veškeré plochy včetně stromořadí			
Přístupnost ploch		Četnost (ks)	Četnost (%)
O	Omezený přístup	11	2
P	Přístup bez omezení	532	86
V	Vyhraněný přístup	75	12
Celkem		618	100

- Z hlediska přístupnosti ploch pro veřejnost zcela dominují veřejně přístupné plochy zeleně.
  - 523 (86 %) ploch zeleně a stromořadí je veřejně přístupná bez omezení.
  - Na celkem 11 ploch je omezený přístup („otevřeno od do“).
  - Na 75 ploch je vyhrazený přístup pro určitou skupinu uživatel (např. zahrada školy, domu s pečovatelskou službou apod.).

Zastoupení ploch (funkčních typů) zeleně na území města PROSTĚJOV (hodnocená sídelní i krajinná zeleně)							
Funkční typ zeleně		Četnost (ks)	Četnost (%)	Výměra (m ²)	Výměra (%)	Délka (m)	Délka (%)
P	Parky	10	1,6	217 128	4,7		
U	Parkově upravené plochy	69	11,2	320 537	7		
H	Hřbitovy	5	0,8	99 326	2,2		
T	Ochranná zeleň	47	7,6	179 757	3,9		
R	Rekreační zeleň	5	0,8	57 132	1,2		
ZB	Zezeň obytných souborů	36	5,8	1 042 373	22,8		
ZC	Zezeň občanské vybavenosti	17	2,8	98 337	2,1		
ZK	Zezeň školních a kulturních zařízení	39	6,3	202 907	4,4		
ZS	Zezeň sportovních areálů	14	2,3	235 101	5,1		
ZD	Zezeň dopravních staveb	181	29,3	1 147 108	25,1		
ZV	Zezeň vodotečí	9	1,5	92 273	2,0		
ZZ	Zezeň zdravotnických zařízení	6	1,0	226 394	4,9		
VD	Významný detail	6	1,0	2 292	0,1		
O	Ostatní	37	6,0	187 017	4,1		
ES	Extenzivní ovocné sady	3	0,5	16 188	0,35		
KR	Krajinná zeleň - rekreace	6	1,0	76 111	1,66		
KP	Krajinná zeleň přírodního charakteru	1	0,2	357 232	7,80		
ZŽ	Zezeň železnic	1	0,2	20 271	0,44		
ST	Stromořadí (uliční)	122	19,7			29 270	97,3
KST	Krajinné stromořadí	4	0,6			824	2,7
Celkem		618	100	4 577 483	100	30 094	100

Komentář a interpretace – krajinná a sídelní (městská) zeleň:

Na území města Prostějov je vysoká variabilita jednotlivých funkčních typů zeleně.

- Určující podíl rozlohy mají funkční typy: Zezeň obytných souborů (=komplexy sídlišť) a zeleň dopravních staveb (= doprovodná „uliční“ zeleň). Významný je podíl Krajinné zeleně přírodního charakteru (7,8 % z rozlohy, jedná se o biotop Hloučela) a nesmírně důležitý je celkem 11,7% podíl na rozloze pro funkční typy Park a Parkově upravené plochy (vazba na historii města, volnočasové využití, upravenost apod.).
- V souladu se zadáním a cílem tohoto dokumentu bude v dalších tabulkách a výsledcích již řešena pouze sídelní zeleň („městská“, nikoliv krajinná).

Zastoupení ploch (funkčních typů) zeleně na území města PROSTĚJOV (POUZE hodnocená SÍDELNÍ zeleň)							
Funkční typ zeleně		Četnost (ks)	Četnost (%)	Výměra (m ²)	Výměra (%)	Délka (m)	Délka (%)
P	Parky	10	1,6	217 128	5,2		
U	Parkově upravené plochy	69	11,4	320 537	7,7		
H	Hřbitovy	5	0,8	99 326	2,4		
T	Ochranná zeleň	47	7,7	179 757	4,3		
R	Rekreační zeleň	5	0,8	57 132	1,4		
ZB	Zeleň obytných souborů	36	5,9	1 042 373	25,2		
ZC	Zeleň občanské vybavenosti	17	2,8	98 337	2,4		
ZK	Zeleň školních a kulturních zařízení	39	6,4	202 907	4,9		
ZS	Zeleň sportovních areálů	14	2,3	235 101	5,7		
ZD	Zeleň dopravních staveb	181	29,8	1 147 108	27,7		
ZV	Zeleň vodotečí	9	1,5	92 273	2,2		
ZZ	Zeleň zdravotnických zařízení	6	1,0	226 394	5,5		
VD	Významný detail	6	1,0	2 292	0,1		
O	Ostatní	37	6,1	187 017	4,5		
ES	Extenzivní ovocné sady	3	0,5	16 188	0,4		
ZŽ	Zeleň železnic	1	0,2	20 271	0,5		
ST	Stromořadí (uliční)	122	20,1			29 270	100
Celkem		607	100	4 144 139	100	29 270	100

Komentář a interpretace – sídelní zeleň:

Typickým znakem města Prostějov je:

- Vysoká rozloha zeleně obytných souborů (= rozsáhlé komplexy sídlišť)
- Vysoká rozloha zeleně dopravních staveb (ulice a jejich vegetační doprovody, výrazně ovlivněno rozlohou tohoto funkčního typu v průmyslové zóně na jihovýchodě města).
- Vysoký podíl parkově upravených ploch (11,4 % ze všech ploch, 7,7 % z výměry).
- Vysoký podíl parků na rozloze zeleně (5,2 % z hlediska výměry)
  - Parky a parkově upravené plochy tvoří celkem 12,9 % z výměry veškeré zeleně (vysoké číslo – opět vazba na charakter města Prostějov).
- Relativně vysoký je i podíl ochranné (izolační) zeleně, zeleně sportovních areálů i hřbitovů.

6.2. PLOCHY ZELENĚ – MAJETKOVÉ VZTAHY

Majetkové vztahy - veškerá zezeň (sídelní i krajinná, včetně stromořadí)						
Majetek města PROSTĚJOV	Četnost (ks)	Četnost (%)	Výměra (m ²)	Výměra (%)	Délka (m)	Délka (%)
ne	23	4	340 874	7	1 607	5
ano	387	63	1 542 804	34	26 320	87
částečně	208	34	2 693 804	59	2 167	7
Celkem	618	100	4 577 483	100	30 094	100

Poznámka: v tabulce zahrnuty i stromořadí. V dalších tabulkách jsou již plochy a stromořadí hodnoceny samostatně. Tato tabulka a veškeré další výsledky již vztaženy pouze k sídelní zeleni města.

Komentář a interpretace:

- 4 % ploch (7 % z hlediska výměry) **sídelní zeleně není** ve vlastnictví města Prostějov
- 63 % ploch (34 % z hlediska výměry) **sídelní zeleně je** v přímém vlastnictví města Prostějov
- 34 % (59 % z hlediska výměry) **sídelní zeleně je v částečném** vlastnictví města Prostějov
  - *Metodická poznámka: plochy zeleně se často nacházejí na více pozemkových parcelách (=mohou tedy mít i více vlastníků). Pokud se nacházela daná plocha zeleně na více pozemkových parcelách RŮZNÝCH VLASTNÍKŮ a vlastníkem některé (event. některých) z pozemkových parcel byla města Prostějov, byla tato plocha evidována jako plocha v ČÁSTEČNÉM majetku města Prostějov.*
  - *Rozsah skutečného vlastnictví města Prostějov je uveden vyjádřením procentuálního podílu tohoto vlastnictví a m² skutečné výměry ve vlastnictví (viz hodnotící tabulky jednotlivých ploch – příloha 01.).*
  - *Především v případě stromořadí přiléhajících k pozemním komunikacím nebylo v rámci terénního hodnocení často možné zcela vylišit, na které parcele stromy přesně rostou – takto přesná analýza by ve většině případů vyžadovala geodetické zaměření. Chybovost v okrajích hranic pozemkových parcel je vzhledem k měřítku zpracování možná.*
- **Souhrn:** 96 % ploch zeleně (93 % z hlediska výměry) je v přímém nebo v částečném vlastnictví města Prostějov a město Prostějov tak může přímo ovlivnit jejich stav a podobu.

6.3. KVALITATIVNÍ HODNOCENÍ JEDNOTLIVÝCH PLOCH SÍDELNÍ ZELENĚ

Město PROSTĚJOV: hodnocení kvality ploch sídelní zeleně - BEZ rozlišení majetkových vztahů													
Hodnocený indikátor	Kvalitativní stav 1		Kvalitativní stav 2		Kvalitativní stav 3		Kvalitativní stav 4		Kvalitativní stav 5		Nehodnoceno		Vážený průměr (koeficient)
	Četnost (ks)	Četnost (%)	Četnost (ks)	Četnost (%)	Četnost (ks)	Četnost (%)	Četnost (ks)	Četnost (%)	Četnost (ks)	Četnost (%)	Četnost (ks)	Četnost (%)	
Prostorová struktura vegetačních prvků	84	17	149	31	160	33	86	18	5	1	1	0	2,54
Druhá struktura dřevinných veg. prvků	100	21	168	35	143	29	47	10	1	0	26	5	2,31
Věková struktura dřevinných vegetačních prvků	10	2	60	12	205	42	184	38	0	0	26	5	3,23
Převažující zdrav. a pěstební stav dřev. vegetačních prvků	21	4	182	38	240	49	16	3	0	0	26	5	2,55
Průměrná kvalita udržovací péče	165	34	231	48	72	15	14	3	1	0	2	0	1,87
Převažující potřeba obnovy či pěstební zásahu	79	16	296	61	104	21	5	1	0	0	1	0	2,07
Přítomnost prvků rekreace, náplň a vybavenost plochy	32	7	65	13	60	12	41	8	14	3	273	56	2,72
Průměrný kvalitativní stav technických prvků	14	3	59	12	89	18	37	8	1	0	285	59	2,76

(Metodická poznámka: z důvodu zaokrouhlení % na celé čísla, může součet % v řádcích nabývat hodnot 99-101 %)

Komentář a interpretace:

Prostorová struktura vegetačních prvků

- Celkem na 48 % ploch sídelní zeleně je velmi vhodná prostorová struktura vegetačních prvků (= součet stupeň 1 + stupeň 2). Tj. pouze zhruba jedna třetina ploch městské zeleně má odpovídající prostorovou strukturu.
- V případě 33 % ploch (stupeň 3) je vhodné provést dílčí úpravu prostorové struktury (dosadby, probírky, odclonění apod.).
- Počet ploch s nevhodnou a zcela nevhodnou strukturou je 91 ploch (19 %) – tyto plochy měly být předmětem řešení a dalších úprav.

Druhá struktura dřevin

- Použití vhodných druhů dřevin na dané podmínky i na danou funkci je v případě 55 % ploch zcela vhodné (= součet stupeň 1 + stupeň 2). Tj. téměř polovina ploch městské zeleně má odpovídající druhovou strukturu.
- V 29 % případů (stupeň 3) a 10 % případů (stupeň 4+5) jsou **žádoucí až nutné dílčí úpravy druhové skladby** (dosadby a náhrady jiných druhů). Postupná náhrada a doplnění vhodných druhů je důležité především ve vazbě na **probíhající klimatickou změnu a adaptaci měst na tuto změnu**.

Věková struktura dřevin

- 13 % ploch (= součet stupeň 1 + stupeň 2) má **vhodnou** věkovou strukturu (dostatečné množství mladých generací dřevin). **Pouze** na těchto plochách je zajištěna plnohodnotná generační obměna dřevin.

- Na 42 % ploch je věková struktura hodnocena stupněm 3, tedy: převažují dospělé stromy, v segmentech plochy jsou však významné dílčí obnovy (dosadby nových dřevin). Kontinuální generační obměna není zajištěna celoplošně. Na těchto plochách jsou tedy **nutné průběžné koncepční lokální dosadby**.
- Zastoupení stupně 4 a 5, tedy nevhodná věková struktura, je 38 %. Na těchto plochách zcela převažují dospělé či přestárlé stromy a nové výsadby jsou pouze ojedinělé. Jedná se o běžný jev na starších plochách zeleně. U těchto ploch je **vážně ohrožena jejich další existence, stabilita a perspektiva = nutné dosadby vhodných druhů**.

Převažující pěstební a zdravotní stav dřevinných vegetačních prvků

- Celkem 42 % ploch bylo hodnoceno kvalitativním stupněm 1 nebo 2 (převažující kvalita je velmi vysoká).
- V případě 49 % ploch (kvalitativní stupeň 3) jsou dílčí nedostatky v kvalitě. **Jedná se o neobvykle kvalitní stav v českých městech.**
- **Pouze 3 %** ploch bylo hodnoceno stupněm 4 nebo 5 – zde je **nezbytná plošná náprava** tohoto stavu.
- Podíl kvalitativního stupně 4 a 5 je ovlivněn také dalšími faktory:
  - nevhodná věková struktura, nízká kvalita udržovací péče, vysoká potřeba obnovy či pěstebního zásahu apod.

Průměrná kvalita udržovací péče

- Více jak tři čtvrtiny ploch (82 %) bylo hodnoceno stupněm 1 a 2. **Jedná se o neobvykle kvalitní stav v českých městech.**
- 15 % ploch bylo hodnoceno stupněm 3. Vegetační prvky na těchto plochách vykazují znaky údržby s dílčími nedostatky ať už se jedná o v našich městech „běžné“ nedostatky či absenci některých potřebných činností apod. Většina pracovních operací je soustředěna na kosení trávníků, údržba ostatních typů vegetačních prvků není na těchto plochách vždy zcela adekvátní.
- 3 % ploch (stupeň 4 a 5) vykazuje již převážně závažné nedostatky v udržovací péči či její absenci. Nutno dodat, že se většinou ale jedná o odlehlé a nevyužívané plochy kategorie „O“ (tj. jiné/ostatní plochy) typu proluky, okrajové nevyužívané porosty, plochy bez funkční náplně a využití apod. Nízkou intenzitou péče či její dílčí absenci nelze ve spoustě těchto ploch definovat jako chybu udržovací péče.

Převažující potřeba obnovy či pěstebního zásahu

- Celkem **77 % ploch hodnoceno stupněm 1 nebo 2**. Na těchto plochách je potřeba provést zcela minimální zásahy nebo pouze zásahy týkající se např. pouze vybraných stromů či jejich skupin (= zásah či kácení vyžaduje pouze několik málo jedinců, nikoliv plocha jako celek).
- V případě **21 %** ploch (stupeň 3) je již nezbytné provést **dílčí zásahy** (důsledná kontrola stavu většiny stromů, časté pěstební opatření na více dřevinách, vazby, dílčí kácení, řezy apod.).
- V případě **1 %** ploch (stupeň 4 a 5) je **vysoká potřeba** obnovy či pěstebního zásahu nezbytné ke **stabilizaci** plochy jako celku.
- *Metodická poznámka: **pozor:** jedná se o výsledky rámcového hodnocení (= indikují převažující stav dřevin na dané ploše zeleně). Nejedná se o výsledky detailního hodnocení každého stromu – provozní bezpečnost*

jednotlivých stromů nebyla posuzována – není předmětem tohoto typu dokumentu. = i na ploše hodnocené stupněm 1 (převažující stav velmi kvalitní, se může nacházet např. jeden, dva (menší množství) poškozených stromů či stromů vyžadující kácení či jiný pěstební zásah).

- *Zhodnocení provozní bezpečnosti jednotlivých dřevin na území města je předmětem dendrologického průzkumu (inventarizace a hodnocení stavu dřevin a jejich provozní bezpečnosti) nikoliv generelu zeleně).*

Přítomnost prvků rekreace, náplň a vybavenost plochy

- Celkem v 56 % případů nebyly tyto prvky potřebné pro plnění funkce plochy zeleně a nebyly tak hodnoceny (ochranná zeleň, zeleň dopravních staveb apod.).
  - V případě, kdy tyto prvky byly potřebné pro plnění dané funkce plochy zeleně, byla jejich potřebná přítomnost průměrná až nadprůměrná, stejně tak jejich kvalita. Na 24 -26 % ploch (stupeň 3-4-5), dožívající prvky a vybavenost či jsou nedostatečně zastoupeny. Na těchto plochách by byla žádoucí postupná obnova vybavenosti.

6.4. HODNOCENÍ STABILITY PLOCH SÍDELNÍ ZELENĚ

Stabilita ploch sídelní zeleně - BEZ rozlišení majetkových vztahů					
Celková stabilita plochy		Četnost (ks)	Četnost (%)	Výměra (m ²)	Výměra (%)
N	nestabilní	141	29	914 673	22
S	stabilní	344	71	3 229 466	78
Celkem		485	100	4 144 139	100

Komentář a interpretace:

- Z hlediska četnosti i výměry v systému zeleně zcela **převažují** plochy plnící své funkce – tedy plochy **stabilní** (71 % ploch z hlediska četnosti, 78 % ploch z hlediska výměry).
- **29 % ploch** je hodnoceno jako plochy **nestabilní**:
  - důvodem nestability je kombinace nízkých kvalitativních hodnot jednotlivých výše hodnocených indikátorů.

Stabilita ploch sídelní zeleně - POUZE plochy zeleně v majetku nebo v částečném majetku města PROSTĚJOV.					
Celková stabilita plochy		Četnost (ks)	Četnost (%)	Výměra (m ²)	Výměra (%)
N	nestabilní	135	28	846 983	20
S	stabilní	339	72	3 389 626	80
Celkem		474	100	4 236 608	100

Komentář a interpretace:

- Z hlediska četnosti i výměry v systému zeleně **převažují** plochy plnící své funkce – tedy **plochy stabilní** (72 % ploch).
- **28 % ploch** je hodnoceno jako plochy **nestabilní**:
  - celkem se jedná o 84,69 ha ploch.
  - důvodem nestability je kombinace nízkých kvalitativních hodnot jednotlivých výše hodnocených indikátorů. Jedná se především o plochy nevyužité a dále o ulice před kompletní rekonstrukcí.
  - tyto plochy by měly být předmětem zájmu správy zeleně i územního plánování – **stabilizace ploch**, nová funkce a náplň ploch, dosadby, využití jako územní rezervy pro další rozvoj systému zeleně apod.
- Pozor: v případě nedostatečné péče a nerespektování navržených opatření a zásahů, se mohou doposud stabilní plochy přesunout do ploch nestabilních a to střednědobém (v některých případech i v krátkodobém) časovém horizontu.
  - **Pro udržení stability je tedy nutné tedy směřovat opatření a zásahy i do ploch nyní stabilních.**
  - Pro obecnou strategii plánování těchto opatření, zásahů, změna a rozvoje systému zeleně jako celku jsou klíčové informace obsažené v kapitole 7.4. **NÁVRH OPATŘENÍ NA ÚROVNI JEDNOTLIVÝCH ZÁKLADNÍCH PLOCH ZELENĚ** Pro plánování již konkrétních opatření nutno využít

informace z tabulkového hodnocení jednotlivých ploch (viz Příloha: 01). - resp. práce s těmito atributy u každé jednotlivé plochy individuálně.

Stabilita ploch sídelní zeleně v jednotlivých katastrálních územích:

Stabilita ploch sídelní zeleně v jednotlivých k.ú. - POUZE plochy zeleně v majetku nebo v částečném majetku města PROSTĚJOV				
Katastrální území	Celková stabilita plochy	Četnost (ks)	Četnost (%)	Výměra (m ²)
Čechovice	nestabilní	16	57	83 753
	stabilní	12	43	58 975
Čechovice-Záhoří	nestabilní	0	0	0
	stabilní	3	100	4 842
Čechůvky	nestabilní	0	0	0
	stabilní	6	100	18 729
Domamyslice	nestabilní	9	43	50 988
	stabilní	12	57	46 489
Krasice	nestabilní	4	14	28 973
	stabilní	24	86	180 278
Prostějov	nestabilní	87	27	533 770
	stabilní	238	73	2 404 131
Vrahovice	nestabilní	12	27	114 151
	stabilní	32	73	207 823
Žešov	nestabilní	6	50	22 686
	stabilní	6	50	47 676
Celkem		467		3 803 265

- v případě, že se plocha nacházela na víc k.ú., bylo hodnocení vztaženo k tomu k.ú., v kterém byla převažující částí. % v tabulce udávají, kolik % ploch v konkrétním katastrálním území je stabilních a kolik nestabilních.
- Nutné upozornit na katastrální území s vysokým podílem nestabilních ploch zeleně:
  - Čechovice (57 % ploch nestabilních)
  - Domamyslice (43 % ploch nestabilních)
  - Žešov (50 % ploch nestabilních)

6.5. KVALITATIVNÍ HODNOCENÍ STROMOŘADÍ

Analýza stromořadí - stabilita						
Majetek města M	Celková stabilita stromořadí		Četnost (ks)	Četnost (%)	Délka (m)	Délka (%)
ANO	N	nestabilní	4	3	556	2
	S	stabilní	113	97	25 764	98
Celkem majetek ANO:			117	100	26 320	100
ČASTEČNĚ	N	nestabilní	0	0	0	0
	S	stabilní	4	100	2 167	100
Celkem majetek ČASTEČNĚ:			4	100	2 167	100
NE	N	nestabilní	0	0	0	0
	S	stabilní	5	100	1 607	100
Celkem majetek NE:			5	100	1 607	100

Vybrané kvalitativní parametry funkčního typu stromořadí - POUZE stromořadí v majetku nebo v částečném majetku města PROSTĚJOV										
Hodnocený atribut	1		2		3		4		5	
	Četnost (ks)	Četnost (%)	Četnost (ks)	Četnost (%)	Četnost (ks)	Četnost (%)	Četnost (ks)	Četnost (%)	Četnost (ks)	Četnost (%)
Věková struktura	8	6	37	29	40	32	40	32	1	1
Převažující potřeba obnovy či pěstebního zásahu	12	10	97	77	15	12	2	2	0	0

Komentář a interpretace:

- Převažují stromořadí stabilní, **podíl nestabilních stromořadí je nízký.**
- Vysoký je podíl mladých stromořadí (celkem 35 % věková struktura 1 a 2, 32 % věková struktura 3). Pouze cca třetina stromořadí je věková struktura 4. Stejně tak je relativně nízká potřeba plošných pěstebních zásahů.
- Z hlediska potřeby pěstebních zásahů jsou důležité výchovné a rozvojové zásahy do mladých stromořadí (rozvojová péče, odstranění kotvení, výchovné řezy, **zapěstování podchozí a podjezdne výšky**), tak především pěstební opatření (řezy, dílčí kácení) v stromořadích dospělých a stárnoucích. Detailněji viz tabulka a jednotlivé hodnocené stromořadí v příloze dokumentu.
- V případě části stabilních stromořadí je nezbytné provést **potřebná pěstební opatření**, popřípadě provést **náhrady** segmentů jednotlivých stromořadí (viz tabulkové přílohy jednotlivých ploch – Příloha: **01. Databáze (tabulky) hodnocení jednotlivých ploch zeleně a návrhu jejich rozvoje**) tak, aby byla jejich stabilita i nadále zachována.

V případě nedostatečné péče a nerespektování navržených opatření a zásahů, se mohou doposud stabilní stromořadí přesunout do stromořadí nestabilních a to střednědobém (v některých případech i v krátkodobém) časovém horizontu.

B. ČÁST: NÁVRH SYSTÉMU SÍDELNÍ ZELENĚ

7. NÁVRH ROZVOJE SÍDELNÍ ZELENĚ MĚSTA PROSTĚJOV

- Grafické znázornění rozvoje sídelní zeleně města Prostějov a jeho lokalizaci na podkladu katastrální mapy vymezuje grafická část této práce, konkrétně:
  - [Výkres 02. Návrh rozvoje městské zeleně města Prostějov](#)
- Konkrétní popis navržených zásahů a opatření vyplývá z podrobných hodnotících tabulek nesoucích informaci o každé z 492 hodnocených ploch zeleně a 126 stromořadí jsou obsaženy v tabulkové příloze této práce, konkrétně:
  - [Příloha: 01. Databáze \(tabulky\) hodnocení jednotlivých ploch zeleně a návrhu jejich rozvoje.](#)
- Grafickou podobu a principy rozvoje vybraných ploch zeleně poté detailněji prezentuje:
  - [Příloha 02: Inspirační tabule rozvoje a možného řešení vybraných ploch veřejné zeleně](#)

7.1. STRATEGIE ROZVOJE MĚSTSKÉ ZELENĚ MĚSTA PROSTĚJOV

aneb

„MĚSTO S DOBROU ZELENÍ – MĚSTO, KDE SE DOBŘE ŽIJE“

Vlastní rozvoj městské zeleně města Prostějov se bude odehrávat v rámci několika různých tematických oblastí, řešících kvalitu a stabilitu ploch stávajících, jejich funkční přeměnu či tvorbu ploch zeleně zcela nových. Jednotlivé činnosti vymezuje níže uvedené schéma.

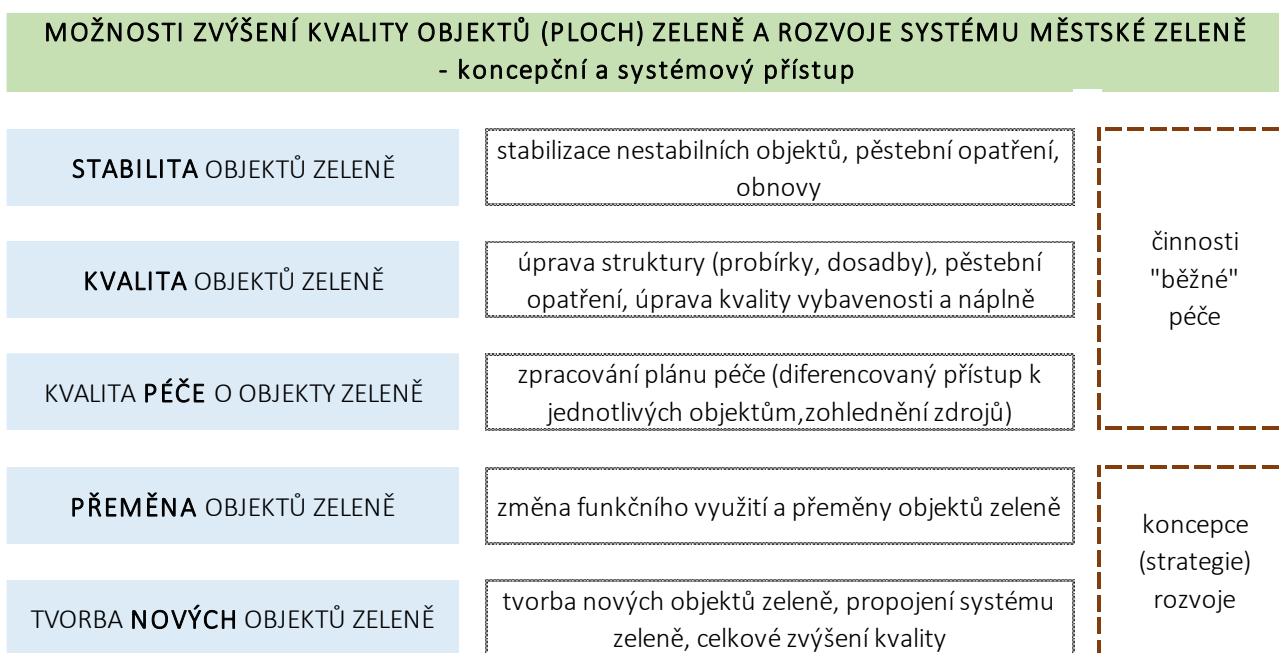

Schéma možností (činností) vedoucích ke zvýšení kvality objektů (ploch) zeleně a rozvoje systému městské zeleně – koncepční a systémový přístup.

- Předmětné schéma dokládá, že **významná část kvalitativních aspektů** ploch městské zeleně je **primárně ovlivněna** činnostmi „běžné“ **udržovací péče**.
- Tvorba nových objektů a přeměna stávajících objektů zeleně je obvykle předmětem strategických a koncepčních dokumentů.
- Všechny tyto činnosti představují základní činnosti managementu ploch městské zeleně.
- Takto strukturovaný přístup může napomoci nastavit adekvátní postupy a z nich vyplývající potřebné činnosti pro správce zeleně jednotlivých měst, a současně usnadnit komunikaci správců zeleně se souvisejícími obory (městské a územní plánování, participace veřejnosti, politická angažovanost apod.).

7.2. ROZVOJOVÉ OSY A UZLY SYSTÉMU SÍDELNÍ ZELENĚ

- U objektů zeleně lze rozpoznat jejich dvojí aspekt existence. Individuální aspekt je dán především vymezením jejich funkce v konkrétním prostoru. Systémový aspekt je odvozován od jejich role, kterou hrají v systému sídelní zeleně.

Individuální aspekt základních ploch

V prostorové mozaice se jednotlivé základní plochy od sebe liší:

- vlastnostmi ekologickými (schopností sdružovat taxony do odlišných společenstev) a prostorovými (konfigurací reliéfu, hydrickým gradientem, výškovým gradientem apod.),
- funkčním potenciálem (přirozenými předpoklady plnit určité požadované funkce)
- mírou uplatnění potenciálu při dnešním využití území,
- mírou uplatnění potenciálu v navržené prostorové koncepci (stabilita nebo nestabilita plochy).

Systémový aspekt základních ploch zeleně

- Systémový aspekt zohledňuje funkci každé individuální základní plochy jako součásti systému zeleně. Zachycuje prolínání jednotlivých dominantních funkcí v prostorově spojitým systému rozvojových os a rozvojových uzlů v rámci urbánní osnovy a rozvíjí prostorové rozmístění ploch zeleně a jejich dominujících funkcí ve vazbě na společenskou poptávku po těchto funkcích.
- Kvalitu a význam ZPZ neurčují jen jejich vlastnosti, ale i jejich umístění v urbánní osnově sídla, kterou se rozumí prostorově spojitá a v čase trvalá, funkčně uspořádaná síť zastavěných a nezastavěných prostorů, která uspokojuje potřeby obyvatel.
- Jednotlivé ZPZ (stabilizované i navržené) spolu prostorově a funkčně souvisí a vytvářejí logický prostorový systém, který prorůstá organismem města a je velice často funkčně napojen na vodohospodářskou strukturu v sídle. Je protiváhou zastavěným plochám, dotváří je někdy svou jednotou, jindy kontrastem. Návrh SSZ se opírá o vymezení rozvojových os a rozvojových uzlů systému sídelní zeleně.
- **Rozvojové osy** systému sídelní zeleně představují systém budovaný vzájemnými prostorovými i funkčními vazbami mezi jednotlivými základními plochami zeleně, resp. objekty zeleně. Do takto definovaných a vymezených os systému sídelní zeleně jsou prioritně směřovány rozvojové strategie. Nejen proto jsou nazvány jako "rozvojové osy systému sídelní zeleně". Soustava rozvojových os se opírá o významné (zpravidla historicky vyvinuté) objekty zeleně, které navazují na krajinné struktury v širším zájmovém území města.

- **Rozvojové uzly** představují významná rozvojová území, ve kterých se často kříží rozvojové osy systému zeleně různého významu. Rozvojové uzly jsou území, která jsou zvláště významná z hlediska prostorových souvislostí systému zeleně. Rozvojové uzly jsou také zpravidla tvořeny základními plochami zeleně.

Vymezení rozvojových os a uzlů sídelní zeleně je koncepčním krokem navrhování SSZ, kterým se vymezuje základní struktura SSZ. Průběh rozvojových os je dán přírodními podmínkami, historickým vývojem sídla a funkčními vztahy. Velmi často jsou atributy ZPZ ve vymezených rozvojových osách relativně homogenní. Tato skutečnost umožňuje stanovit jejich převládající funkci, případně stanovit jednotnou (podobnou) rozvojovou strategii pro skladebné prvky (ZPZ) na rozvojové ose. Takto je usnadněna optimalizace zastoupených funkčních typů zeleně v rozvojových osách systému sídelní zeleně s důrazem na jejich benefity a ekosystémové služby (funkce) a poptávku po nich.

Pokud v systému zeleně dochází k částečnému prostorovému překryvu rozvojových os a biokoridorů územního systému ekologické stability, předpokládá se dále návrh opatření zejména v podobě pěstebních a výchovných zásahů podporujících obnovu přirozených společenstev odpovídajících příslušným biogeografickým podmínkám v biocentrech a možnost jejich šíření prostřednictvím biokoridorů regionální, popř. nadregionální úrovně ÚSES.

ROZVOJOVÉ OSY SYSTÉMU SÍDELNÉ ZELENĚ MĚSTA PROSTĚJOV

Rozvojové osy a uzly systému sídelní zeleně města Prostějov znázorňuje **VÝKRES 05: NÁVRH SYSTÉMU SÍDELNÍ ZELENĚ**.

Rozvojová osa Hloučela (severní prstenec Prostějova)

Hlavní funkce osy: ekologická, rekreační

Popis, principy rozvoje a doporučení: Osa tvořena celoměstsky významným biokoridorem Hloučela (vodní tok, břehové porosty, luční segmenty, meandry) a navazující plochami sídelní i krajinné zeleně. Plocha 246 (biokoridor Hloučela) vedena jako ÚSES (biokoridor). Celoměstsky významná ekologická, mikroklimatická (hygienická, ochlazující atd.) i rekreační funkce. Součástí plochy je i naučná stezka a drobná vybavenost (v různém stupni kvality a stavu). Plocha je průchozí formou pěšin, lávek a mostků a umožňuje propojení v podstatě celého severního okraje města (západ - východ). Toto propojení v rozvoji dále rozvíjet a kultivovat. Na plochu se napojují další plochy zeleně a pěší i cyklo osy.

Doporučení: Ekologická funkce biokoridoru Hloučela (plocha 246, dále pak 410): neredukovat a nenarušovat celoměstsky významnou ekologickou funkci (ÚSES) a funkci mikroklimatickou. Ty by měly být nadřazeny funkcím ostatním. (2) Nevnášet do plochy hřiště, sportoviště apod., ani vybavenost ve větším rozsahu, než je charakter "běžné" naučné stezky (lavičky, odpadkové koše, edukační tabule, případně drobná edukační zastavení apod.). Posílení rekreačního a volnočasového využití: posílení vybavenosti a intenzivního rekreačního využití (herní prvky, hřiště, a další formy rekreace) soustředit na navazující plochy zeleně, tvořící rekreační funkci této hlavní osy (stávající: např. 475, 293, 471 (stabilizovat!), 411 (stabilizovat), 470 i nově navržené: např. N18, N1, N19, N22, N30, N5 s významnou ekologickou funkcí poté: 445, z nově navržených pak N9, N31). Vznikne tak celoměstsky významná osa, obepínající celý severní okraj města, tvořena jak průchozím ekologickým biokoridorem (ÚSES, vlastní plocha 246 a 410), tak na ní "nalepená" soustava parkové upravených ploch, sportovišť a ploch rekreace v přírodním prostředí, která již bude s adekvátní návštěvnickou a volnočasovou vybaveností a infrastrukturou (4) nutné pěstební opatření na dřevinách podél cest (s ohledem na provozní bezpečnost), dílčí redukce náletů, pěstební probírky, dílčí zpřístupnění břehů (5) pomístní oprava pěšin a cest - to vše v koordinaci s orgánem OŽP (ÚSES). Další plochy které jsou součástí rozvojové osy viz výkres 05.

Rozvojová osa Jižní prstenec a navazující plochy, včetně západního propojení s Hloučelou

Hlavní funkce osy: rekreační, částečně ekologická

Popis, principy rozvoje a doporučení: principiální řešení je převzato z územní studie: *ÚS Jižní prstenec, Gogolák, Grasse 2018*. Jedná se o celoměstsky významný záměr vytvoření parkového jižního prstence, který bude plnit jak funkci ekologickou, tak především rekreační. Prstenec bude tvořit hlavní zelenou osu a kostru území ve vazbě na plánovanou budoucí zástavu a umožňovat průchodnost územím ve zcela minimálním konfliktu s dopravou. Současně bude osa přístupná prakticky téměř z celého jižního okraje města Prostějov.

Osa tvořena nově navrženými plochami: N11, N10, N33, N34, N36, N35, N37, N40, tak na ně „navazující“ stávající (344, 479, 488) či nově navržené (N8, N39) plochy.

Některé plochy již realizované, na některé již zpracovány projektové dokumentace. U ostatních ploch doporučujeme pokračovat s předprojektční a projekční přípravou a následnou realizací v zavilosti na rozvoji okolních ploch.

Rozvojová osa centrum

Hlavní funkce osy: zkvalitnění městského centra a městského parteru

Popis, principy rozvoje a doporučení: Osa tvořena samotným historickým centrem a prstencem parků, parkově upravených a dalších ploch zeleně navazujících na centrum (primárně v místě bývalého hradebního opevnění a přiléhajících ploch). Společným cílem rozvoje jednotlivých ploch a osy jako celku je zkvalitnění městského centra a městského parteru, tj. vytvoření živého, přívětivého a kvalitního městského prostředí, reflektující současné potřeby obyvatel na vybavenost a kvalitu veřejného prostoru apod. Současně však plně respektující historické a kulturní souvislosti vývoje centra města Prostějov (památkovou a kulturní hodnotu) i nutnost adaptace centra města na mírnění negativních projevů probíhající klimatické změny.

Jedná se primárně o plochy: 1, 2, 3, 9, 4, 8,7,491,5, 36, 60, 61, 59, 57, 56, 58, 55, 52, 50, 36, 41, 39, 38, 37, 40, 35, 33, 22, 34 ,20 ,18, 19, 21M N43 Principy rozvoje a konkrétní doporučení uvedeny v příloze 01 (databáze ploch).

Rozvojová osa městská (prostupnost městem + Čechovický náhon a doprovodné plochy)

Hlavní funkce osy: v částech převažuje funkce ekologická, v částech (především městské centrum) pak funkce rekreační, pobytová a zkvalitnění městského parteru

Popis, principy rozvoje a doporučení: jedná se o osu prostupující celým městem z východu na západ. Osa je v jedné části dána osou Čechovického náhonu (plocha 126, 407), který protéká skrze celé město a propojuje významné plochy zeleně (např. plocha 133 Kolářovy sady) s okolními plochami zeleně. Osa není tvořena jen tímto náhonem, ale i dalšími plochami umožňující průchodnost města z východu na západ a obráceně. Osa navazuje a prolíná se s osou „Rozvojová osa centrum“ (viz výše). Principy rozvoje a konkrétní doporučení uvedeny u jednotlivých ploch v příloze 01 (databáze ploch).

ROZVOJOVÉ UZLY SYSTÉMU SÍDELNÉ ZELENĚ MĚSTA PROSTĚJOV

RU_01: Centrum – náměstí

Plochy: 36, 5

Cíl: zkvalitnění městského centra, reprezentativní funkce, kulturní a historický význam, adaptace na klimatickou změnu.

RU_02: Rekreační sever

Plochy: N1, 293, 475, N44, N45

Cíl: rozvoj rekreační funkce v návaznosti na osu Hloučela.

RU_03: Park kasárny (Jezdecká)

Plochy 63, 64, 72

Cíl: Vytvoření nového městského parku a celkové úpravy lokality, prostupnou územím.

RU_04: Klášterní zahrada

Plochy: 491, 8, 7, 10

Cíl: Obnova klášterních zahrad a okolí, respektující soudobé potřeby i historii a duch místa.

RU_05: Domamyslice - centrum

Plochy: 313, 314, 315

Cíl: Zkvalitnění veřejného prostoru centra a obce a obecního rekreačního zázemí.

RU_06: Domamyslice – budoucí bydlení

Plochy: 479, N439

Cíl: Vytvoření lokálního parku a navazujících ploch v návaznosti na plánovaný rozvoj bydlení v lokalitě.

RU_07: Čechovice - centrum

Plochy: 302, 324, 322, 323

Cíl: Obnova návsi a sjednocení centrálních ploch obce.

RU_08: Park Místní nádraží

Plochy: N3, 237,

Cíl: Rozvoj rekreační funkce.

RU_09: Park Soutok

Plochy: N9, 445

Cíl: Posílení ekologické funkce za současné možnosti rekreačního využití.

RU_10: Subcentrum Vrahovice

Plochy: N4, návaznost na 431 a 439

Cíl: Vytvoření lokálního parku/„centra“ a navazujících ploch v návaznosti na plánovaný rozvoj bydlení v lokalitě.

RU_11: Čechůvky

Plochy: N13, 457

Cíl: Posílení ekologické funkce za současné možnosti rekreačního využití.

RU_12: Okolí Kaple sv. Anny

Plochy: 124, 126

Cíl: Celková kultivace prostoru, posílení rekreační i ekologické funkce.

RU_13: Hlavní nádraží – předprostor a okolí

Plochy: 391, 392, 393

Cíl: Zkvalitnění veřejného prostoru, návaznost na již proběhlé úpravy.

RU_14: Joštovo náměstí - revitalizace

Plochy: 82, 80

Cíl: Zkvalitnění veřejného prostoru, dovybavenost plochy.

7.3. NÁVRH SYSTÉMU SÍDELNÍ ZELENĚ

Popis systému sídelní zeleně jako celku s vymezením významu jednotlivých rozvojových os a uzlů pro celý systém

- Systém sídelní zeleně měst Prostějov je tvořen celkem 485 základními plochami zeleně sídelní zeleně.
  - Z nich z hlediska četnosti dominují funkční typy parkově upravené plochy a zeleň dopravních staveb. Vysoká rozloha je u funkčního typu zeleně obytných souborů (= rozsáhlé komplexy sídlišť), vysoká rozloha (podíl na výměře), je dále u funkčního typu zeleň dopravních staveb (ulice a jejich vegetační doprovody, výrazně ovlivněno rozlohou tohoto funkčního typu v průmyslové zóně na jihovýchodě města). Vysoký podíl parků na rozloze zeleně. Parky a parkově upravené plochy tvoří celkem 12,9 % z výměry veškeré zeleně (vysoké číslo – opět vazba na charakter města Prostějov). Relativně vysoký je i podíl ochranné (izolační) zeleně, zeleně sportovních areálů i hřbitovů.
  - Na tyto plochy sídelní zeleně navazují i významné plochy zeleně krajinné.
  - Propojení jednotlivých ploch zeleně a spojitost sídelní zeleně je velmi pozitivně ovlivněna vysokým množstvím uličních stromořadí. Těch je v řešeném území celkem 122 (o celkové délce více jak 29 km) a představují další s typických znaků systému sídelní zeleně města Prostějov. Na tato stromořadí navazuje poté v nejbližším okolí města několik stromořadí krajinných.
- Cílem návrhu systému sídelní zeleně je kultivace vzájemných vztahů mezi jednotlivými plochami sídelní i krajinné zeleně a stromořadími. Tato kultivace vzájemných vztahů (tj. rozvoj těchto ploch a stromořadí) má směřovat k vytvoření funkčního a stabilního systému sídelní zeleně, který tak vytvoří stabilní a přívětivé městské prostředí, respektující klíčové danosti místa, soudobé potřeby obyvatel města a plnicí škálu multifunkčních tzv. ekosystémových služeb a benefitů sídelní zeleně. Zcel stěžejní je poté zvýšení odolnosti města k mírnění následků negativních projevů klimatické změny (adaptace sídelní zeleně a městských prostor) a ekologická funkce sídelní zeleně. Návrh se odehrává jak v rozvoji jednotlivé plochy a stromořadí (viz příloha 01), přes doporučení systémová a koncepční, návrh nových ploch zeleně a nových stromořadí (v řešeném území bylo navrženo celkem 42 nových ploch sídelní či krajinné zeleně a celkem 9

nových stromořadí), až po návrh rozvojových os a rozvojových uzlů, které zdůrazňují hlavní principy systémového rozvoje sídelní zeleně v rámci celého města.

- Celkem byly vymezeny čtyři rozvojové osy, které kladou důraz jak na ekologickou, tak rekreační funkci zeleně. Jedná se o rozvojové osy:
  - Rozvojová osa Hloučela (severní prstenec Prostějova)
  - Rozvojová osa Jižní prstenec
  - Rozvojová osa centrum
  - Rozvojová osa městská (prostupnost městem + Čechovický náhon a doprovodné plochy)
- V systémů sídelní zeleně bylo dále navrženo následujících 14 rozvojových uzlů. Ty jsou víceméně rozmístěny v celém řešeném území. Jedná se o rozvojové uzly:
  - RU_01: Centrum – náměstí
  - RU_02: Rekreace sever
  - RU_03: Park kasárny (Jezdecká)
  - RU_04: Klášterní zahrada
  - RU_05: Domamyslice – centrum
  - RU_06: Domamyslice – budoucí bydlení
  - RU_07: Čechovice – centrum
  - RU_08: Park Místní nádraží
  - RU_09: Park Soutok
  - RU_10: Subcentrum Vrahovice
  - RU_11: Čechůvky
  - RU_12: Okolí Kaple sv. Anny
  - RU_13: Hlavní nádraží – předprostor a okolí
  - RU_14: Joštovo náměstí - revitalizace

Návrh funkčního využití všech ZPZ, a to jak stávajících, tak nově navrhovaných

- Pro každou z hodnocených ploch byl navržen funkční typ zeleně.
  - Funkční typ zeleně „je oborový termín používaný pro upřesnění hlavní funkce základní plochy zeleně. Hlavní funkce je označení převládajících procesů a jevů, které souvisí s využíváním základní plochy zeleně“.⁵⁸
  - Detailně viz Příloha 01.
- U těch základních ploch sídelní zeleně, u kterých byl stávající funkční typ v rozporu s požadavkem na funkční využití plochy v „cílovém“ stavu. Byla navržena změna tohoto funkčního typu, definován funkční typ nový a pospány doporučení směřující k převodu na tento nový funkční typ.
  - Tohoto bylo navrženo celkům u 13 ti ploch.
  - Detailně viz kapitola 7.5.1 PLOCHY NAVRŽENÉ KE ZMĚNĚ FUNKČNÍHO TYPU ZELENĚ.
- U všech 42 nově navržených ploch sídelní či krajinné zeleně a celkem 9 nových stromořadí, byl současně navržen jejich cílový funkční typ, včetně doporučení směřující k dosažení na tento nový funkční typ.
  - Mezi nové funkční typy patří především: parkově upravené plochy, parky, plochy krajinné rekreační zeleně či stromořadí.
  - Detailně viz Příloha 01. (část C) Nové plochy zeleně.

⁵⁸ ŠIMEK, P. Městská zeleně. In ŠRYTR, P. *Městské inženýrství*: 2. 1. vyd. Praha: Academia, 2001. p. 183-225. ISBN 80-200-0440-82.

Návrh způsobu propojení systému zeleně sídla a krajinné zeleně, návaznost, event. překryv SSZ s ÚSES

- Systém sídelní zeleně zeleň do okolní krajiny **volně přechází**, propojení je pozvolné. Jednotlivé plochy zeleně na sebe navazují nebo jsou často propeny (**vysoký podíl stromořadí** v intravilánu i extravilánu města). V území je pouze malé množství „izolovaných“ ploch zeleně. Rozsáhlé plochy zeleně na okrajích města Prostějova (především pak rozsáhlé komplexy obytných souborů, případně sportovních areálů, či nově vznikajících parkově upravených/rekreačních ploch) činní přechod do okolní krajiny zcela „nenápadný“, většinou bez ostré hranice. Další významným prvkem propojujícím sídlo s okolní krajinou je biokoridor Hloučela a jeho doprovodné plochy.
- Informace o skladebných prvcích ÚSES jsou obsaženy ve výkresové části tohoto dokumentu. Vodní plochy a toky v intravilánu i extravilánu města, stejně jako skladebné prvky ÚSES mají předpoklad (potenciál) i pro částečné využití člověkem (krátkodobá rekreace, situování podél „výcházkových“ pěších tras v krajině, pozitivní funkce zeleně – ekologické, mikroklimatické, hygienické, estetické a další...) v koexistenci s cílovým ekosystémem. Skladebné prvky ÚSES navazují na navržený systém zeleně a svými funkcemi a strukturou se vzájemně podporují.
- S cílem většího propojení systému sídelní zeleně s okolní krajinou a dále k posílení ekologické funkce okolní zemědělské krajiny bylo navrženo:
  - celkem 20 nových ploch zeleně (s označením funkčního typu Krajinná zeleň rekreační či plochy ÚSES) a několik nových stromořadí, kde je hlavním cílem: fragmentace zemědělské krajiny + možnost využití pro krátkodobou rekreaci člověkem (lemy a stromořadí podél polních cest, pěší trasy a spojnice = výrazná rekreační funkce/lemování pěších tras v území/vytvoření "zeleného okruhu" a spojnice kolem města) + posílení ekologických funkcí zemědělské krajiny. Stromořadím navázat na blízkost polních cest, nebo stromořadí bude tvořit nový krajinný prvek s pozitivní ekologickou funkcí (biotop, vliv na erozi, zpomalení větrného proudění, zadržování vody apod.). Tyto stromořadí je možno doplnit lemem/ podsadbou domácích druhů keřů.
- Návrh rozvoje systému sídelní zeleně je v souladu s principy rozvoje ÚSES, ochrany chráněných území a dalších přírodních hodnot území. Jednotlivé systémy na sebe vzájemně navazují, v částech se překrývají (bezkonfliktně) a vzájemně se propojují a podporují.

7.4. NÁVRH OPATŘENÍ NA ÚROVNI JEDNOTLIVÝCH ZÁKLADNÍCH PLOCH ZELENĚ

7.4.1. NÁVRH OPATŘENÍ PRO JEDNOTLIVÉ ZÁKLADNÍ PLOCHY ZELENĚ

- Databáze hodnocení jednotlivých ploch zeleně (= [příloha: 01. Databáze \(tabulky\) hodnocení jednotlivých ploch zeleně a návrhu jejich rozvoje](#)) nesou rámcové informace o charakteru či míře potřeby rozvoje každé konkrétní plochy zeleně a dále ideu jejího cílového stavu.
- Návrhy zásahů vyplývají z jednotlivých hodnocených kvalitativních atributů:
  - např. je-li prostorová struktura hodnocena body 3,4 či 5 – je nutné ji upravit.
  - např. je-li věková struktura dřevinných vegetačních prvků hodnocena stupněm 4 či 5 je nezbytné obnovit stávající generaci novou výsadbou apod.
- Vlastní rozvoj plochy zeleně či její stabilizace jsou upřesněny dále pomocí dalších několika atributů (viz tabulka níže).

- o V případě potřeby individuálního upřesnění rozvoje je použita kolonka „Cílový stav plochy zeleně či upřesňující komentář...“

ROZVOJ							
Intenzitní třída údržby -	Převažující potřeba či pěstební zásahu	Prostor pro nové výsadby stromů	Počet ks možných výsadeb stromů - odhad	Dosadby - Keře, skupiny a lemy keřů	Dosadby - Záhony květin	Změna funkčního typu zeleně (návrh)	Cílový stav plochy zeleně - návrh
Cílový stav plochy zeleně či upřesňující komentář k rozvoji, udržovací péči či stabilizaci plochy zeleně							

Pro každou plochu zeleně jsou pomocí návrhových číselníků (detailně viz metodika) popsány a specifikovány potřebné kroky či zásahy rozvoje plochy, nebo je definována její finální podoba („idea-cílový stav plochy“) popřípadě je toto okomentováno slovně. Detailně viz Příloha: [01. Databáze \(tabulky\) hodnocení jednotlivých ploch zeleně a návrhu jejich rozvoje.](#)

7.4.2. NÁVRH CÍLOVÉHO STAVU JEDNOTLOVÝCH ZÁKLADNÍCH PLOCH ZELENĚ

- Pro každou plochu zeleně je navržena jedna z pěti kategorií, které zjednodušeně charakterizují **rozsah a závažnost případných zásahů, změn, opatření** apod. Podrobně jsou poté (pro každou plochu kde je to nutné) popsány tyto zásahy, opatření dosadby apod. v kolonce „*Cílový stav plochy zeleně či upřesňující komentář k rozvoji, udržovací péči či stabilizaci plochy zeleně*“).
- Použita byla následující stupnice:

Cílový stav plochy zeleně - náročnost, rozsah a závažnost potřebných zásahů/změn - hodnotící stupnice		
Body	Stav/Návrh	Popis stavu (návrhu)
1	Stav	Stávající funkční typ zeleně odpovídá cílovému funkčnímu typu. Plochy ve velmi dobrém celkovém stavu.
	Návrh	Dosavadní udržovací péči a ojedinělými pěstebními zásahy udržovat ve stávajícím stavu .
2	Stav	Stávající funkční typ zeleně odpovídá cílovému funkčnímu typu. Plochy v dobrém celkovém stavu.
	Návrh	Dosavadní udržovací péči a dílčími pěstebními zásahy udržovat ve stávajícím stavu . Dílčí udržovací dosadby zeleně možné a vhodné .
3	Stav	Stávající funkční typ zeleně odpovídá cílovému funkčnímu typu. Plochy vykazující dílčí nebo středně závažné nedostatky v některém z hodnocených atributů. V některých případech plochy na počátku nestability.
	Návrh	Nutné provést dílčí zásahy, pěstební opatření, obnovy a výsadby .
4	Stav	Stávající funkční typ zeleně odpovídá cílovému funkčnímu typu. Plochy s velmi závažnými nedostatky v některých z hodnocených atributů nebo plochy nestabilní ve své funkci.
	Návrh	Nutné provést rozsáhlejší stabilizační a pěstební zásahy, dílčí či celkové obnovy a výsadby .
5	Stav	Stávající funkční typ zeleně neodpovídá cílovému funkčnímu typu. Často také plochy s velmi závažnými nedostatky v některých z hodnocených atributů.
	Návrh	Navrženo provést změnu stávajícího funkčního typu a s tím související zásahy, úpravy a výsadby .

VÝSLEDNÁ BILANCE

Cílový stav ploch zeleně - návrh									
- POUZE plochy sídelní zeleně v majetku nebo v částečném majetku města PROSTĚJOV									
1		2		3		4		5	
Četnost (ks)	Četnost (%)	Četnost (ks)	Četnost (%)	Četnost (ks)	Četnost (%)	Četnost (ks)	Četnost (%)	Četnost (ks)	Četnost (%)
83	17	246	50	122	25	37	8	4	1
Výměra (m ²)	Výměra (%)	Výměra (m ²)	Výměra (%)	Výměra (m ²)	Výměra (%)	Výměra (m ²)	Výměra (%)	Výměra (m ²)	Výměra (%)
350 281	8	1 747 608	38	2 137 244	47	309 026	7	33 324	1

Komentář a interpretace:

- Celkem pro 329 ploch (67 %) byl navržen stupeň 1 a 2.
  - Těchto 67 % ploch (**46 %** z hlediska výměry) tedy představuje **KVALITNÍ a FUNKČNÍ plochy veřejné zeleně**, které **nepotřebují žádný rozsahem významnější zásah, ale spíše několik dílčích a drobných**

zásahů. Často jedná o plochy nově založené či o plochy po obnovách. U těchto ploch je nutné pokračováním stávající údržby či její dílčí úprava a tyto plochy i nadále udržovat v tomto dobrém stavu. Na několika těchto plochách je možno doplnit výsadbu (viz tabulky hodnocení jednotlivých ploch), na několika plochách je nutno v menším množstevním rozsahu ošetřit stávající dřeviny (kácení, pěstební opatření, zapěstování apod.).

- Celkem pro 122 ploch (**25 %**) byl navržen stupeň 3.
  - Tedy tato čtvrtina ploch (ale 50 % z výměry) **zeleně vykazuje dílčí nedostatky v některém z hodnocených atributů**, které je potřebné napravit. Jednalo se především o horší prostorovou strukturu vzhledem k funkci plochy = potřeba úpravy struktury a dosadeb, nových funkčních výsadeb (stromy, clonící lemy keřů, zatraktivnění dosadeb, podsadby apod.), dále o obměnu či doplnění mobiliáře, vybavenosti, povrchů, změnu režimu udržovací péče nebo o obměnu části dřevin. Nejčastěji se však jednalo o částečnou potřebu pěstebních opatření a zásahů do dřevin.
  - Na těchto 33 % ploch je tedy potřebné provést dílčí zásahy, změny, pěstební opatření či obnovy a dosadby. Specifikace těchto zásahů viz Příloha: [01 Databáze \(tabulky\) hodnocení jednotlivých ploch zeleně.](#)
- Pro 41 ploch (9 % z hlediska četnosti, **8 %** z hlediska výměry) byl navržen stupeň zásahu **4 nebo 5**.
  - Jedná se o plochy s **velmi závažnými nedostatky** v některých z hodnocených atributů, nebo plochy nestabilní ve své funkci.
  - Na těchto plochách je **nutné provést rozsáhlejší stabilizační a pěstební zásahy, dílčí či celkové obnovy a výsadby**. Nejčastěji formou pěstebních opatření, kácení, nových výsadeb, změny prostorové struktury, či celkové obnovy plochy, případně změny funkčního typu.
  - Zjištěné je možno interpretovat tak, že **rozlohou největší plochy městské zeleně mají největší a nejzávažnější nedostatky**.
  - Specifikace těchto zásahů viz Příloha: [01 Databáze \(tabulky\) hodnocení jednotlivých ploch zeleně.](#)

7.4.3. STANOVENÍ RÁMCOVÝCH ZÁSAD ÚDRŽBY, ROZDĚLENÍ PLOCH DLE INTENZITNÍCH TŘÍD UDRŽOVACÍ PÉČE

- Každé hodnocené ploše zeleně i každému hodnocenému stromořadí je v návrhové části navržena **intenzitní třída udržovací péče**. Specifikace tohoto návrhu viz Příloha: [01 Databáze \(tabulky\) hodnocení jednotlivých ploch zeleně](#).
- Intenzitní třída udržovací péče: je kvalitativně a kvantitativně stanovený rozsah intenzity péče o prvky nebo objekty zeleně (ČSN 83 9001). Vyjadřuje potřebné dosažení rozdílné intenzity údržby jednotlivých objektů zeleně v rámci realizované úrovně údržby celku (sídla, areálu).
- V plochách, kde je doporučena **extenzifikace udržovací péče**, nebo jsou přes svoji lokalizaci, funkci a druhovému složení vhodné například pro tzv. **mozaikovitou, seč travníků a luk**, či **převod vegetačních prvků na prvky s nižšími nároky na péči** je na tuto skutečnost upozorněno v kolence „Cílový stav plochy zeleně či upřesňující komentář k rozvoji, udržovací péči či stabilizaci plochy zeleně“.
- Zajištění údržby zeleně doporučujeme řešit firmou **s kvalifikovaným personálem** (zahradnické vzdělání). Provedenou práci **kontrolovat kompetentní osobou** s patřičným zahradnickým vzděláním.
- Veškerá pěstební opatření **na stromech** budou prováděna pouze kvalifikovanou osobou - tj. osobou se **zahradnickým vzděláním**, nebo vzděláním v oboru **péče o dřeviny**, resp. arboristika, optimálně s certifikací Evropský arborista (ETW) nebo obdobnou.
- Přesné vydefinování rozsahu udržovací péče s ohledem na zastoupení jednotlivých plochy, jejich význam, a navrženou intenzitu péče doporučujeme řešit specifickým dokumentem přímo k tomuto určenému tj. **plánem udržovací péče o zeleň**. Při sestavování dokumentu doporučujeme participaci kompetentních zástupců města (reálné možnosti města, priority).
- Při výsadbách zeleně uplatnit **nové technologie a postupy** zajišťující dostatečný prokořenitelný kořenový prostor (např. v případě stromů) a zvyšujících odolnost vysazených rostlin (strukturální substráty, prokořenitelné buňky, hydrogely a hydroabsorbenty, ochranné nátěry kmene apod.). Minimální požadavky na objem prokořenitelného prostoru, stejně jako schéma různých technologií jsou uvedeny v kapitole 5.9. tohoto dokumentu. V rámci nových výsadeb je dále důležitá **důsledná rozvojová péče** (ochrana báze stromů proti poškození sečí, nátěry kmene, výchovné řezy a včasná úprava podchozí a podjezdné výšky, především pak důsledná zálivka, v krajině pak ochrana proti zvěři apod.).
- Důsledná **ochrana stávajících ploch zeleně** při stavebních a výkopových pracích.
- Redukce nákladů na udržovací péči o zeleň, a to redukcí na péči náročných tzv. zbytkových ploch travníků (izolované plošky travníků, travníky ve svazích a hůře dostupných plochách) a jejich postupná náhrada za zeleň s nižšími nároky na udržovací péči jako jsou např. půdopokryvné výsadby keřů, extenzivní záhony trvalek a okrasných travin apod. (tzv. **extenzifikace udržovací péče o zeleň**).
- Zavádění nových trendů v oblasti udržovací péče o zeleň (ekologizace a extenzifikace).

7.5. NÁVRH OPATŘENÍ NA ÚROVNI SYSTÉMU ZELENĚ

7.5.1. PLOCHY NAVRŽENÉ KE ZMĚNĚ FUNKČNÍHO TYPU ZELENĚ

Celkem u 13 ploch byla navržena změna stávajícího funkčního typu. Shrnutí tabulka níže.

- Lokalizace: **VÝKRES 06: NÁVRH SYSTÉMU SÍDELNÍ ZELENĚ – NÁVRH OPATŘENÍ**

Číslo plochy	Funkční typ zeleně	Katastrální území	Majetek města Prostějov (a/n/č)	Majetek města (%)	Ulice/Název	Výměra plochy (m ²)	Význam plochy	Celková stabilita plochy	Změna funkčního typu zeleně (návrh)	Cílový stav plochy zeleně - návrh	Cílový stav plochy zeleně či upřesňující komentář k rozvoji, udržovací péči či stabilizaci plochy zeleně
63	O	Prostějov	a	100	Bývalé jezdecké kasárny	26 833	1	N	P	5	Areál bývalé jezdecké kasárny. V roce 2023 již zpracována studie přeměny na park. Další postup tedy bude vycházet z této studie.
126	ZV	Prostějov	a	100	Bohumíra Šmerala doprovodné břehové porosty vodního toku a okolí	6 359	2	S	U	3	Doprovodné břehové porosty vodního toku a navazující pásy zeleně včetně nebezpečné cesty od kaple. V části u navazujícího parku Kolářovy sady je segment dětského hřiště a několika laviček. S ohledem na významnou spojnici v území mezi parkem a komplexem sportovních areálů zvážit přeměnu plochy na parkově upravenou plochu. Doporučení: (1) dílčí probírky a ošetření stávajících dřevin (postupná náhrada stávajících akátů), (2) zvážit v segmentech zpřístupnění vodního prvku, (3) vyřešit pěší propojení (adekvátní povrch) v segmentu od kostela, (4) zvážit
139	O	Prostějov	a	100	sídliště Svobody - plocha zeleně mezi areály škol a školek	6 075	2	N	U	4	Otevřená travnatá plocha po obvodu lemovaná výsadbou především jehličnatých stromů, aktuálně chřadnoucích, usychajících a k odstranění. Součástí plochy je obvodová cesta, která slouží jako významný propoj v území, lemována několika lavičkami. Na plochu navazuje dětské hřiště, které je již součástí navazující plochy sídliště ZB 135, a vyhrazené areály škol a školek v okolí. Doporučení: (1) vzhledem k lokaci plochy a nevyužitému potenciálu navrhujeme zpracovat jednoduchou koncepční studii zahradně-architektonických úprav řešící možnosti využití plochy
178	O	Čechovice	č	98	Spojnice ulic Gen. Sachera a Wichterlova - zbytková plocha	906	3	S	U	3	Menší trávníková zbytková plocha bez dřevin a vybavenosti. S ohledem na situování v zástavbě s absencí veřejných setkávacích prostor doporučujeme: (1) plochu převést na menší parkově upravenou plochu lokálního "sousedského" významu, (2) doplnit jeden soliterní strom, lavičku (případně několik laviček) s možností posezení a setkávání. (3) zvážit dílčí převod trávníkové plochy např. za lemy trvalek či okrasných výsadeb. Ideová ukázka možného řešení viz příloha 02. <i>Inspirativní tabule možného řešení vybraných ploch veřejné zeleně.</i>

Číslo plochy	Funkční typ zeleně	Katastrální území	Majetek města Prostějov (a/n/č)	Majetek města (%)	Ulice/Název	Výměra plochy (m ²)	Význam plochy	Celková stabilita plochy	Změna funkčního typu zeleně (návrh)	Cílový stav plochy zeleně - návrh	Cílový stav plochy zeleně či upřesňující komentář k rozvoji, udržovací péči či stabilizaci plochy zeleně
201	O	Prostějov	č	90	Segment trávníku - roh ulic Rostoslavova a Plumlovská	149	3	N	U	3	Malá zbytková plocha trávníku. S ohledem na situování vhodné jednoduše parkově upravit např. výsadba solitérního stromu, výsadba lemu okrasných keřů apod.
234	O	Prostějov	č	90	Místní nádraží - zbytková plocha na rohu ulice Rejskova a Sladkovského	286	2	N	U	4	Zbytková plocha zeleně situovaná v celoměstsky důležité lokalitě. Stávající podoba a vybavenost neodpovídá situování plochy v rámci systému. Doporučení: (1) zpracovat jednoduchou studii zahr.architektem - možné jednoduché úpravy plochy s cíle jejího zatraktivnění a reprezentativní funkce.
266	ZD	Prostějov	a	100	Parkoviště Josefa Lady - trávníkové pásy	553	3	S	T	2	Segment trávníkové plochy bez dřevin, oddělující silnici od přilehlého parkoviště a zeleně obytných souborů. Doporučení: (1) vzhledem k absenci vyšší zeleně mezi bydlením a silnicí převést tuto plochu na izolační clonu. Charakter clony by měl být výsadba stromořadí středně vrzstných listnatých stromů. Netvořit zapojené skupiny a keřové patro skrze přehlednost a bezpečnost plochy.
300	O	Krasice; Čechovice	č	73	Třešňová - zbytková plocha poblíž garáží a vodního toku	917	3	N	U	3	Zbytková plocha zeleně mezi garážemi a zadními trakty rodinných zahrad a protékajícím vodním tokem. Ve vazbě na situování na okraji zástavby rodinných domů doporučujeme převést plochu na jednoduchou parkově upravenou plochu. Doporučení: (1) zpracovat jednoduchou koncepční studii, která by řešila a) umístění 1 - 2 laviček, případně stojanu na kola, b) výsadbu lemů okrasných keřů dávajících „pozadí plochy“, (2) úprava podchozí výšky u stávající lípy, (3) vyčištění segmentu plochy přiléhající k Čechovickému náhonu, eventuálně jeho částečné zpřístupnění.
326	O	Čechovice	a	100	Předzahradky - vnitroblok, Ovesné a Ječné	2 525	3	N	U	4	Plochy vyžívané jako soukromé oplocené užitkové „zahradky“ s vyhraněným přístupem. „Zahradky“ jsou různého stavu a kvality. Doporučení: (1) cenná územní rezerva pro veřejnou zeď - v souladu se Strategickým plánem města, zpracovat studii převodu zahradek na plochu veřejné zeleně s možným rekreačním využitím (2) do té doby pouze udržovat a dílčí péstební opatření.

Číslo plochy	Funkční typ zeleně	Katastrální území	Majetek města Prostějov (a/n/č)	Majetek města (%)	Ulice/Název	Výměra plochy (m ²)	Význam plochy	Celková stabilita plochy	Změna funkčního typu zeleně (návrh)	Cílový stav plochy zeleně - návrh	Cílový stav plochy zeleně či upřesňující komentář k rozvoji, udržovací péči či stabilizaci plochy zeleně
333	O	Čechovice	a	100	Zarůstající zpevněná plocha, Foerstrova	553	3	N	U	4	Zarůstající zpevněná plocha (patrně původní hřiště?). V územní plánu vedeno jako: <i>Plochy veřejných prostranství</i> . S ohledem na absenci lokálního "parčíku" či hřiště v participaci s místními obyvateli vydefinovat cílové uživatelské skupiny a formou ověřovací studie navrhnou adekvátní úpravu (herní či fitness prvky, vyšší uplatnění zeleně, adekvátní povrchy, atd.). Ideová ukázka možného řešení viz příloha 02. <i>Inspirativní tabule možného řešení vybraných ploch veřejné zeleně.</i>
443	T	Vrahovice	a	100	Vrahovice, Mikoláše Alše - porost dřevin	5 623	3	S	R	4	Porost dřevin polopřirodního charakteru navazující na vodní tok Valová a z části na areál fotbalového hřiště. Část dřevin ve špatném stavu (souše, zlomy apod.). Doporučení: (1) nutné pěstební opatření a dílčí probírky ve vazbě na zajištění provozní bezpečnosti v okolí plochy (blízkost sportoviště a pěší stezky). (2) realizovat Strategický plán města Prostějov, který v této a navazující lokalitě definuje " <i>Revitalizace území mezi Vrahovickým koupalištěm a fotbalovým hřištěm - dle studie "...u Soutoku" využití pro letní kino či adventure golf a osikový háj</i> "
487	O	Prostějov	a	100	Resslerova, zbytková plocha zeleně	378	3	N	U	5	Zbytková plocha zeleně, část dosadeb nekonceptních, hůře udržovatelných. Doporučení: (1) s ohledem na absenci parkově upravené plochy v okolí převést na jednoduchou parkově upravenou plochu ("parčík"), tj: a) vhodná forma jednoduché parkové cesty v místě vyšlapané pěšiny, b) doplnění 1-2 ks laviček podél cesty, c) úprava zeleně (lem keřů do pozadí plochy, případné doplnění kvetoucích keřů či lemu záhonu, nový strom, ošetření/probírky stávajících výsadeb)
488	O	Domamyslice	a	100	Za Humny (zahradky/sad)	1 658	3	S	U	4	Plocha využívána jako extenzivní ovocný sad a "soukromé" užitkové zahrádky. Cenná územní rezerva ve vazbě na plánovaný rozvoj okolní zástavby (územní plán - sousední plocha je rozvojová plocha Z54 (plochy smíšeného bydlení) Doporučení: (1) rozvoj koordinovat s rozvojem zástavby v lokalitě a tvorbou sousedních veřejných prostranství/ploch zeleně. (2) plocha má potenciál přeměny na jednoduchou parkově upravenou plochu veřejné zeleně (kostra stromů, mobiliář, případná vybavenost)

7.5.2. NOVĚ NAVRŽENÉ PLOCHY ZELENĚ

Nově navržené plochy zeleně mají za cíl **funkčně propojit stávající systém městské zeleně a zlepšit jeho kvalitu** a dílčí funkčnost (izolace, ochranná zeď, spojnice v území, průchodnost krajiny apod.) a současně vymezit rezervy pro budoucí rozvoj systému zeleně v návaznosti na rozvoj zástavby města v budoucnu.

- Lokalizace: **VÝKRES 06: NÁVRH SYSTÉMU SÍDELNÍ ZELENĚ – NÁVRH OPATŘENÍ**
- Podrobné informace a detailní popis: **01 Databáze (tabulky) hodnocení jednotlivých ploch zeleně** (část C. Nové plochy zeleně)

Označení nové plochy zeleně	Funkční typ nové zeleně	Funkční typ nové zeleně	Katastrální území	Majetek města Prostějov	Majetek města (m ²)	Majetek města (%)	Navržené funkční využití či změny dané plochy dle územního plánu	Výměra plochy (m ²)	Délka stromořadí (m)
1N	P	Park	Prostějov; Čechovice	částečně	1 438	2	Plochy veřejných prostranství – veřejná zeď (Rozvojová plocha :Z59)	96 661	
2N	ÚSES	Územní systém ekologické stability	Prostějov; Čechovice	částečně	3 442	11	Plochy rekreace na plochách přírodního charakteru (návrh) RN	31 068	
3N	R	Rekreační zeď	Prostějov	ano	4 076	100	Plochy smíšené obytné (SX) část Plochy občanského vybavení - veřejná infrastruktura (OV)	4 076	
4N	P	Park	Vrahovice	ne	0	0	Plochy veřejných prostranství – veřejná zeď (Rozvojová plocha :Z46)	10 883	
5N	KR	Krajinná zeď rekreační	Vrahovice	ne	0	0	Plochy veřejných prostranství – veřejná zeď (Rozvojová plocha :Z26)	22 154	
6N	KR	Krajinná zeď rekreační	Čechůvky	ne	0	0	Plocha rekreace – na plochách přírodního charakteru Rozvojová plocha :Z27	6 440	
7N	RL	Rekreační les (PUPFL)	Žešov	částečně	16 469	18	Využití :Plochy lesní Rozvojová plocha :Z29. speciální hlavní využití plochy č. 1077: rekreační les.	91 739	
8N	P	Park	Prostějov	částečně	1 001	16	Plochy veřejných prostranství – veřejná zeď Rozvojová plocha :Z14	6 392	
9N	ÚSES	Územní systém ekologické stability	Kralice na Hané; Prostějov; Vrahovice	částečně	10 538	27	Plocha rekreace – na plochách přírodního charakteru Rozvojová plocha :Z15	39 682	
10N	P	Park	Prostějov	částečně	16 980	64	Plocha č. 0665. Plocha rekreace – na plochách přírodního charakteru Rozvojová plocha :Z10	26 392	

Označení nové plochy zeleně	Funkční typ nové zeleně	Funkční typ nové zeleně	Katastrální území	Majetek města Prostějov	Majetek města (m ²)	Majetek města (%)	Navržené funkční využití či změny dané plochy dle územního plánu	Výměra plochy (m ²)	Délka stromořadí (m)
11N	P	Park	Prostějov	částečně	5 870	23	Plocha č. :0678 Využití :Plocha rekreace – na plochách přírodního charakteru Rozvojová plocha :011	25 550	
12N	ÚSES	Územní systém ekologické stability	Krasice; Čechovice	částečně	2 326	2	Plocha č. :0970 Využití :Plochy smíšené nezastavěného území	104 190	
13N	KR	Krajinná zeleň rekreační	Kralice na Hané; Čechůvky	částečně	622	10	Plocha č. :0894 Využití :Plochy smíšené nezastavěného území	6 061	
14N	ÚSES	Územní systém ekologické stability	Kralice na Hané; Držovice na Moravě; Vrbátky; Dubany na Hané; Štětovice; Čechůvky; Vrahovice	částečně	47 233	9	Plochy smíšené nezastavěného území	500 711	
15N	ÚSES	Územní systém ekologické stability	Držovice na Moravě; Smržice; Prostějov; Vrahovice	částečně	3 711	3	Plochy vodní a vodo hospodářské, Plochy rekreace - na plochách přírodního charakteru	143 149	
16N	ÚSES	Územní systém ekologické stability	Prostějov; Krasice; Čechovice	částečně	1 930	5	Plochy smíšené nezastavěného území (převážně)	37 808	
17N	U	Parkově upravená plocha	Čechovice	ne	0	0	Plochy veřejných prostranství - veřejná zeleň - návrh. Rozvojová plocha Z5	7 200	
18N	KR	Krajinná zeleň rekreační	Smržice; Domašovice; Čechovice	částečně	7 854	3	Plocha rekreace – na plochách přírodního charakteru Rozvojová plocha :017, K6	294 478	
19N	KR	Krajinná zeleň rekreační	Smržice; Prostějov	částečně	956	2	Plocha rekreace – na plochách přírodního charakteru Rozvojová plocha :018	60 391	
20N	T	Ohranná zeleň (izolační)	Prostějov	částečně	918	3	Plochy veřejných prostranství - veřejná zeleň. Návrh. Rozvojová plocha :02	28 217	
21N	U	Parkově upravená plocha	Prostějov	částečně	599	12	Plochy veřejných prostranství - veřejná zeleň. Návrh. R30 (ZV)	5 159	
22N	KR	Krajinná zeleň rekreační	Prostějov	částečně	233	3	Plocha rekreace – na plochách přírodního charakteru Rozvojová plocha :01	7 929	
23N	U	Parkově upravená plocha	Držovice na Moravě; Vrahovice	částečně	273	2	Plochy veřejných prostranství - veřejná zeleň. Rozvojová plocha :025	12 507	

Označení nové plochy zeleně	Funkční typ nové zeleně	Funkční typ nové zeleně	Katastrální území	Majetek města Prostějov	Majetek města (m ²)	Majetek města (%)	Navržené funkční využití či změny dané plochy dle územního plánu	Výměra plochy (m ²)	Délka stromořadí (m)
24N	KR	Krajinná zeleň rekreační	Držovice na Moravě; Vrahovice	částečně	1 295	3	Plocha rekreace – na plochách přírodního charakteru Rozvojová plocha :R30, K13, K12	49 609	
25N	KR	Krajinná zeleň rekreační	Vrahovice	ne	0	0	Plocha rekreace – na plochách přírodního charakteru Rozvojová plocha :R14	30 960	
26N	U	Parkově upravená plocha	Vrahovice	částečně	924	18	Plocha č. :R910 Využití :Plochy veřejných prostranství – veřejná zeleň Rozvojová plocha :R68	5 268	
27N	U	Parkově upravená plocha	Vrahovice	ne	0	0	Plocha č. :R061 Využití :Plochy veřejných prostranství – veřejná zeleň Rozvojová plocha :R29	1 506	
28N	KR	Krajinná zeleň rekreační	Čechůvky; Vrahovice	částečně	1 722	2	Plocha rekreace – na plochách přírodního charakteru Rozvojová plocha :R32	85 587	
29N	KR	Krajinná zeleň rekreační	Čechůvky	ne	0	0	Plocha rekreace – na plochách přírodního charakteru Rozvojová plocha :R27	8 994	
30N	U	Parkově upravená plocha	Vrahovice	ne	0	0	Plocha č. :R057 Využití :Plochy veřejných prostranství – veřejná zeleň Rozvojová plocha :R8ZV	23 020	
31N	KR	Krajinná zeleň rekreační	Prostějov; Vrahovice	částečně	432	2	Plocha rekreace – na plochách přírodního charakteru Rozvojová plocha :R28	20 236	
32N	T	Ohranná zeleň (izolační)	Prostějov	ne	0	0	Plocha č. :R057 Využití :Plochy veřejných prostranství – veřejná zeleň (návrh) Rozvojová plocha :Z16	23 205	
33N	P	Park	Prostějov; Krasice	částečně	468	2	Plocha rekreace – na plochách přírodního charakteru Rozvojová plocha :R10	21 398	
34N	P	Park	Prostějov; Krasice; Čechovice	částečně	11 081	28	Plocha rekreace – na plochách přírodního charakteru Rozvojová plocha :R9, K10. a Plochy veřejných prostranství – veřejná zeleň. Rozvojová plocha :Z12	39 667	

Označení nové plochy zeleně	Funkční typ nové zeleně	Funkční typ nové zeleně	Katastrální území	Majetek města Prostějov	Majetek města (m2)	Majetek města (%)	Navržené funkční využití či změny dané plochy dle územního plánu	Výměra plochy (m2)	Délka stromořadí (m)
35N	KR	Krajinná zeleň rekreační	Krasice; Čechovice	částečně	823	1	Plocha rekreace – na plochách přírodního charakteru Rozvojová plocha :18	73 051	
36N	U	Parkově upravená plocha	Krasice	částečně	2 185	11	Plocha č. :0634 Využití :Plochy veřejných prostranství – veřejná zeleň Rozvojová plocha :212	19 604	
37N	KR	Krajinná zeleň rekreační	Domamyslice; Čechovice	částečně	4 550	4	Plocha rekreace – na plochách přírodního charakteru Rozvojová plocha :17, K21	116 110	
38N	ÚSES	Územní systém ekologické stability	Mostkovice; Domamyslice	částečně	6 491	10	Plocha rekreace – na plochách přírodního charakteru Rozvojová plocha :153, K16, K52	62 724	
39N	U	Parkově upravená plocha	Domamyslice	částečně	3 159	71	Plocha č. :1107 Využití :Plochy veřejných prostranství – veřejná zeleň Rozvojová plocha :254	4 482	
40N	P	Park	Domamyslice	ne	0	0	Plocha č. :0487 Využití :Plochy veřejných prostranství – veřejná zeleň Rozvojová plocha :29	13 627	
41N	U	Parkově upravená plocha	Domamyslice	ne	0	0	Plocha č. :0514 Využití :Plochy veřejných prostranství – veřejná zeleň Rozvojová plocha :28	897	
42N	ST	Stromořadí	Prostějov	ne	0	0	0407 Využití :Plochy dopravní infrastruktury		111
43N	U	Parkově upravená plocha	Prostějov	částečně	2 631	73	Plocha č. :0001 Využití :Plochy veřejných prostranství	3 617	
44N	ST	Stromořadí	Čechovice	ne	0	0	Plocha č. :0430 Využití :Plochy veřejných prostranství – veřejná zeleň Rozvojová plocha :259		421
45N	ST	Stromořadí	Čechovice	částečně	511	78	Využití :Plochy smíšené obytné Rozvojová plocha :25		660
46N	ST	Stromořadí	Čechovice	ano	212	100	Plocha č. :0478. Využití :Plochy dopravní infrastruktury. Rozvojová plocha : P48. a 0478 Využití :Plochy dopravní infrastruktury. Rozvojová plocha :048		212

Označení nové plochy zeleně	Funkční typ nové zeleně	Funkční typ nové zeleně	Katastrální území	Majetek města Prostějov	Majetek města (m ²)	Majetek města (%)	Navržené funkční využití či změny dané plochy dle územního plánu	Výměra plochy (m ²)	Délka stromořadí (m)
47N	ST	Stromořadí	Čechovice	částečně	91	89	Využití : Plochy dopravní infrastruktury Rozvojová plocha : P48		102
48N	ST	Stromořadí	Prostějov; Krasice	částečně	418	88	Využití : Plochy dopravní infrastruktury Rozvojová plocha : P48		477
49N	ST	Stromořadí	Prostějov	částečně	118	51	Využití : Plochy občanského vybavení – tělovýchovná a sportovní zařízení. Využití : Plochy smíšené obytné (rezerva). Plochy veřejných prostranství		232
50N	ST	Stromořadí	Domamyslice	ne	0	0	Plocha č. : P550 Využití : Plocha rekreace – na plochách přírodního charakteru Rozvojová plocha : P7		205
51N	ST	Stromořadí	Žešov	ne	0	0	Rozhraní ploch: Využití : Plochy veřejných prostranství Rozvojová plocha : P20 a Využití : Plochy smíšené obytné Rozvojová plocha : P20		290

Poznámka: při návrhu nových ploch zeleně byly zohledněny požadavky/podmínky vymezené platným územním plánem města Prostějov, významnou část nových ploch generel zeleně z územního plánu a strategického plánu přímo přejímá.

7.5.3. VIZE PŘEMĚNY A ÚPRAVY VYBRANÝCH PLOCH VEŘEJNÉ ZELENĚ

- Celkem pro 20 konkrétních ploch zeleně byly zpracovány tzv. „**inspirativní ukázkové tabule**“ které prezentují možnou vizi – ideu jejich budoucího řešení (přeměny, doplnění, dílčí úpravy).
- Cílem těchto tabulí je naznačit směr, kterým by tyto plochy mohly být rozvinuty do lepšího stavu a vyšší kvality.
- Vlastní inspirativní tabule jsou součástí tohoto dokumentu, konkrétně příloha **02. Inspirativní tabule možného řešení vybraných ploch veřejné zeleně**.
- Jedná se o následující plochy zeleně:

Číslo plochy	Funkční typ zeleně	Katastrální území	Ulice/Název
5	U	Prostějov	Náměstí Svat. Čecha
7	U	Prostějov	Socha Panny Marie Karlovské - parková úprava
8	U	Prostějov	Okolí památníku u Kostela sv. Jana Nepomuckého - parková úprava
10	U	Prostějov	Plocha zeleně vedle vily Josefa Kovaříka
39	U	Prostějov	Okolí památníku Františka Palackého
53	U	Prostějov	Okolí kříže, Kostelní
74	P	Prostějov	Park - Husovo náměstí
82	U	Prostějov	Joštovo náměstí
114	ZB	Prostějov	Žeránovská - okolí bytových domů
115	U	Prostějov	Městský rybník a okolí včetně aleje
121	U	Prostějov	Dětské hřiště Mozartova - okolní "parčík"
124	U	Prostějov	Okolí kaple sv. Anny - parkové úpravy
130	U	Prostějov	Parkově upravená ulice a zbytkové plochy mezi ulicemi Vodní a Podjezd
139	O	Prostějov	sídlíště Svobody - plocha zeleně mezi areály škol a školek
178	O	Čechovice	Spojnice ulic Gen. Sachera a Wichterlova - zbytková plocha
216	U	Prostějov	Náměstí Padlých hrdinů - parkově upravená plocha
220	U	Prostějov	Náměstí U Kalicha - parkově upravená plocha
300	O	Krasice; Čechovice	Třešňová - zbytková plocha poblíž garáží a vodního toku
333	O	Čechovice	Zarůstající zpevněná plocha, Foerstrova
447	U	Vrahovice	Vrahovice, Čs. armádního sboru - parčík, součástí socha sv. Floriána

7.5.4. POTENCIÁL PRO SITUOVÁNÍ NOVÝCH VÝSADEB STROMŮ – ODBORNÝ ODHAD

- V rámci hodnocení každé plochy zeleně byl stanoven případný potenciál pro situování nových výsadeb stromů (detailní informace viz tabulky hodnocení jednotlivých ploch zeleně).
- Celkem na 263 plochách (bez rozlišení majetkových vztahů) je možné vysadit nové stromy.
  - 250 z těchto ploch je v majetku, nebo částečném majetku města Prostějov.
- tyto plochy tak mohou být vnímány jako plochy k situování **náhradní výsadby dřevin** ve smyslu § 9 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, nebo jako plochy územních rezerv pro další možné situování nových výsadeb (dotační fondy, zvyšování kvality prostředí města apod.).

Metodická poznámka:

- *potenciální počet možných nových výsadeb stromů byl určen **odborným odhadem** se zachováním nebo zlepšením kompozičních, estetických, ekologických a funkčních vlastností plochy zeleně,*
- *z logiky terénního průzkumu **nejsou** v tomto odhadu **zohledněny** případné limity vyplývající z existence inženýrských sítí či jejich ochranných pásem na dané ploše zeleně:*
  - *Toto musí být ověřeno před plánováním případné výsadby.*
  - *Výsledné (reálné) množství bude po těchto úpravách pravděpodobně tedy sníženo.*
- *Do bilance **nejsou zahrnuty nově navržené plochy zeleně** a nově navržené stromořadí (bilance vychází pouze ze stávajících ploch a stávajících stromořadí).*
- **Návrh prostorové struktury** nelze plošně zobecnit a je uzpůsoben každé konkrétní lokalitě. Případný návrh dosadeb a úpravy prostorové struktury nejen dřevin, ale i ostatních vegetačních prvků, je tak pro každou plochu zeleně komentován či kategorizován individuálně viz příloha: [Příloha: 01. Databáze \(tabulky\) hodnocení jednotlivých ploch zeleně a návrhu jejich rozvoje.](#)

7.5.5. SEZNAM VHODNÝCH DRUHŮ STROMŮ PRO NOVÉ VÝSADBY

- Na základě terénního průzkumu byl sestaven seznam vhodných druhů stromů pro výsadby:
  - Uličních stromořadí či stromů situovaných v intravilánu města.
  - Krajinných stromořadí v extravilánu města či jiných plochách krajinné zeleně.
- Seznam **vhodných druhů stromů pro nové výsadby** je dělen dle:
  - Lokality použití (charakter podmínek: město, krajina).
  - Dle velikostní kategorie (celkem 4 velikostní kategorie dle přibližné velikosti dřevin v dospělosti).

V případě výběru stromů do stromořadí (resp. při jakémkoliv výběru stromů pro výsadby, použití pro stromořadí není podmínkou) je dále uvedený seznam rozdělen do několika kategorií. Hlavním parametrem každé kategorie je umístění (krajina vs. město) a velikostní kategorie stromů formou **kódu typu stromořadí dle jeho velikostní kategorie**, potencionálně uplatnitelného v dané ulici či prostoru. Následně je tedy nutné dle tohoto kódu dohledat v níže uvedeném seznamu přehled možných druhů dřevin a z nich vybrat nejvhodnější konkrétní taxon pro dané použití.

POZNÁMKA 1: výběr konkrétního taxonu musí být vždy **zohledněny lokální podmínky a účel použití**. Použití i jiných taxonů, vhodných pro dané podmínky a funkci se **nevyklučuje**.

POZNÁMKA 2: s ohledem na probíhající **klimatickou změnu a adaptaci městské zeleně** na tuto změnu doporučujeme v při návrzích dostatečně zohlednit SUCHOVZDORNOST daného taxonu (současně s jeho mrazuvzdorností a „tolerancí“ vůči negativním faktorům městského prostředí). V ulicích města silně pozměněných stanovištích podmínkách vysazovat takové stromy, které mají předpoklad v daných podmínkách dlouhodobě prosperovat i s ohledem na výše popsané. Např. vyvarovat se výsadbě např. domácích druhů lip do zpevněných ploch či úzkých uličních pásů /přehřívání, zpevněné povrchy, minimální prokořenitelný prostor apod/. Výsadbu stromů nelze provádět šablonovitě. Zde uvedený příklad sloužil pouze jako ilustrace problematiky.

LEGENDA**Typ stromořadí - kód**

Kombinace složena z:

typ prvku:	ST (stromořadí)
typ lokality použití:	M (město), K (krajina), M/T (město i krajina)
Velikostní kategorie	1, 2, 3, 4 (klíč viz níže)

Příklad: ST-M-2 = stromořadí do městského prostředí, velikostní kategorie 2

Příklad: ST-K-4 = stromořadí do krajiny, velikostní kategorie 4

Velikostní kategorie

1	trvalkové, travinné či keřové formace
2	cca 4-8(10) m
3	cca 8-18(20) m
4	cca (15)18-30(40) m

Při výběru vhodného taxonu dále NUTNO zohlednit:

lokalizaci v travnaté ploše, travnatém pásu, nebo zpevněné ploše (viz samostatná kolonka přehledu)
přítomnost a intenzitu zimního solení komunikací

specifické vlastnosti daného taxonu (alergenita, požadavky na stanoviště - vláha, velikost prokořenitelného prostoru, nároky na světlo, apod.)

cíle výsadby na daném stanovišti (kompoziční, historické, estetické, provozní, ekologické, mikroklimatické, hygienické apod.)

délku požadované (předpokládané) funkčnosti.

Přehled sestaven dle informací publikovaných v níže citovaných pracích a dle vlastních zkušeností autorů.

MÁLEK, Zdeněk, Petr HORÁČEK a Zdeněk KIESENBAUER. Stromy pro sídla a krajinu. Olomouc: Petr Baštan ve spolupráci s firmou Arboeko, 2012. ISBN 978-80-87091-36-4.

PEJCHAL, M. Arboristika I: obecná dendrologie. 1. vyd. Mělník: Vyšší odborná škola zahradnická a střední zahradnická škola Mělník, 2008. 170 s.

STROMOŘADÍ - MĚSTSKÉ PROSTŘEDÍ - VELIKOSTNÍ KATEGORIE 1												
Velikost prostoru ulice, limity a velikost prokoreněného prostoru, přítomnost inženýrských sítí apod. neumožňují výsadbu klasického stromořadí. V tomto případě je možno kvalitu uličního prostoru a doprovodných zelených pásů zatraktivnit výsadbou:												
a) kerů na kmínku (např. kultivary Cornus mas, Laburnum sp, Syringa sp.)												
b) extenzivních nenáročných záhonů květin (kerofytů a xerofytů) a xerotermní travky, okrasné traviny, letničky z přímého výsevu apod.). Detailně viz. inspirační tabule.												
STROMOŘADÍ - MĚSTSKÉ PROSTŘEDÍ - VELIKOSTNÍ KATEGORIE 2												
Typ stromořadí (KÓD)	Použití: lokalita	zelené pásy/ trávník	zpevněné plochy	Taxon latinský	Taxon český	Typ koruny	Klima-zóna	Ovocný/okrasný	Velikostní-kategorie	Výška	Šířka	Poznámka
ST-M-2	město	ano	ano	Acer platanoides 'Globosum'	javor mléč	ploše kulovitá	4	okrasný	2	5-7	5-7	Občas namrzá, medovice
ST-M-2	město	ano	ano	Amelanchier arborea 'Robin Hill'	muchovník stromovitý	vejčita	5b	okrasný	2	5-7	4	Odolává posypovým solím
ST-M-2	město	ano	ano	Amelanchier lamarckii 'Ballarina'	muchovník Lamarckův	trýchýřovitá	5a	okrasný	2	4-6	4-6	Plody, snáší posypovou sůl
ST-M-2	město	ano	ano	Catalpa bignonioides 'Nana'	katalpa trubačovitá	ploše kulovitá	6b	okrasný	2	4-10	5-8	Odolná vedru, měkké kořeny, neprodují, citlivý k zasažení
ST-M-2	město	ano	ano	Crataegus x prunifolia 'Splendens'	hloh silvoholistý	kuželovitá	5a	okrasný	2	5-7	4-5	Odolný příušským, citlivý k soli, plody
ST-M-2	město	ano	ano	Crataegus laevigata 'Paul's Scarlet'	hloh obecný	kulovitá	5b	okrasný	2	4-8	4-6	Citlivý k posypovým solím, medovice
ST-M-2	město	ano	ano	Fraxinus excelsior 'Globosum'	jasan ztepilý	kulovitá	4	okrasný	2	4-6	4-5	Snese zasažení, narušuje okolí svými kořeny
ST-M-2	město	ano	ano	Koeleruteria paniculata	svitel latnatý	ploše kulovitá	6b	okrasný	2	5-8	5	Obtížně vypěstovat vysoký kmen, snáší vedro i sucho, špatně odolává soli
ST-M-2	město	ano	ano	Malus baccata 'Street Parade'	jabloň drobnoplodá	vejčita	4	okrasný	2	5-8	4-5	Citlivý na posypovou sůl, špatně snáší sucho
ST-M-2	město	ano	ano	Malus 'Rudolph'	jabloň	kulovitá	3	okrasný	2	6-8	5-7	Citlivý na posypovou sůl, špatně snáší sucho
ST-M-2	město	ano	ano	Prunus 'Accolade'	třešeň	trýchýřovitá	6a	okrasný	2	4-8	5-7	Nemá rád zamokřená stanoviště ani sůl
ST-M-2	město	ano	ano	Prunus x gondouinii 'Schnee'	višeň Gondounova	kulovitá	6a	okrasný	2	5-6	3-5	Citlivý k zasažení
ST-M-2	město	ano	ano	Prunus x schmittii	Schmittova	vejčita	5a	okrasný	2	5-8	3	Citlivý k zasažení
ST-M-2	město	ano	ano	Prunus cerasifera 'Nigra'	slivoň myrabilán	kuželovitá	5a	okrasný	2	6-8	4-6	Nesnáší sůl, červené listy
ST-M-2	město	ano	ano	Prunus fruticosa 'Globosa'	třešeň křovitá	kulovitá	6a	okrasný	2	4	4	Nemá rád sůl
ST-M-2	město	ano	ano	Prunus padus 'Nana'	střemcha obecná	kulovitá	3	okrasný	2	4-6	4	Citlivý k posypovým solím
ST-M-2	město	ano	ano	Prunus sargentii 'Rancho'	třešeň Sargentova	trýchýřovitá	5b	okrasný	2	6-9	3	Citlivý k zasažení
ST-M-2	město	ano	ano	Prunus serrulata 'Amanogawa'	třešeň pilovitá	sloupovitá	6a	okrasný	2	5-7	1-2	V mimorádných zimách namrzá, vyžadují otevřenou půdu, klejotok
ST-M-2	město	ano	ano	Prunus subhirtella 'Autumnalis'	višeň chloupkatá	trýchýřovitá	6b	okrasný	2	5-8	6-8	Nesnáší sůl a zamokřená stanoviště
ST-M-2	město	ano	ano	Prunus subhirtella 'Autumnalis Rosea'	višeň chloupkatá	trýchýřovitá	6b	okrasný	2	5-8	6-8	Nesnáší sůl
ST-M-2	město	ano	ano	Prunus virginiana 'Shubert'	střemcha viržinská	oválná	5a	okrasný	2	5-8	4	Nesnáší sůl
ST-M-2	město	ano	ano	Robinia pseudoacacia 'Umbraculifera'	trnovník akát	kulovitá	5a	okrasný	2	4-6	4-6	Nekvete, neprodují, snese město i příušky, posypové soli
ST-M-2	město	ano	ano	Sorbus x thuringiaca 'Fastigiata'	jeřáb durynský	vejčita	5b	okrasný	2	5-7	3-5	Citlivý k soli
ST-M-2	město	ano	ano	Tilia tomentosa 'Silver Globe'	lipa stříbrná	kulovitá	6a	okrasný	2	4-6	4-6	Citlivý k zasažení
STROMOŘADÍ - MĚSTSKÉ PROSTŘEDÍ - VELIKOSTNÍ KATEGORIE 3												
Typ stromořadí (KÓD)	Použití: lokalita	zelené pásy/ trávník	zpevněné plochy	Taxon latinský	Taxon český	Typ koruny	Klima-zóna	Ovocný/okrasný	Velikostní-kategorie	Výška	Šířka	Poznámka
ST-M-3	město	ano	ano	Acer x freemanii 'Autumn Blaze'	javor Freemanův	vejčita	4	okrasný	3	12-15	8-12	Vyžaduje vlhčí a kyselější půdu, citlivý na posypovou sůl
ST-M-3	město, krajina	ano	ano	Acer campestre	javor babyka	kuželovitá	5a	okrasný	3	10-15	5-10	Snese zasažení přes nadzemní části rostlin, výsadba s baletem
ST-M-3	město	ano	ano	Acer campestre 'Elegant'	javor babyka	vejčita	5a	okrasný	3	6-12	3-5	Odolný vůči městskému prostředí i soli, medovice
ST-M-3	město	ano	ano	Acer campestre 'Elsrijk'	javor babyka	vejčita	5a	okrasný	3	8-12	4-6	Snese sucho
ST-M-3	město	ano	ano	Acer campestre 'Red Shine'	javor babyka	vejčita	5a	okrasný	3	8-10	6-8	Snáší město, sůl i příušky, medovice
ST-M-3	město	ano	ano	Acer platanoides 'Cleveland'	javor mléč	kulovitá	4	okrasný	3	10-15	6-12	Citlivý k soli, mrazové trhliny
ST-M-3	město	ano	ano	Acer platanoides 'Columnaire'	javor mléč	sloupovitá	4	okrasný	3	10-20	4-8	Citlivý k soli, mrazové trhliny
ST-M-3	město	ano	ano	Aesculus x carnea 'Britoli'	jírovec pletový	kuželovitá	5b	okrasný	3	10-15	8-12	Citlivý k zasažení
ST-M-3	město	ano	ano	Aesculus hippocastanum 'Pyramidalis'	jírovec maďal	kuželovitá	4	okrasný	3	8-15	6	Plody, citlivý k zasažení, klíněnka
ST-M-3	město	ano	ano	Celtis occidentalis	břestovec západní	kuželovitá	5b	okrasný	3	15-20	15-20	Suchozdravý a odolný vedru, sázet s baletem, citlivý k zasažení
ST-M-3	město	ano	ano	Crataegus laevigata 'Alboplena'	hloh obecný	kuželovitá	5b	okrasný	3	10	5	Neprodují, citlivý k posypové soli, medovice

Typ stromoradi (KÓD)	Použití: lokalita	zelené pásy/trávník	zpevněné plochy	Taxon latinský	Taxon český	Typ koruny	Klima-zóna	Ovocný/okrasný	Velikostní-kategorie	Výška	Šířka	Poznámka
ST-M-3	město	ano	ano	Ginkgo biloba 'Tremonia'	jinan dvulaločný	sloupovitá	5b	okrasný	3	15-20	3-8	Vytváří pouze nepáchnoucí samčí plody, toleruje zasolení
ST-M-3	město	ano	ano	Gleditsia triacanthos 'Moraine'	dřezovec trojtrnný	nepravidelná	6a	okrasný	3	15-20	10	Snese zasolení, odolává suchu, kořeny mohou narušovat konstrukce
ST-M-3	město	ano	ano	Gleditsia triacanthos 'Skyline'	dřezovec trojtrnný	vejčítá	6a	okrasný	3	15-20	7-10	Snese zasolení, odolává suchu, kořeny mohou narušovat konstrukce
ST-M-3	město	ano	ano	Gleditsia triacanthos 'Sunburst'	dřezovec trojtrnný	vejčítá	6a	okrasný	3	8-12	6-10	Snese zasolení, odolává suchu, kořeny mohou narušovat konstrukce
ST-M-3	město	ano	ano	Paulownia tomentosa	pavlovnie plstnatá	kulovitá	6b	okrasný	3	10-20	12-15	Ve vyšším věku křehké dřevo, odolný vůči vedru i suchu, sázet s balem, v mládí namrzá, tolerantní k zasolení
ST-M-3	město	ano	ano	Platanus x acerifolia 'Alphen's Globe'	platanus javorolistý	vejčítá	6a	okrasný	3	8-10	10	Snese zasolení přes půdu, snáší vedro, kořeny narušují konstrukce
ST-M-3	město	ano	ano	Platanus x acerifolia 'Pyramidalis'	platanus javorolistý	pyramidální	6a	okrasný	3	15-20	10-12	Snese zasolení přes půdu, snáší vedro, kořeny narušují konstrukce
ST-M/K-3	město, krajina	ano	ano	Prunus avium 'Plena'	třešeň ptačí	vejčítá	5a	okrasný	3	8-12	4-6	Neroste v zamokřených půdách, špatně snáší posypovou sůl, sterilní bez plodů
ST-M-3	město	ano	ano	Prunus maackii 'Amber Beauty'	střemcha Maackova	kuželovitá	4	okrasný	3	10-15	4-6	Citlivý k posypovým solím
ST-M-3	město	ano	ano	Prunus serrulata 'Kanzan'	třešeň Sargentova	kulovitá	5b	okrasný	3	7-12	7-15	Citlivý k zasolení
ST-M-3	město	ano	ano	Prunus serrulata 'Sunset Boulevard'	třešeň pilovitá	trýchtýřovitá	6a	okrasný	3	7-10	5-8	Nesnáší sůl
ST-M-3	město	ano	ano	Pyrus calleryana 'Chanticleer'	třešeň pilovitá	oválná	6a	okrasný	3	8-10	4-6	Nesnáší sůl
ST-M-3	město	ano	ano	Pyrus communis 'Beech Hill'	hrušeň Callerova	vejčítá	5b	okrasný	3	8-12	5-7	Někdy poškozován mrazy, snáší suchu i vedro, sázet na jaře s balem, plody menší
ST-M-3	město	ano	ano	Quercus robur 'Fastigiata Koster'	hrušeň obecná	vejčítá	5a	okrasný	3	9-12	5-7	Snese suchu i znečištěné prostředí, citlivý vůči zasolení, plody
ST-M-3	město	ano	ano	Robinia pseudoacacia 'Bessoniana'	dub letní	sloupovitá	4	okrasný	3	10-15	3-5	Snese suchu, toleruje sůl, sázet se zemním balem
ST-M-3	město	ano	ano	Robinia pseudoacacia 'Unifoliola'	trnovník akát	oválná	5a	okrasný	3	15-20	10-15	Snese suchu, toleruje sůl, sázet se zemním balem rostlin, ve vyšším věku křehké dřevo, snáší suchu i vedro, kořenové výmlady
ST-M-3	město	ano	ano	Robinia viscosa 'Vik'	trnovník lepkavý	kulovitá	6a	okrasný	3	10-15	6-10	Převládající větve, snese sůl i letní přísušky, kořeny mohou poškozovat konstrukce cest
ST-M-3	město	ano	ano	Sorbus aria 'Magnifica'	jeřáb muk	vejčítá	5a	okrasný	3	6-12	4-7	Snese suchu, citlivý k zasolení
ST-M/K-3	město, krajina	ano	ano	Sorbus aucuparia	jeřáb ptačí	kuželovitá	3	okrasný	3	5-15	4-6	Nesnáší sůl ani přísušky
ST-M/K-3	město, krajina	ano	ano	Sorbus domestica	jeřáb oskeruše	kulovitá	6b	ovocný	3	10-15	10-15	Odolává přísuškům, vysazovat s balem, nesnáší sůl
ST-M-3	město	ano	ano	Sorbus intermedia 'Brouwers'	jeřáb prostřední	kuželovitá	5a	okrasný	3	8-15	7-12	Citlivý k soli
ST-M-3	město	ano	ano	Tilia cordata 'Greenspire'	jeřáb prostřední	kuželovitá	5a	okrasný	3	10-12	5-7	Citlivý k soli
ST-M-3	město	ano	ano	Tilia cordata 'Rancho'	lipa malolistá	kuželovitá	4	okrasný	3	15-18	10-12	Medovice, špatně snáší zasolení, letní přísušky, alergenní pyl
ST-M-3	město	ano	ano	Tilia cordata 'Roelvo'	lipa malolistá	vejčítá	4	okrasný	3	8-12	4-7	Medovice, špatně snáší zasolení, letní přísušky, alergenní pyl
ST-M-3	město	ano	ano	Tilia platyphyllos 'Fastigiata'	lipa malolistá	kuželovitá	4	okrasný	3	12-15	8-12	Medovice, špatně snáší zasolení, letní přísušky, alergenní pyl
ST-M-3	město	ano	ano	Tilia platyphyllos 'Rubra'	lipa velkolistá	kuželovitá	4	okrasný	3	10-15	5-8	Medovice, špatně snáší zasolení, letní přísušky, alergenní pyl
ST-M-3	město	ano	ano	Ulmus 'Clusius'	lipa velkolistá	vejčítá	4	okrasný	3	15-20	15-20	Medovice, špatně snáší zasolení, letní přísušky, alergenní pyl
ST-M-3	město	ano	ano	Ulmus 'Dobsons'	jilm	vejčítá	5	okrasný	3	15-20	8-10	Citlivý k zasolení, může poškozovat konstrukce cest, odolný vůči grafioze
ST-M-3	město	ano	ano	Ulmus 'Lobel'	jilm	oválná	5	okrasný	3	12-15	5-8	Citlivý k zasolení a přísuškům
ST-M-3	město	ano	ano		Ulmus 'Lobel'	oválná	5a	okrasný	3	12-15	4-6	Není odolný vůči grafioze, nesnáší vysychavé pudy a zasolení
STROMORADÍ - MĚSTSKÉ PROSTŘEDÍ - VEĽKOSTNÍ KATEGORIE 4												
ST-M/K-4	město, krajina	ano	ano	Acer platanoides	javor mlč	oválná	4	okrasný	4	20-30	15-20	Snese zasolení přes nadzemní části rostlin, citlivý na ztuhnění a překrytí půdy

ST-M/K-4	město, krajina	ano	ano	Acer pseudoplatanus	javor klen	oválná	4	okrasný	4	20-30	15-20	Snese zasolení přes nadzemní části rostlin, citlivý na zhutnění a překrytí půdy, tvorba medovice
ST-M/K-4	město, krajina	ano	ano	Aesculus hippocastanum	jírovec madal	oválná	4	okrasný	4	20-30	15-20	Snese zasolení přes nadzemní části rostlin, citlivý na vedro a zhutnění půdy, plody, kliněnka
ST-M/K-4	město, krajina	ano	ano	Betula pendula	běliza bělokora	vejčitá	2	okrasný	4	15-25	7-12	Snese zasolení přes půdu i přes nadzemní části rostlin, citlivý na vedro, měkké kořeny, sázež s baletm
ST-M-4	město	ano	ano	Corylus colurna	líška turecká	kuželovitá	5b	okrasný	4	15-25	8-12	Suchovzdorný a odolný vůči vedru, sázež s baletm
ST-M/K-4	město, krajina	ano	ano	Fraxinus excelsior	jasan ztepilý	vejčitá	4	okrasný	4	20-40	10-30	
ST-M-4	město	ano	ano	Ginkgo biloba	jinan dvoulaločný	pyramidální	5b	okrasný	4	15-30	10-15	Toleruje zasolení, samičí plody páchnou
ST-M/K-4	město, krajina	ano	ano	Polulus nigra 'Italica'	topol černý vlašský	sloupovitá	2	okrasný	4	25-40	3-8	Výsadbu tohoto taxonu vždy zvážte vzhledem k charakteru lokality a požadovaným funkcím.
ST-M-4	město	ano	ano	Quercus palustris	dub bahenní	kuželovitá	5b	okrasný	4	15-25	10-15	Snaží městské prostředí, tolerantní vůči soli, potřebuje vláhu
ST-M/K-4	město, krajina	ano	ano	Quercus petraea	dub zimní	vejčitá	5	okrasný	4	20-30	15-20	Snese dlouhodobě sucha, plody
ST-M/K-4	město, krajina	ano	ano	Quercus robur	dub letní	kulovitá	4	okrasný	4	20-40	15-30	Snese zasolení přes půdu, dlouhodobější zaplavení, suchno, plody
ST-M-4	město	ano	ano	Sophora japonica	jerlín japonský	kulovitá	6b	okrasný	4	15-25	12-20	Snese zasolení přes půdu, snaží vedro i sucho, sázež s baletm
ST-M-4	město	ano	ano	Tilia x euchlora	lípa zelená	vejčitá	5b	okrasný	4	15-25	10-15	Medovice, sklánějí se větve, citlivá k zasolení
ST-M-4	město	ano	ano	Tilia x europaea 'Pallida'	lípa obecná	oválná	4	okrasný	4	20-30	12-20	Medovice, špatně snáší zasolení, letní přísušky, alergenní pyl
ST-M-4	město	ano	ano	Tilia americana 'Nova'	lípa americká	vejčitá	5b	okrasný	4	20-30	20	Citlivý k zasolení a přísuškům
ST-M/K-4	město, krajina	ano	ano	Tilia cordata	lípa malolistá	vejčitá	4	okrasný	4	18-25	10-15	Snese zasolení přes půdu i přes nadzemní části rostlin, medovice, alergenní pyl
ST-M/K-4	město, krajina	ano	ano	Tilia platyphyllos	lípa velkolistá	vejčitá	4	okrasný	4	20-40	18-25	Snese zasolení přes půdu i přes nadzemní části rostlin, vyžaduje kvalitní půdy, citlivá ke zhutnění půdy, medovice
ST-M-4	město	ano	ano	Tilia tomentosa 'Brabant'	lípa stříbrná	vejčitá	6b	okrasný	4	20-25	15-20	Snese přísušky, citlivý k zasolení, alergenní pyl
STROMOŘADÍ - KRAJINNÉ PROSTŘEDÍ - VELIKOSTNÍ KATEGORIE 2												
Typ stromořadí (KÓD)	Použití: lokalita	zelené pásy/pásky/trávník	zpevněné plochy	Taxon latinsky	Taxon český	Typ koruny	Klima-zóna	Ovocný/okrasný	Velikostní-kategorie	Výška	Šířka	Poznámka
ST-K-2	krajina	ano	ano	Crataegus monogyna	hloh jednosemenný	ploše kulovitá	5b	okrasný	2	3-8	3-8	lobboňě C. laevigata
ST-K-2	krajina	ano	ano	Malus sp. (ovocné)	jabloň - ovocné kultivary	kulovitá	4	ovocný	2	4-8	5-10	
STROMOŘADÍ - KRAJINNÉ PROSTŘEDÍ - VELIKOSTNÍ KATEGORIE 3												
Typ stromořadí (KÓD)	Použití: lokalita	zelené pásy/pásky/trávník	zpevněné plochy	Taxon latinsky	Taxon český	Typ koruny	Klima-zóna	Ovocný/okrasný	Velikostní-kategorie	Výška	Šířka	Poznámka
ST-M/K-3	město, krajina	ano	ano	Acer campestre	javor babyka	kuželovitá	5a	okrasný	3	10-15	5-10	Snese zasolení přes nadzemní části rostlin, výsadba s baletm
ST-K-3	krajina	ano	ano	Prunus avium	třešeň ptačí	vejčitá	5a	ovocný	3	10-20	10-15	Neroste v zamokřených půdách, špatně snáší posypovou sůl, sterilní bez plodů
ST-M/K-3	město, krajina	ano	ano	Prunus avium 'Plena'	třešeň ptačí	vejčitá	5a	okrasný	3	8-12	4-6	
ST-K-3	krajina	ano	ano	Pyrus communis	hrušeň obecná	kulovitá	5a	ovocný	3	12-15	8-12	
ST-M/K-3	město, krajina	ano	ano	Sorbus aucuparia	jeřáb ptačí	kuželovitá	3	okrasný	3	5-15	4-6	Nesnáší sůl ani přísušky
ST-M/K-3	město, krajina	ano	ano	Sorbus domestica	jeřáb oskeruše	kulovitá	6b	ovocný	3	10-15	10-15	Odolává přísuškům, vysazovat s baletm, nesnáší sůl
ST-K-3	krajina	ano	ano	Sorbus torminalis	jeřáb brěk	vejčitá	6a	okrasný	3	10-20	7-12	Snaží přísušky, citlivý k zasolení
STROMOŘADÍ - KRAJINNÉ PROSTŘEDÍ - VELIKOSTNÍ KATEGORIE 4												
Typ stromořadí (KÓD)	Použití: lokalita	zelené pásy/pásky/trávník	zpevněné plochy	Taxon latinsky	Taxon český	Typ koruny	Klima-zóna	Ovocný/okrasný	Velikostní-kategorie	Výška	Šířka	Poznámka
ST-M/K-4	město, krajina	ano	ano	Acer platanoides	javor mléč	oválná	4	okrasný	4	20-30	15-20	Snese zasolení přes nadzemní části rostlin, citlivý na zhutnění a překrytí půdy
ST-M/K-4	město, krajina	ano	ano	Acer pseudoplatanus	javor klen	oválná	4	okrasný	4	20-30	15-20	Snese zasolení přes nadzemní části rostlin, citlivý na zhutnění a překrytí půdy, tvorba medovice

ST-M/K-4	město, krajina	ano	Betula pendula	bříza bělokorá	vejčitá	2	okrasný	4	15-25	7-12	Snese zasolení přes půdu i přes nadzemní části rostlin, citlivý na vedro, měkké kořeny, sázet s balem
ST-M/K-4	město, krajina	ano	Carpinus betulus	habr obecný	vejčitá	2	okrasný	4	15-25	10-20	
ST-M/K-4	město, krajina	ano	Fraxinus excelsior	jasan ztepilý	vejčitá	4	okrasný	4	20-40	10-30	
ST-M/K-4	město, krajina	ano	Fagus sylvatica	buk lesní	vejčitá	4	okrasný	4	20-40	10-30	
ST-K-4	krajina	ano	Juglans regia	ořešák královský	kulovitá	5b	ovocný	4	10-20	10-20	
ST-K-4	krajina	ano	Larix decidua	modřín opadavý	kuželovitá	4	okrasný	4	20-40	10-15	Citlivý na zasolení
ST-M/K-4	město, krajina	ano	Quercus petraea	dub zimní	vejčitá	5	okrasný	4	20-30	15-20	Snese dlouhodobě sucha, plody
ST-M/K-4	město, krajina	ano	Quercus robur	dub letní	kulovitá	4	okrasný	4	20-40	15-30	Snese zasolení přes půdu i přes nadzemní části rostlin, medovice, alergenní pyl
ST-M/K-4	město, krajina	ano	Tilia cordata	lípa malolistá	vejčitá	4	okrasný	4	18-25	10-15	Snese zasolení přes půdu i přes nadzemní části rostlin, vyžaduje kvalitní půdy, citlivá ke zhutnění půdy, medovice
ST-M/K-4	město, krajina	ano	Tilia platyphyllos	lípa velkolistá	vejčitá	4	okrasný	4	20-40	18-25	Není odolný vůči grafidóze, nesnáší vysychavé půdy a zasolení
ST-K-4	krajina	ano	Ulmus glabra	jílm horský	kulovitá	5a	okrasný	4	25-30	20	

Dle lokálních specifíků: vrby (Salix alba + případně domácí kerovité), topoly (Populus tremula, P. alba, P. nigra), stěmchvy (Prunus padus), oře (Alnus incana, A. glutinosa)

Z jehličnatých dle charakteru lokálních podmínek: Pinus silvestris, Pinus nigra (město)

Další ovocné stromy: jabloně, hrušně, třešně, švestky - vše ideálně krajové odrůdy

SEZNAM VHODNÝCH DRUHŮ KEŘŮ PRO NOVÉ VÝSADBY

A) V případě výsadeb v **krajině**, nebo na vhodných lokalitách v intravilánu města doporučujeme především následující druhy domácích keřů (opět nutné uzpůsobit stanovištním podmínkám a zamýšlené funkci výsadeb):

Taxon latinsky	Taxon česky	Výška (m)
Berberis vulgaris	dřišťál obecný	2-3
Cornus sanguinea	svída krvavá	2-4
Corylus avellana	líška obecná	3-8
Crataegus laevigata	hloh obecný	2-5
Crataegus monogyna	hloh jednosemenný	3-8
Euonymus europaeus	brslen evropský	2-7
Frangula alnus	krušina olšová	2-4
Ligustrum vulgare	ptačí zob obecný	2-5
Lonicera nigra	zimolez černý	1-2
Lonicera xylosteum	zimolez obecný	1-3
Prunus spinosa	trnka obecná	1-3
Ribes alpinum	rybíz alpský	1-2
Rosa canina	růže šípková	2-4
Rubus idaeus	ostružiník maliník	2-3
Salix cinerea	vrba popelavá	2-5
Salix elaeagnos	vrba šedá	6-10
Salix pentandra	vrba pětimužná	2-10
Salix purpurea	vrba nachová	2-8
Salix rosmarinifolia	vrba rozmarýnolistá	0,5-1
Salix viminalis	vrba košíkářská	3-6
Sambucus nigra	bez černý	4-6
Spiraea salicifolia	tavolník vrbolistý	1-2
Viburnum lantana	kalina tušalaj	1-4
Viburnum opulus	kalina obecná	2-5

B) V případě výrazně **pozměněných podmínek intravilánu** města je nutno výběr rostlinného sortimentu keřů uzpůsobit podmínkám stanoviště a přistupovat individuálně k jednotlivým plochám i za využití nepůvodních druhů keřů (doprovody komunikací, zeleň na parkovištích, prudkých svazích apod.) – obecný výčet bez vazby na konkrétní lokalitu a způsob použití by byl zavádějící.

7.5.6. MODELOVÁ SCHÉMATA ŘEŠENÍ ULIČNÍ ZELENĚ PŘI TVORBĚ ČI REKONSTRUKCÍCH MĚSTSKÝCH ULIC (VARIANTY ŘEŠENÍ ZELENĚ V ZÁVISLOSTI NA PROSTOROVÝCH PODMÍNKÁCH A LIMITECH)

- S ohledem na význam ulici a uličních prostor pro celou prostupnost, vzhled, propojenost a obyvatelnost městského prostoru je důležité zajistit v těchto plochách (bude-li to možné) dostatek kvalitní a perspektivní vyšší zeleně – tj. stromořadí. (benefity a význam uličních stromořadí pro ochlazení měst, jejich obyvatelnost, hygienická funkce apod. - viz úvodní kapitoly tohoto dokumentu).
- Doporučujeme proto maximální možné **uplatnění stromů a stromořadí při úpravách komunikací**, jejich rekonstrukcích či zřizování komunikací nových (vznést požadavek na uplatnění zeleně, mezioborová koordinace a jednání při plánování trasování **ing. sítí**, jejich přeložek, rekonstrukcí a úprav, ochranná pásma, podmínky výsadeb zeleně, **včasná koordinace a příprava projektových dokumentací**).
- Především z důvodu včasné koordinace a definování jasného záměru na způsob použití zeleně při plánování nových ulic či rekonstrukcí stávajících (mezioborová spolupráce správci ing. sítí, dopravní inženýr, krajinář, správce zeleně, správce majetku apod.) jsme sestavili **modelová schémata řešení uliční zeleně při tvorbě či rekonstrukcích městských ulic (varianty řešení zeleně v závislosti na prostorových podmínkách a limitech)**.

Modelové schémata řešení uliční zeleně při tvorbě či rekonstrukcích městských ulic:

- Zobrazeny na následujících stranách.
- S ohledem na šířku ulici a množství limitů daných ochranným pásmem ing. sítí a dalších legislativních a normativních omezení (odstupové vzdálenosti apod.) byly navrženy 4 základní varianty (A až D) použití uliční zeleně, s nich každá z variant se dělí na dvě (1 a 2, 1 = větší prostor pro zeleně, 2 = menší prostor pro zeleně). Návrh tak zobrazuje 8 základních schémat.
- Kombinace schémat a jejich modifikace je možná.

Varianta A

- Minimum prostorových omezení a limitů
- „Ideální“ stav, ke kterému by se projektanti měli snažit co nejvíce přiblížit.
- Z každé strany ulice vysazené stromořadí
- **Varianta A1** = stromořadí vysazena do souvislého pásu zeleně (lepší podmínky pro růst stromů)
- **Varianta A2** = stromořadí vysazena do segmentů („ostrůvků“) zelených pásů

Varianta B

- Dílčí prostorové omezení a limity.
- Výsadba stromořadí alespoň na jednu stranu ulice.
- **Varianta B1** = stromořadí vysazeno do souvislého pásu zeleně
- **Varianta B2** = stromořadí vysazeno do segmentů („ostrůvků“) zelených pásů.

Varianta C

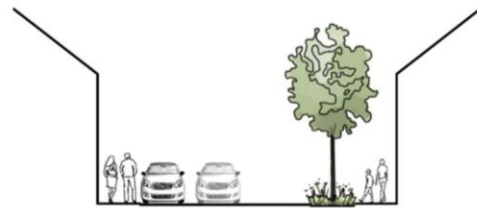
- Výrazné prostorové omezení a limity.
- Výsadba souvislého stromořadí není možná. Stromy vysazovány alespoň na jednu stranu ulice.

- **Varianta C1** = stromy vysazovány do pásů zeleně.
- **Varianta C2** = stromy vysazovány do („ostrůvků“) zelených pásů, nebo do zpevněných ploch.

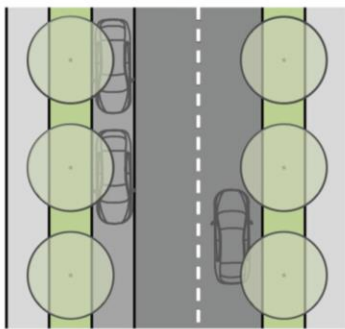
Varianta D

- Extrémní prostorové omezení a limity.
- Výsadba souvislého stromořadí ani jednotlivých stromů není možná. Nutné zajištění alespoň zelených pásů doprovodné zeleně (ideálně keře, trvalky, okrasné traviny apod.).
- **Varianta D1** = možno vysadit souvislé pásy i vyšší zeleně (lomy keřů, záhonové výsadby apod.).
- **Varianta D2** = možno vysadit izolované či souvislé pásy především nízké a půdopokryvné zeleně (půdopokryvné keře, travníky, nízké záhonové výsadby).

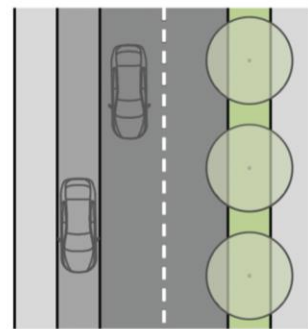
MODELOVÁ SCHÉMATA ŘEŠENÍ ULIČNÍ ZELENĚ PŘI TVORBĚ ČI REKONSTRUKCÍCH MĚSTSKÝCH ULIC
(varianty řešení zeleně v závislosti na prostorových podmínkách a limitech) **1/2**

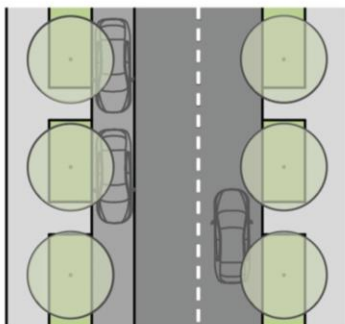
A.1

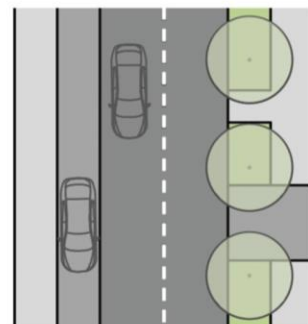
B.1

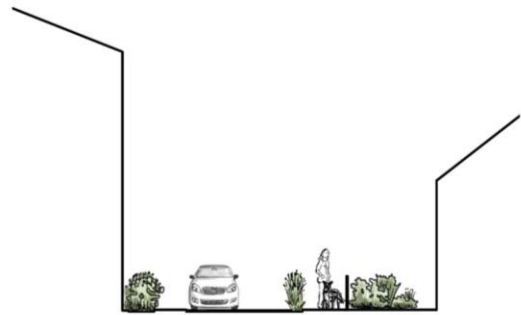
A.2

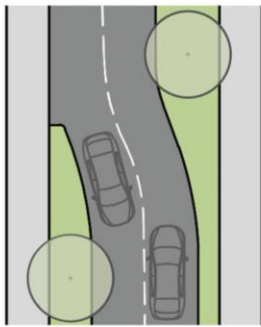
B.2

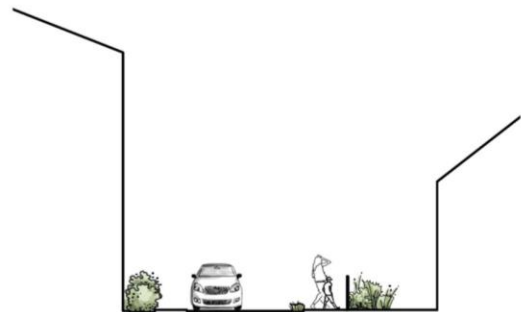
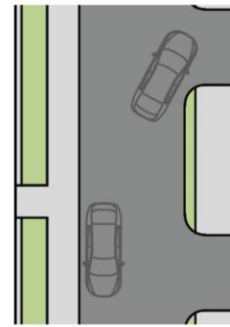
MODELOVÁ SCHÉMATA ŘEŠENÍ ULIČNÍ ZELENĚ PŘI TVORBĚ ČI REKONSTRUKCÍCH MĚSTSKÝCH ULIC
(varianty řešení zeleně v závislosti na prostorových podmínkách a limitech) **2/2**

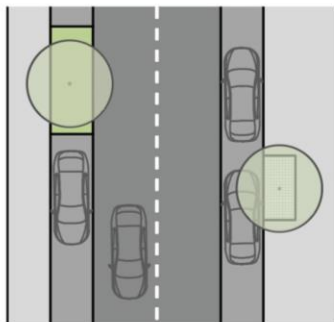
C.1

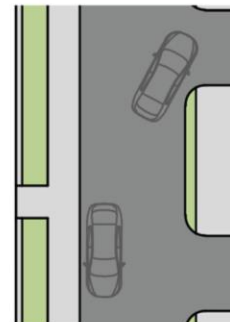
D.1

C.2

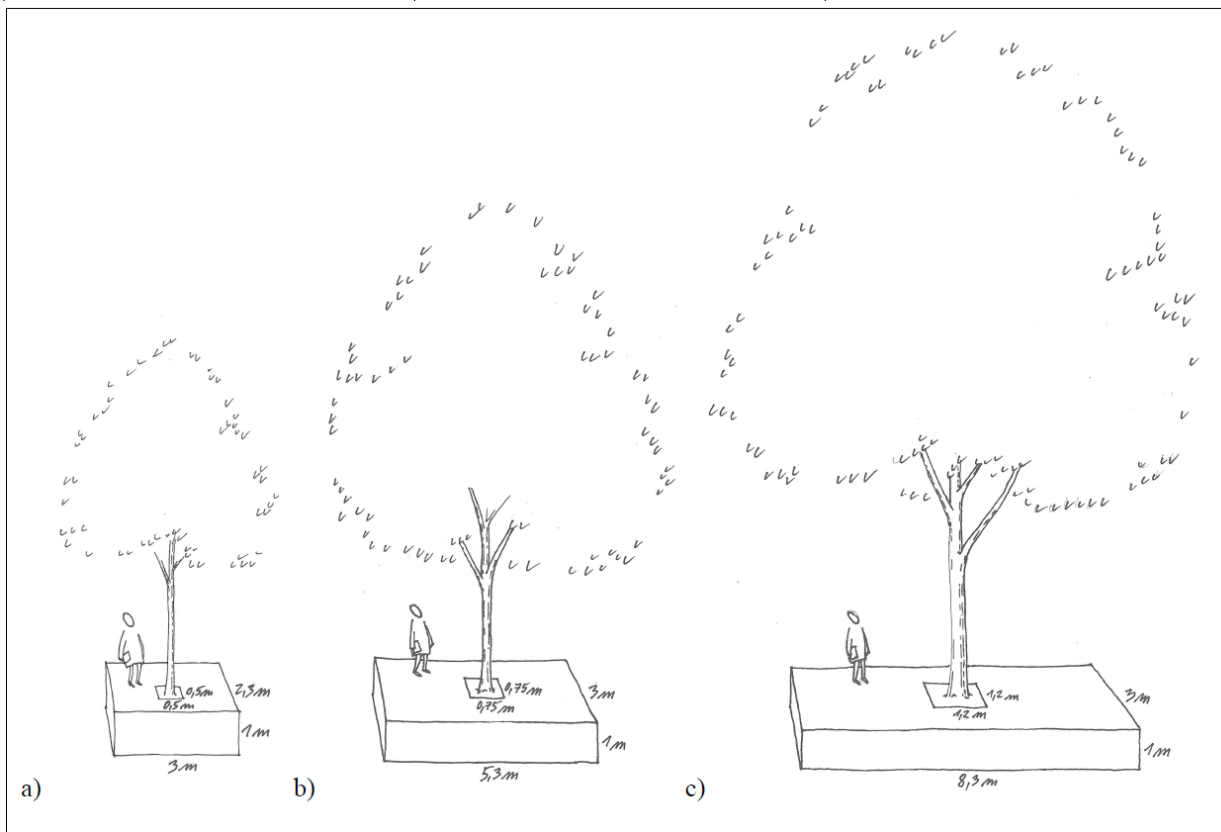
D.2

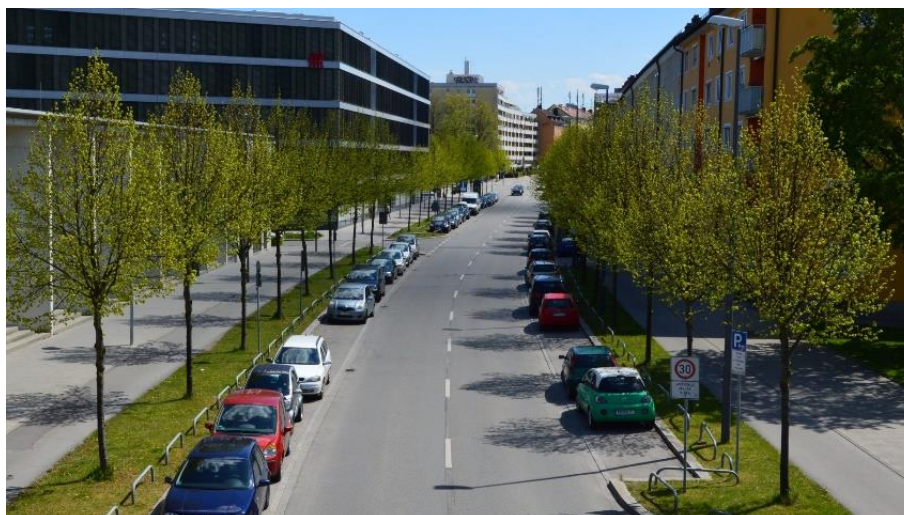
Při výsadbě uličních stromů v jakékoliv výše uvedené variantě je **klíčové, zajistit dostatečný objem prokořenitelného prostoru**. Toto platí i pro výsadby jinde než na ulicích. *Standard SPPK A02 007:2020 Úprava stanovištních poměrů dřevin* definuje minimální požadavky na prokořenitelný prostor následovně:

Kategorie	Minimální objem prokořenitelného prostoru	Průměr minimální otevřené stromové mísy
Stromy velkokorunné	25 m ³	1,2 m
Stromy střední	16 m ³	0,75 m
Stromy malokorunné	8 m ³	0,5 m
Keře vzrůstné	1 m ³	-
Keře menšího vzrůstu	0,25 m ³	-

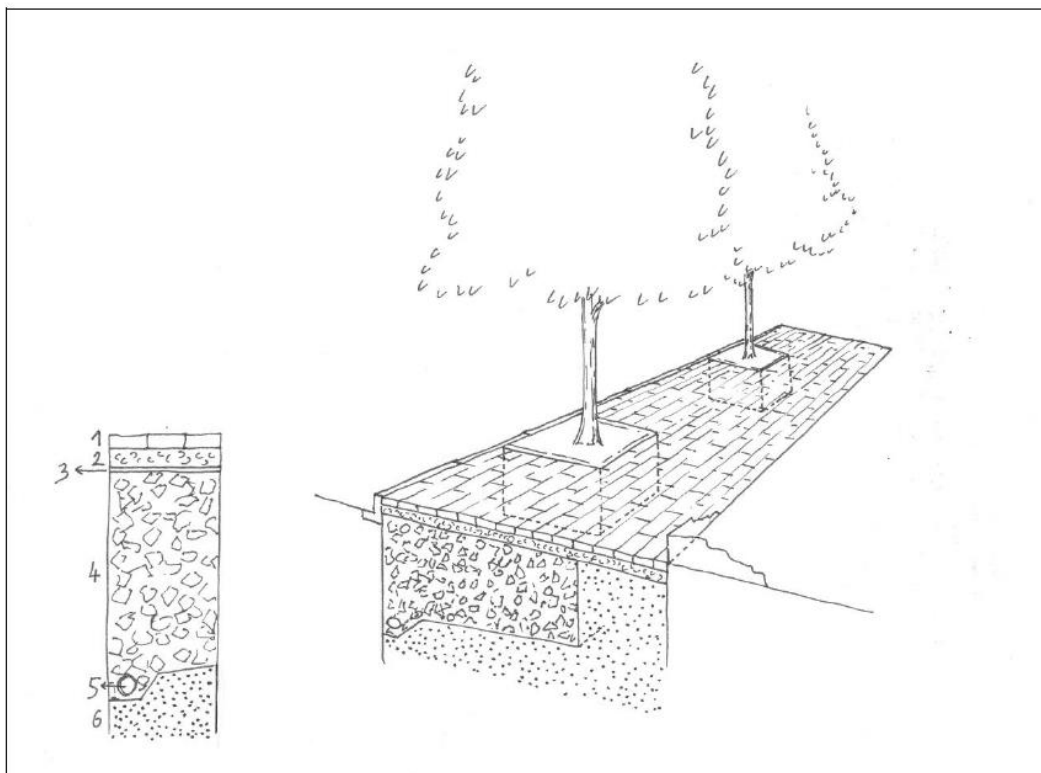
Obr. 1 Minimální objem prokořenitelného prostoru a minimální průměr otevřené stromové mísy (3.2.4): a) stromy malokorunné, b) stromy se středně velkou korunou, c) velkokorunné.

Tabulka a schéma převzato: SPPK A02 007: 2020 Úprava stanovištních poměrů dřevin

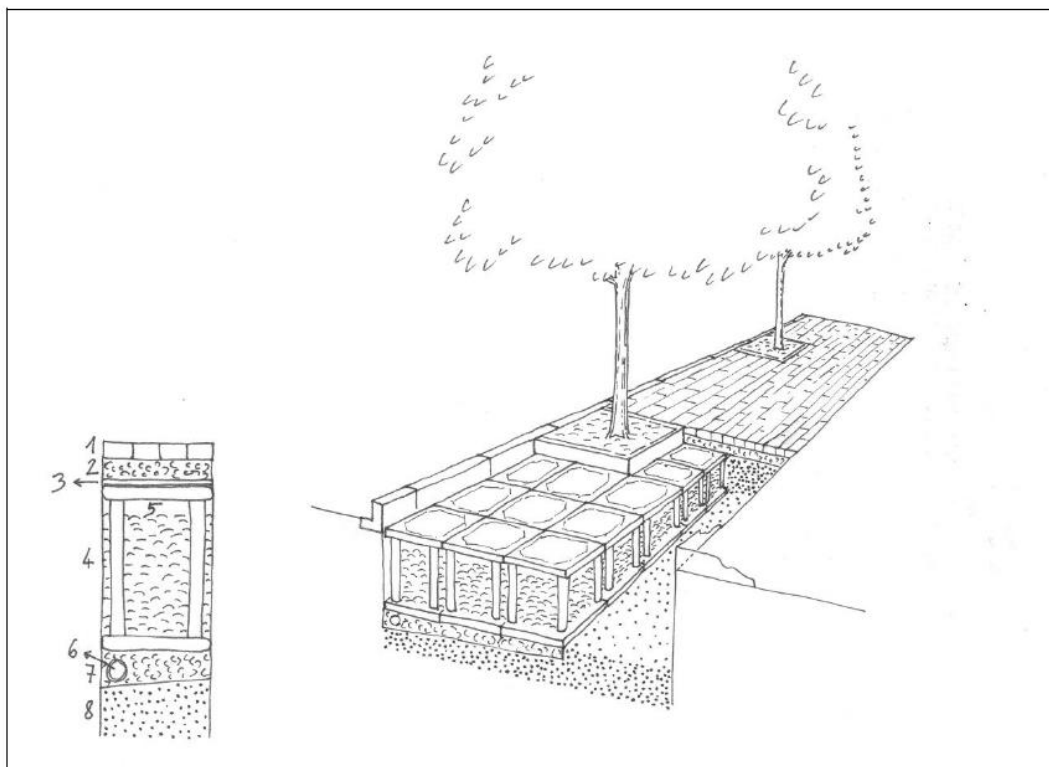

Výsadba uličního stromořadí do otevřeného travnatého pásu s dostatečným prokořenitelným prostorem.

Pokud není možné prokořenitelný prostor zajistit výsadbou do otevřené pásu (viz předcházející fotografie) je nutné dostatečný prokořenitelný prostor vytvořit pod zpevněnými povrchy. V současné době se využívají dvě základní technologie (strukturální substráty a prokořenitelný půdní buňky. Tyto technologie současně specifikuje *Standard SPPK A02 007:2020 Úprava stanovištních poměrů dřevin*. Viz schémata níže

Obr. 5 Příklad použití strukturálního substrátu v uličním stromořadí (5.11): 1 – dlažba, 2 – šterkové lože, 3 – geotextilie, 4 – strukturální substrát, 5 – drenáž, 6 – původní zemina.

Obr. 6 Příklad použití půdních buněk v uličním stromořadí (5.12): 1 – dlažba, 2 – šterkové lože, 3 – geotextilie, 4 – půdní buňka vyplněná pěstebním substrátem, 5 – provětrávací mezera, 6 – drenáž, 7 – šterkové lože, 8 – původní zemina.

Obě schémata převzata: *SPPK A02 007: 2020 Úprava stanovištních poměrů dřevin*.

7.5.7. NÁVRH DOPORUČENÍ A SYSTÉMOVÝCH PRINCIPŮ ROZVOJE A ZVYŠOVÁNÍ KVALITY SYSTÉMU SÍDELNÍ ZELENĚ JAKO CELKU

Návrhy pro konkrétní plochy jsou definovány v příloze **01. Databáze (tabulky) hodnocení jednotlivých ploch zeleně a návrhu jejich rozvoje**. Zde uvedené zásady představují obecné doporučení a systémové principy rozvoje, zvyšování kvality či stabilizace ploch městské zeleně a systému zeleně jako celku. Doporučení se netýká pouze stávajících ploch, ale plně platí i pro všechny chystané záměry a budoucí akce.

- Respektovat a realizovat návrhy a doporučení pro jednotlivé plochy zeleně, vymezené v příloze **01**.
- Nevnášet do území bariéry, **bránící prostupnosti** a průchodnosti systému zeleně (riziko narušení propojenosti ploch zeleně a izolovanosti vybraných ploch). V případě nutných staveb a zásahů v území stanovit možnosti překonání těchto bariér (podchody, nadchody, mimoúrovňové křížení apod.).
- Dostatečné krajinářské **začlenění** (resp. zmírnění vizuálního dopadu) plánovaných dopravních staveb v území, výsadba dostatečného množství **izolační zeleně**. Ta může mít v segmentech i extenzivní využití (zelené horizonty, okraje parkově upravené apod.).
- Při plánování nové zástavby (individuální rodinné i hromadné bydlení, komerční objekty, vybavenost i jiné) zapracovat **požadavek na maximální možné uplatnění především vyšší zeleně**, která bude svým charakterem a situováním navazovat na okolní plochy zeleně (uliční stromořadí, napojení na městský parter apod.). S ohledem význam především parkově upravených ploch ve struktuře celého města by veřejné prostory měly tvořit propojený systém s **uplatněním kvalitní zeleně** (benefity a důvody viz úvodní kapitoly tohoto dokumentu).
- Důsledná **ochrana stávajících ploch zeleně** v hlavní funkci (především pak parků a parkově upravených ploch) před jejich prostorovou redukcí či přeměnou na jiné plochy. Dále pak ochrana těchto ploch před nekoncepčními dosadbami a nevhodnými úpravami (posouzení jednotlivých záměrů).
- Důsledná **ochrana stávajících ploch zeleně** před přeměnou na parkovací stání a její redukcí pro potřeby parkovacích stání (především funkční typ zeleně obytných souborů).
- Zásahy do historicky hodnotných parků a parkově upravených ploch provádět pouze po odborném vyhodnocení jejich stavu a definování cílového stavu a **jednoznačných principů** jejich obnovy a úprav respektujících jejich **historický vývoj**.
- Maximální možné **uplatnění stromů a stromořadí při úpravách komunikací**, jejich rekonstrukcích či zřizování komunikací nových (vznést požadavek na uplatnění zeleně, mezioborová koordinace a jednání při plánování trasování **ing. sítí**, jejich přeložek, rekonstrukcí a úprav, ochranná pásma, podmínky výsadeb zeleně, **včasná koordinace a příprava projektových dokumentací**). Velmi důležité opatření!
- Budování **vodních prvků** a ploch a prvků **zadržujících vodu**, resp. zpomalující její odtok z území.
- V případě pochozích povrchů a parkovacích stání **redukovat nepropustné povrchy** za propustné či částečně propustné.
- Při výsadbách zeleně v omezených a silně ovlivněných podmínkách (parkoviště apod.) uplatnit **nové technologie a postupy** zajišťující dostatečný prokořenitelný kořenový prostor (např. v případě stromů) a

zvyšujících odolnost vysazených rostlin (strukturální substráty, tzv. prokořitelné buňky, hydrogely a hydroabsorbenty, ochranné nátěry kmene apod.). V rámci nových výsadeb **důsledná rozvojová péče** (ochrana báze stromů proti poškození sečí, nátěry kmene, výchovné řezy, především pak důsledná zálivka).

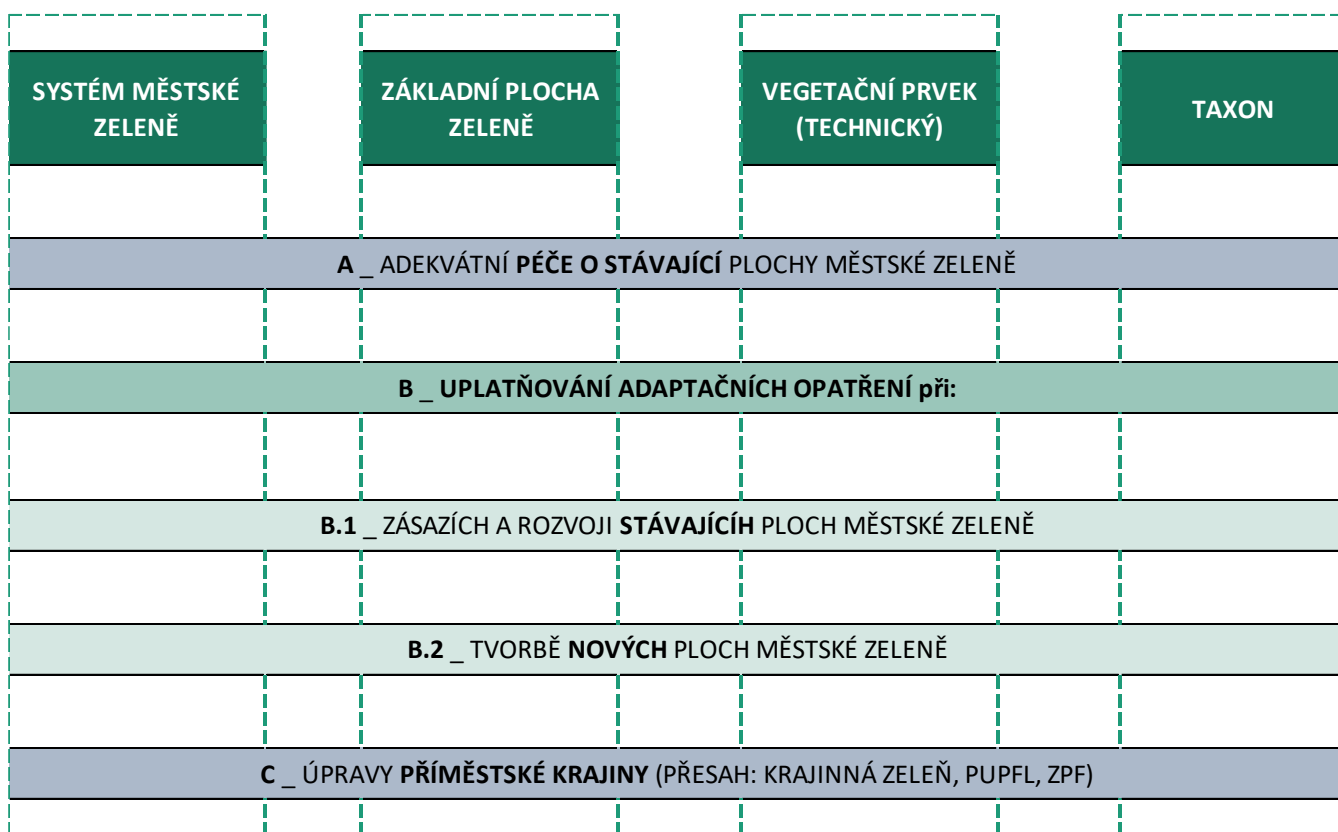
- Využití **popínavé zeleně** (stěny) a zelených střech v případě stavby průmyslových a výrobních budov či nových budov občanské vybavenosti.
- Redukce nákladů na udržovací péči o zeleň, a to redukcí na péči náročných tzv. zbytkových ploch trávníků (izolované plošky trávníků, trávniky ve svazích a hůře dostupných plochách) a jejich postupná náhrada za zeleň s nižšími nároky na udržovací péči jako jsou např. půdopokryvné výsadby keřů, extenzivní záhony trvalek a okrasných travin apod. (tzv. **extenzifikace udržovací péče o zeleň**).
- Rozvoj volnočasových aktivit na rozhraní město krajina.
- Doplnění a obnovy ploch **ochranné zeleně** – funkce clony podél koridorů dopravy (silnice, železnice, průmysl).
- Důsledná **rozvojová péče** v případě „mladých“ **krajinných stromořadí** – úprava podchozích výšek, výchovné/zdravotní řezy stromů.
- Při výsadbě dalších stromořadí s ohledem na klimatickou změnu vysazovat **i různé druhy stromů** – předběžná opatrnost, riziko plošného „výpadku“ v případě pokračujících změn klimatu, výskytu specifického škůdce či poškození. **Výsledná struktura** městských i krajinných stromořadí a výsadeb zeleně by měla být **více druhová**. Klíčové opatření z pohledu budoucí stability.
- Důsledný **výběr druhového složení nových výsadeb stromů** v městském prostředí, především s ohledem na *a)* soubor stresových faktorů městského prostředí (zpevněné povrchy, provoz, solení komunikací apod) a *b)* s ohledem na uzpůsobení těchto taxonů k probíhající **klimatické změně** (oteplování, omezené zásobování vodou), tak aby ve střednědobém a ideálně i dlouhodobém horizontu byla stromová kostra celého města stabilní a s velkou pravděpodobností, že se stávajícím trendům co nejvíce adaptuje
- Využití části **příměstských lesů** k volnočasovým aktivitám a rekreaci, tj. podpora propojení lesů a okolních ploch, výsadby a obnovy stromořadí podél cest propojujících tyto plochy, podpora tvorby a obnovy naučných stezek, vybavenosti (typu přírodní lavičky, cvičící sestavy apod.), v segmentech rozvolnění porostů nebo doplnění vhodných listnatých dřevin. To vše za respektování oblastních plánů rozvoje lesů.
- Podporovat výsadbu **stromořadí a pásů extenzivní zeleně** v navazující **zemědělské krajině**.
- Fragmentace navazující zemědělské krajiny.
- Podporovat zakládání a údržbu prvků **ÚSES**.
- Podporovat opatření zadržujících či zpomalujících odtok srážkové vody (průlehy, vodní plochy, jezírka, tůně poldry apod.).
- Uplatňovat systémová doporučení pro zvýšení adaptace města Prostějov na klimatickou změnu pomocí zeleně (viz následující kapitola).

OBOROVÉ NORMY A STANDARDY (SEZNAM NOREM, STANDARDŮ A DOPORUČENÝCH POSTUPŮ PRO ARCHITEKTY, PROJEKTANTY A REALIZAČNÍ FIRMY)

- Projektování, návrh, zakládání a následná péče o zeleň se bude řídit následujícími normami a oborovými standardy.
  - ČSN 83 9011 Technologie vegetačních úprav v krajině – **Práce s půdou.**
  - ČSN 83 9021 Technologie vegetačních úprav v krajině – **Rostliny a jejich výsadba.**
  - ČSN 83 9051 Technologie vegetačních úprav v krajině – **Rozvojová a udržovací péče o vegetační prvky.**
  - ČSN 83 9061 Technologie vegetačních úprav v krajině – **Ochrana stromů, porostů a vegetačních ploch při stavebních pracích.**
  - ČSN 46 4902-1 **Výpěstky okrasných dřevin** – Všeobecná ustanovení a ukazatele jakosti.
  - Standard péče o přírodu a krajinu: SPPK A01 002: 2017 **Ochrana dřevin při stavební činnosti.** AOPK ČR 24 s.
  - Standard péče o přírodu a krajinu: SPPK A02 001:2021, I. Revize, **Výsadba stromů.** AOPK ČR. 46 s.
  - Standard péče o přírodu a krajinu. SPPK A02 002:2015 **Řez stromů** AOPK ČR 31 s.
  - Standard péče o přírodu a krajinu: SPPK A02 003:2023 (I. Revize) **Výsadba a řez keřů a lián.** AOPK ČR.
  - Standard péče o přírodu a krajinu: SPPK A02 004: 2019 **Bezpečnostní vazby a ostatní stabilizační systémy.** AOPK ČR. 26 s.
  - Standard péče o přírodu a krajinu: SPPK A02 005: 2018 **Kácení stromů.** AOPK ČR. 23 s.
  - Standard péče o přírodu a krajinu: SPPK A02 009: 2019 **Speciální zásahy na stromech.** AOPK ČR. 30 s.
  - Standard péče o přírodu a krajinu: SPPK C02 003: 2016 **Funkční výsadby ovocných dřevin v zemědělské krajině,** AOPK ČR. 53 s.
  - Standard péče o přírodu a krajinu: SPPK C02 005: **2016 Péče o funkční výsadby ovocných dřevin,** AOPK ČR. 39 s.
  - Standard péče o přírodu a krajinu: SPPK C02 007: 2018 **Krajinné trávničky,** AOPK ČR. 44 s.
  - Standard péče o přírodu a krajinu: SPPK A02 007: 2020 **Úprava stanovištních poměrů dřevin.** (dokument řeší požadavky na prokošenitelný prostor, technologie výsadby do zpevněných povrchů apod.) AOPK ČR. 35 s.
  - **Vegetační souvrství zelených střech** - standardy pro navrhování, provádění a údržbu, Svaz zakládání a údržby zeleně, 2019.

7.5.8. ADAPTAČNÍ STRATEGIE NA ZMĚNU KLIMATU POMOCÍ ZELENĚ (ELIMINACE NEGATIVNÍCH DOPADŮ)

- Pro eliminaci negativních dopadů probíhající klimatické změny, doporučujeme při plánování i běžné péči, jak o městskou zezeň, tak prostředí města a příměstské krajiny obecně aplikovat následující systémové doporučení pro zvýšení adaptace města Prostějov na klimatickou změnu pomocí zeleně.
- Níže uvedená doporučení detailně rozpracovávají obecné principy definované v dokumentu: *Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR, Ministerstvo životního prostředí České republiky, 2015*, které jsou uvedené v kapitole 2.5 tohoto dokumentu.

- Systém** městské zeleně je tvořen z jednotlivých objektů zeleně (**základní plochy zeleně**), členěných do tzv. funkčních typů zeleně. Jedná se např. o parky, parkově upravené plochy, zezeň obytných souborů, zezeň sportovních areálů apod. Tyto jednotlivé objekty zeleně jsou tvořeny z konkrétních **vegetačních** (a technických) prvků, např. ze skupin stromů, skupin keřů, záhonů květin, trávnickových ploch apod. Jednotlivé vegetační prvky jsou poté tvořeny z již konkrétních **taxonů** rostlin (konkrétní strom, konkrétní keř apod.).
- systémové doporučení pro zvýšení adaptace města Prostějov na klimatickou změnu pomocí zeleně musí být provázané v rámci jednotlivých hierarchických úrovní systému zeleně města (systém – plocha – prvek – taxon). Provázanost naznačuje výše uvedené schéma.

A) ADEKVÁTNÍ PÉČE O STÁVAJÍCÍ PLOCHY MĚSTSKÉ ZELENĚ (STÁVAJÍCÍ ZELENĚ) - doporučené přístupy, principy, úpravy a opatření	
Systémový a koncepční management (správa) stávající zeleně	Zajištění základních oborových podkladů pro výkon správy zeleně (strategický plán rozvoje zeleně, pasport zeleně, plán péče, dendrologický průzkum), aktualizace těchto dokumentů.
	Koncepční péče, plánování rozvoje, systémové přístupy, stanovení etapizace a priorit, zpětná vazba.
	Osvěta a informovanost veřejnosti (důvody zásahů, nové technologie, pochopení důležitosti kvalitní zeleně a rizika nevhodných zásahů).
Koncepční provádění pěstebních opatření a zásahů	Zpracování dendrologického průzkumu a projektu pěstebních opatření na dřeviny. Postupná aktualizace.
	Koncepční plánování a provádění pěstebních zásahů a ošetření dřevin (přímé ovlivnění kvalitativního parametru ploch nejvíce se podílejícího na stabilitě ploch), etapizace zásahů, diferencovaný přístup dle závažnosti a dle významu ploch.
Úprava drukové struktury dřevin - dosadby	Úprava druhové struktury dřevin, tj. nutnost dosadeb vhodných druhů stromů (zohlednění stanovištních podmínek a adaptace na klimatickou změnu: dlouhodobá stabilita ploch, plnění benefitů a ekosystémových služeb městské zeleně).
Úprava věkové struktury stromů, tj. nutné dosadby (zajištění generační obměny a stability) - dosadby	Zajištění generační obměny a dlouhodobé stability ploch zeleně a na ně vázaných benefitů.
Dílčí změny a úprava udržovací péče , diferencovaný přístup k jednotlivým plochám	Stanovení intenzitních tříd udržovací péče pro jednotlivé plochy zeleně.
	Zpracování plánu péče o zeleň.
	Kontrola kvality provedených prací (standardy kvality, přebírání prací, odpovědnost).
	Dílčí úpravy a změny způsobu udržovací péče (diferencovaný přístup k jednotlivým plochám zohledňující jejich význam a disponibilních zdrojů financí), úpravy stávajících technologií a postupů udržovací péče.
	Koncepční a systémová extenzifikace a ekologizace udržovací péče ve vhodných plochách a lokalitách. Např. Redukce nákladů na udržovací péči o zeleň např. redukcí na péči náročných tzv. zbytkových ploch trávníků (izolované plošky trávníků, trávniky ve svazích a hůře dostupných plochách) a jejich postupná náhrada za zeleň s nižšími nároky na udržovací péči jako jsou např. půdopokryvné výsadby keřů, extenzivní záhony trvalek a okrasných travin apod. (tzv. extenzifikace udržovací péče o zeleň).
	Redukce používání totálních herbicidů při údržbě chodníků a cest, postupné zavádění alternativních postupů redukce plevelů.
Dílčí úprava a doplnění prostorové struktury ploch	Dílčí úprava a doplnění prostorové struktury ploch - dosadby vybraných typů vegetačních prvků dle požadavků konkrétních ploch (odclonění, úprava struktury, doplnění patrovitosti apod.).
Ochrana ploch nezastavěných a nezastavitelných před zastavěním	Koncepce a strategické plánování.
Ochrana stromů a vegetačních ploch při stavebních pracích	Zamezit poškození stromů při provádění stavebních prací. Důsledná ochrana kořenového prostoru stromů (před výkopy, navážkou, zhutněním apod.).
	Ochrana ostatních vegetačních ploch před poškozením, zhutněním apod. Případně jejich plnohodnotná obnova.
	Nutno řešit již v projekční přípravě předmětných prací - přizvání odborníka na zeleň.
Ochrana vegetačních ploch před redukcí	Zamezit neadekvátní či neopodstatněné redukcí ploch zeleně.
Doplnění či obnova vybavenosti	Doplnění či obnova vybavenosti (mobiliář, cestní síť, programová náplň apod.) ve vybraných plochách (koncepční a systémový přístup, vycházet z požadavků a funkcí v území).
Kvalitní rozvojová péče o nové výsadby	Důsledná rozvojová péče, úprava podchozích výšek, výchovné/zdravotní řezy stromů, především pak zálivka
Při úpravách a rekonstrukcích ploch uplatňovat principy vhodného hospodaření s dešťovou vodou	Využití zeleně (vegetačních prvků) i technických opatření a jejich kombinací. Např. použití propustných a polopropustných povrchů, zadržování/vsak či zpomalení odtoku dešťové vody, adekvátní technologie úprav zeleně a vhodný výběr taxonů. Principiálně viz následující doporučení níže.

B) UPLATŇOVÁNÍ ADAPTAČNÍCH OPATŘENÍ PŘI:	
B.1: ZÁSAZÍCH A ROZVOJI STÁVAJÍCÍCH PLOCH MĚSTSKÉ ZELENĚ	
B.2: TVORBĚ NOVÝCH PLOCH MĚSTSKÉ ZELENĚ	
Obecně:	
Podpora biodiverzity	
Tvorba nových ploch zeleně	Koncepční plánování a přístup.
Uplatňování principů hospodaření s dešťovou vodou a zelenomodré infrastruktury při tvorbě nových prostor, staveb a zástavby i při úpravě ploch stávajících. Uplatnění následujících prvků a principů:	
1) Zeleň	Tj. opatření pro zlepšení mikroklimatu a /nebo redukci srážkového odtoku.
Výsadba stromů	Maximální možné uplatnění stromů a stromořadí při úpravách komunikací.
	Použití vyšší zeleně a stromů při výstavbě výrobních, skladových a průmyslových areálů.
	Při výsadbách zeleně v omezených a silně ovlivněných podmínkách (parkoviště apod.) uplatnit nové technologie a postupy zajišťující dostatečný prokořenitelný kořenový prostor a zvyšující odolnost vysazených rostlin (strukturální substráty, tzv. prokořenitelné buňky, kořenové mosty, hydrogely a hydroabsorbenty, ochranné nátěry kmene, apod.).
	Při tvorbě nových ploch od projekční přípravy vznést požadavek na výsadby stromů (uzpůsobení trasování ing. sítí, sdružování ing. sítí, případně využití kořenových chrániček či protikořenících folií). = tvorba dostatečných prostor pro výsadby .
	Důsledný výběr druhového složení nových výsadeb stromů v městském prostředí, především s ohledem na a) soubor stresových faktorů městského prostředí (zpevněné povrchy, provoz, solení komunikací apod) a b) s ohledem na uzpůsobení těchto taxonů k probíhající klimatické změně (oteplování, omezené zásobování vodou), tak aby ve střednědobém a ideálně i dlouhodobém horizontu byla stromová kostra celého města stabilní a s velkou pravděpodobností, že se stávajícím trendům co nejvíce adaptuje.
	Kvalitní rozvojová péče o nové výsadby (ochrana báze stromů proti poškození sečí, nátěry kmene, výchovné řezy, především pak důsledná zálivka).
Výsadba keřů a keřových skupin	Vliv na zadržení srážkové vody, mikroklima, biodiverzitu, způsob a technologii udržovací péče.
	Výběr vhodných druhů dle podmínek stanoviště (domácí druhy do vhodných podmínek, nepůvodní druhy do silně pozměněných apod.).
	Kvalitní výsadba (v extrémních stanovištích podpurné látky typu hydroabsorbenty apod.), adekvátní rozvojová péče (redukce plevelů, zálivka).
Výsadba květinových záhonů (trvalky, okrasné traviny, květinové záhony obecně)	Výrazný vliv na atraktivitu prostor i biodiverzitu. Částečný vliv na zadržení srážkové vody a mikroklima.
	Výběr vhodných druhů dle podmínek stanoviště (vhodná technologie přípravy stanoviště, včetně adekvátní navazující péče).
	Nutný koncepční přístup, nikoliv nahodilé úpravy.
Zakládání trávníků	Typ trávníku a způsobu technologie udržovací péče stanovit s ohledem na význam a hlavní využití plochy zeleně (intenzivně udržovaný pobytový parkový trávník, vs luční trávník typů "květnatá louka" s extenzivním charakterem udržovací péče). Nutný koncepční přístup, nikoliv nahodilé úpravy.
	Zabránit poškození a zhutnění (následně negativní vliv na plnění požadovaných benefitů).
Zakládání zelených střeš	Využití při nově budovaných stavbách, domech, průmyslových či komerčních budov apod.
	Zadržení srážkové vody, vliv na mikroklima.
	Dle charakteru (mocnost substrátu a způsob využití) děleny na: intenzivní, polointenzivní a extenzivní.

Zakládání zelených stěn a fasád	Zelené stěny (vertikální fasáda/vertikální záhon) - intenzivní vhodné pouze v opodstatněných případech (náklady na založení, velmi výrazné vstupy a náklady na péči), extenzivnější formy možno postupně zavádět.
	Pnoucí dřeviny: využití pnoucích dřevin k popnutí stěn a budov (komerční objekty, průmyslové a výrobní haly apod), případně instalace do míst kde není možné vysadit stromy s ohledem na limity prokořenitelného prostoru (izolační a protihlukové stěny, stínění apod.. Forma (1) samopnoucí)bez nutnosti instalovat oporu) (2) s instalací opory (lanka, sítě apod.). Obecně levné, velmi rychlé a účinné řešení (ochlazení prostor, snížení prašnosti, apod.). Vhodné více uplatňovat.
2) kombinované a technické prvky	opatření pro zlepšení mikroklimatu a /nebo redukcí srážkového odtoku a /nebo zadržetí a retenci srážkové vody
Tvorba propustných a polopropustných povrchů	Zpevněné trávníky (štěrkové trávníky, zatravnovací rošty a dlaždice apod.). Štěrkové povrchy, propustné dlažby a lité povrchy. Zpevněné trávníky (zatravnovací rošty, dlaždice apod.).
Tvorba vsakovacích objektů	Plošný však bez retence. "Dešťový" záhon. Vsakovací průleh a jeho varianty. Vsakovací retenční rýha a její varianty. Vsakovací retenční nádrž. Vsakovací šachta.
Tvorba retenčních objektů	Suchá retenční dešťová nádrž. Retenční dešťová nádrž se stálou hladinou. Podzemní retenční dešťová nádrž. Umělý mokřad/biotop.
Tvorba objektů pro akumulaci a využívání dešťové vody	Akumulace dešťové vody.
Tvorba vodních ploch a prvků	Různé formy nových vodních prvků od přírodě blízkých (biotopy, mokřady apod.) až po technické (fontány, kašny, vodní střiky, mlžiče apod.).

C) ÚPRAVY PŘÍMĚSTSKÉ KRAJINY (PŘÍMĚSTSKÁ KRAJINA A OKOLÍ MĚSTA)	
Úpravy a opatření pro zemědělské půdy	Úprava velikosti bloků zemědělské půdy, mozaikovitá struktura kultur, způsob obhospodařování. Fragmentace ploch, doplnění zeleně - dřeviny. Primárně doplnění dřevin (1) stromořadí (vazba na fragmentaci zemědělské krajiny, rozčlenění velkých bloků, obnovení zaniklých stromořadí, volnočasové využití - rekreační potenciál) (2) větrolamy, liniové výsadby, (3) remízky, skupiny stromů, extenzivní ovocné sady (4) keřové pásy a výsadby. Dominantní uplatnění původních druhů.
	Fragmentace ploch, doplnění zeleně - bylinné patro (1) "medonosné" pásy lučních směsí apod. fragmentace, význam z hlediska biodiverzity, zadržetí vody apod. (2) převod orné půdy na trvalé travní porosty. Podpora ekologicky šetrného zemědělství.
	Doplnění vodních ploch a prvků. využití terénních depresí., tvorba tůní, mokřadů apod. Podporovat opatření zadržujících či zpomalujících odtok srážkové vody (průlehy, vodní plochy, jezírka, tůně poldry apod.).
	Vhodná druhová skladba (smíšené lesy, výrazné zastoupení směsi vhodných druhů listnatých stromů).
	Podpora ostatních (jiných než primárně produkčních) funkcí (půdoochrana, izolační, rekreační apod.
Podpora zakládání a údržby prvků ÚSES	Tvorba koncepce územního systému ekologické stability (ÚSES) a její postupná realizace.

7.5.9. NÁVRH TÉMAT PRO ZPRACOVÁNÍ DO ÚZEMNĚ ANALYTICKÝCH PODKLADŮ

V souladu s *Metodickým rámcem zpracování studie systému sídelní zeleně* jsou níže uvedeny dílčí části nebo témata tohoto dokumentu, uplatnitelná jako zdroj informací pro plánování rozvoje území, včetně přípravy územního plánu a dalších dokumentací. K takovým informacím patří zejména:

- *rozběr současného stavu zeleně v sídle a v případě potřeby v jeho bezprostředním okolí v měřítku odpovídajícím velikosti řešeného území.*
  - Zde plně odkazujeme na **VÝKRES 02: SOUČASNÝ STAV SÍDELNÍ ZELENĚ MĚSTA PROSTĚJOV (1: 4 000)**, který tyto informace detailně zobrazuje a dokládá.
  - Podrobný popis a interpretace těchto informací je obsažen v kapitole **6. VYHODNOCENÍ AKTUÁLNÍHO STAVU SÍDELNÍ ZELENĚ MĚSTA PROSTĚJOV**
- *návrh funkčního a prostorového uspořádání systému zeleně.*
  - Zde plně odkazujeme na **VÝKRES 05: NÁVRH SYSTÉMU SÍDELNÍ ZELENĚ (1: 4 000)**, který tyto informace detailně zobrazuje a dokládá
  - Popis těchto informací je obsažen v kapitole **7. NÁVRH ROZVOJE SÍDELNÍ ZELENĚ MĚSTA PROSTĚJOV.**

8. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A ZDROJŮ

Odborná literatura:

- AOPK ČR. Standard péče o přírodu a krajinu: SPPK A02 007: 2020 Úprava stanovištních poměrů dřevin. AOPK ČR. 35 s.
- CARREIRO, M., Y. SONG a J. WU. (eds). *Ecology, planning, and management of urban forests: international perspectives*. New York: Springer, 2008, 467 p. ISBN 978-0-387-71424-0.
- COM. 249 final: *Green Infrastructure – Enhancing Europe’s Natural Capital (Zelená infrastruktura – zlepšování přírodního kapitálu Evropy)*. Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a výboru regionů. Brusel: COM, 2013, 12 p. Dostupné z: https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:d41348f2-01d5-4abe-b817-4c73e6f1b2df.0016.03/DOC_1&format=PDF
- EEA. *Technical report No 2/2014: Spatial analysis of green infrastructure in Europe*. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2014. 53 p. ISBN: 978-92-9213-421-1. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/262559272_Spatial_analysis_of_green_infrastructure_in_Europe
- ESTREGUIL et al. *Strategic Green Infrastructure and Ecosystem Restoration*. Publications Office of the European Union, 2019, 126 p. ISBN: 978-92-79-97294-2 (online). Dostupné z: <https://ec.europa.eu/jrc/en/publication/strategic-green-infrastructure-and-ecosystem-restoration>
- HANSEN, R. *Multifunctionality as a Principle for Urban Green Infrastructure Planning – Theory, Application and Linkages to Ecosystem Services*. München, 2018. 185 p. Dissertation. Technischen Universität München
- HANSEN, R. et al. *Report of case study portraits – APPENDIX – GREEN SURGE study on urban green infrastructure planning and governance in 20 European case studies*. Technical Report. 2015, 271 p. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/273058957_Report_of_case_study_portraits_-_APPENDIX_-_GREEN_SURGE_study_on_urban_green_infrastructure_planning_and_governance_in_20_European_case_studies
- CHIESURA, A. The role of urban parks for the sustainable city. *Landscape and Urban Planning*. 2004, vol. 68, iss. 1, p. 129-138. ISSN 0169-2046
- IRP Praha. *Strategie adaptace hl. m. Prahy na klimatickou změnu* [online]. 2017 [cit. 2020-12-05] Dostupné z: <https://www.iprpraha.cz/adaptacnistrategie>
- JIM, C.Y., LO, A. and BYRNE, J. Charting the Green and Climate-Adaptive City. *Landscape and Urban Planning*. 2015, 138, p. 51-53. ISSN 0169-2046.
- JIM, C. Y. a W. Y. CHEN. Recreation–amenity use and contingent valuation of urban greenspaces in Guangzhou, China. *Landscape and Urban Planning*. 2006, vol. 75, iss. 1–2, p. 81-96. ISSN 0169-2046.
- KABISCH, N. and HAASE, D. Green spaces of European cities revisited for 1990–2006. *Landscape and Urban Planning*. 2013, 110, p. 113–122. ISSN 0169-2046
- KING et al. *Toronto Green Standard* [online]. 2018 [cit. 2020-12-05] Dostupné z: <https://www.toronto.ca/city-government/planning-development/official-plan-guidelines/toronto-green-standard/>
- KOC, C.B., OSMOND, P. and PETERS, A. Towards a comprehensive green infrastructure typology. A systematic review of approaches, methods and typologies. *Urban Ecosystems*. 2017, 20 (1), 15–35. ISSN 1573-1642.
- KONIJNENDIJK, C., K. NILSSON, T. B. RANDRUP a J. SCHIPPERIJN (Eds). *Urban Forests and Trees: A Reference Book*. Springer, 2005, 520 p. ISBN 978-3-540-25126-2
- KUČERA, P. Obnova a rozvoj systému zeleně sídel. In: *Obnova zeleně v podmínkách sídel*. Praha, SZKT 1997, p. 5-6.
- LORENCOVÁ et al. *Zásady pro rozvoj adaptací na změnu klimatu ve městě Brně s využitím ekosystémově založených přístupů. Východiska pro zpracování Strategie pro Brno 2050*. Brno, 83 s. Dostupné z: <https://urbanadapt.cz/cs/system/files/downloads/brno-adaptacni-strategie-fin.pdf>
- MÁLEK, Zdeněk, Petr HORÁČEK a Zdeněk KIESENBAUER. *Stromy pro sídla a krajinu*. Olomouc: 2012. ISBN 978-80-87091-36-4.

- MAYOR OF LONDON. *London environment strategy*. London, UK: Greater London Authority, 2018, 451 p. ISBN 978-1-84781-694-8. Dostupné z: https://www.london.gov.uk/sites/default/files/london_environment_strategy_0.pdf
- MMR (Ministerstvo pro místní rozvoj). *Zásady urbánní politiky* [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. 2010. s. 53.[cit. 2013-01-16]. Dostupné z http://www.mmr.cz/getmedia/63d00d20-3a85-48f5-b112-1d3b003398dd/ZUP_tisk.pdf
- MŽP (Ministerstvo životního prostředí). *Státní politika životního prostředí České republiky 2012–2020* [online]. Praha: Ministerstva životního prostředí. 2012, 88 p. [cit. 2013-01-16]. Dostupné z: [http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/news_130108_Statni_politika_zivotniho_prostredi/\\$FILE/SP%C5%BDP_2012-20.pdf](http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/news_130108_Statni_politika_zivotniho_prostredi/$FILE/SP%C5%BDP_2012-20.pdf)
- MŽP (Ministerstvo životního prostředí).. Metodický rámec zpracování studie systému sídelní zeleně, Praha 2023. (odborný garant Šimek P.). Dostupné z https://opzp.cz/files/documents/storage/2023/07/28/1690540832_Metodick%C3%BD%20r%C3%A1mec%20Studie%20syst%C3%A9mu%20s%C3%ADdeln%C3%AD%20zelen%C4%9B.pdf
- MŽP: Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR, Ministerstvo životního prostředí České republiky, 2015. Dostupné z: [https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/zmena_klimatu_adaptacni_strategie/\\$FILE/OEOK-Adaptacni_strategie-20151029.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/zmena_klimatu_adaptacni_strategie/$FILE/OEOK-Adaptacni_strategie-20151029.pdf)
- NEEDOBA at al. *Urban Forest Climate Adaptation – Framework for Metro Vancouver, Tree Species Selection, Planting and Management*. 2017. 115 p. Dostupné z: <http://www.metrovancouver.org/services/regional-planning/PlanningPublications/UrbanForestClimateAdaptationFrameworkTreeSpeciesSelection.pdf>
- NOWAK, D. J., et al. Residential building energy conservation and avoided power plant emissions by urban and community trees in the United States. *Urban Forestry and Urban Greening*. 2017, 21, p. 158–165. ISSN 1618-8667.
- PAULEIT, S. a F. DUHME. Assessing the environmental performance of land cover types for urban planning. *Landscape and Urban Planning*. 2000, vol. 52, iss. 1, p. 1-20. ISSN 0169-2046.
- ROOTENBACHER, CH. Plánování a realizace zelené infrastruktury ve městech vyžaduje metody krajinářské architektury. *Bulletin ČKA 2/2015 – Téma: zelená infrastruktura*. 2015, 2, p. 53-55. ISSN 1804-2066.
- ROY, S. et al. A systematic quantitative review of urban tree benefits, costs, and assessment methods across cities in different climatic zones. *Urban Forestry & Urban Greening*. 2012, vol. 11, iss. 4, p. 351-363. ISSN 1618-8667.
- SZOPIŃSKA, E., et al. Spatial Form of Greenery in Strategic Environmental Management in the Context of Urban Adaptation to Climate Change. *Polish Journal of Environmental Studies*. 2018, 28 (4), p. 2845-2856. ISSN 1230-1485.
- ŠIMEK, P. *Management městské zeleně*. Rukopis, 2014. (nepublikováno).
- ŠIMEK, P. et al. Vyhodnocení aktuálního stavu (stability) ploch zeleně. In: *Strategický plán rozvoje systému zeleně Statutárního města Ostrava*. Odborná expertíza. Ostravské městské lesy. 2011.
- ŠIMEK, P. Východiska pro posuzování úrovně údržby zeleně v systémech zeleně sídel. *Acta horticulturae et regiotecturae*. 2010, vol. 13, iss. Mimoriadne - Special, p. 42-46
- ŠIMEK, P. Management sídelní zeleně. In: *Management sídelní zeleně*. Praha: SZKT, 2004, p. 7-13. ISBN 80-902910-7-4.
- ŠIMEK, P. Systémové aspekty managementu péče o sídelní zeleň. In: *Udržovací péče o zeleň*. 1. vyd. Praha: SZKT, 2003, p. 7-13. ISBN 80-902910-5-8
- ŠIMEK, P. *Vegetační prvky, udržovací péče a systém zeleně sídla*. Lednice, 2002. 163 p. Habilitační práce. Lednice: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, Zahradnická fakulta v Lednici.
- ŠIMEK, P. Městská zeleň. In: ŠRYTR, P. *Městské inženýrství: 2*. 1. vyd. Praha: Academia, 2001. p. 183-225.
- ŠIMEK, P. a ŠIMEK P. jun. Zelená infrastruktura po česku. In: PANČÍKOVÁ, L. (ed.): *Dny zahradní a krajinářské tvorby 2016: Zelená infrastruktura*. Praha: SZKT, 2016, p. 8–11.

- ŠIMEK, P. -- ŠTEFL, L. Projekt pěstebních opatření: Významný nástroj v péči o stromy. *Inspirace*. 2021. sv. 17, č. 1, s. 12--13. ISSN 2464-5893.
- ŠIMEK, P. a ŠTEFL, L. Management městské zeleně – systémové postupy a nástroje plánování. *Životné prostredie*. 2020a. 54 (3), p. 183-191. ISSN 0044-4863
- ŠIMEK, P. a ŠTEFL, L. Systémy zeleně malých měst. *Zahrada – park – krajina*. 2014, 14 (3), p. 60-64. ISSN 1211-1678.
- ŠIMEK, P. - ŠTEFL, L. Kterých nejčastějších omylů se v péči o zeleň dopouštějí obce?. *Moderní obec*. 2014b. sv. xx, č. 7, s. 19--20. ISSN 1211-0507.
- ŠTEFL, L. *Kvalita a stabilita ploch zeleně v systémech zeleně sídel*. Lednice, 2021. 99 p. Habilitační práce. Mendelova univerzita v Brně, Zahradnická fakulta.
- ŠTEFL, L. *Návrh indikátorů kvality městského prostředí pro systémy zeleně sídel*. Disertační práce. Mendelova univerzita v Brně, Zahradnická fakulta. Vedoucí práce Pavel Šimek. 2014.
- ŠTEFL, L. - MATIOVÁ, S. Kvalitativní indikátory stavu a údržby sídelní zeleně. *Zahradnictví*. 2013. sv. 12, č. 9, s. 38--41. ISSN 1213-7596.
- ŠTEFL, L. - ŠIMEK, P. Indikátory skladby a prostorové struktury systému městské zeleně. *Acta Universitatis Matthiae Belii. Séria environmentálne manažérstvo*. 2015. sv. XVII, č. 2, s. 6--13. ISSN 1338-4430.
- PEJCHAL, M. a P. ŠIMEK. *Metodika hodnocení dřevin pro potřeby památkové péče* [certifikovaná metodika]. Lednice: Mendelova univerzita v Brně, Zahradnická fakulta. 2015, 49 p.
- PEJCHAL, M. *Arboristika I: obecná dendrologie*. 1. vyd. Mělník: Vyšší odborná škola zahradnická a střední zahradnická škola Mělník, 2008. 170 s.
- THORÉN, K. H. "The green poster" A method to evaluate the sustainability of the urban green structure. *Environmental Impact Assessment Review*. 2000, vol. 20, iss. 3, p. 359-371. ISSN 0195-9255
- TYRVÄINEN, L. et al. Benefits and Uses of Urban Forests and Trees. In: KONIJNENDIJK, C., K. NILSSON, T. B. RANDRUP a J. SCHIPPERIJN (Eds). *Urban Forests and Trees: A Reference Book*. Springer, 2005, p. 81- 114. ISBN 978-3-540-25126-2.
- TSAI, W.L., DAVIS, A. and JACKSON, L. E. Associations between Types of Greenery along Neighborhood Roads and Weight Status in Different Climates. *Urban Forestry & Urban Greening*. 2019, 41, p. 104--117. ISSN 1618-8667.
- VÍTEK, J. et al. *Hospodaření se srážkovými vodami – cesta k modrozelené infrastruktuře – Olomoucké stavební standardy k integraci modrozelené infrastruktury*. Brno: JV PROJEKT VH, 2018, 200 p.
- WERQUIN, A. C. et al. *COST Action C11: Green Structure and Urban Planning - Final Report*. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2005, 438 p.
- WU, Z. and CHEN, L. Optimizing the spatial arrangement of trees in residential neighborhoods for better cooling effects: Integrating modeling with in-situ measurements. *Landscape and Urban Planning*. 2017, 167, p. 463-472. ISSN 0169-2046.
- ZHOU, X. a Y-Ch. WANG. Spatial-temporal dynamics of urban green space in response to rapid urbanization and greening policies. *Landscape and Urban Planning*. 2011, vol. 100, iss. 3, p. 268-277. ISSN 0169-2046.

Přírodní podmínky:

- QUITT, E. KLIMATICKÉ OBLASTI ČESKOSLOVENSKA. *STUDIA GEOGRAPHICA* 16, 1971 ČESKOSLOVENSKÁ AKADEMIE VĚD – Geografický ústav Brno
- HON J. a kolektiv autorů EXOTOXA s.r.o. ÚAP – ROZBOR UDRŽITELNÉHO ROZVOJE ÚZEMÍ pro správní obvod ORP Prostějov. Centrum pro životní prostředí a hodnocení krajiny. 2009, verze 04. © EKOTOXA s.r.o., Kosmákova 28, 615 00 Brno Židenice
- CULEK, M. et al. (2005). Biogeografické členění České republiky: II. díl. Vydání 1. Praha: AOPK ČR. 590 s., 1 CD. ISBN 80-86064-8

- GRŮZOVÁ, L. (2000): Prostějov: dějiny města.1. vyd. Prostějov. 279 s.

Inspirační fotografie v příloze O2:

- soukromý archiv autorů generelu zeleně

Podklady poskytnuté městem Prostějov:

- digitální podkladová data pro předmětné území (Katastrální mapa, majetek města, ortofoto, územní plán, pasport zeleně etc.)
- strategický plán Prostějov 2022-2035
- Studie ÚSES:
  - STUDIE OBNOVY KRAJINY V JIHOVÝCHODNÍM KVADRANTU MĚSTA (ÚSES) Atelier Fontes, 12/2022
  - STUDIE – OBNOVA KRAJINY V JIHOZÁPADNÍM KVADRANTU MĚSTA, Atelier Fontes, 10/2021
  - STUDIE OBNOVY KRAJINY NAD VRAHOVICEMI (ÚSES), Atelier Fontes, 10/2022
- Odbor správy a údržby majetku města Zákresy výsadeb/plánovaných výsadeb letniček, trvalek, cibulovin
- Územní plán města Prostějov, úplné znění po vydání V. změny, 2023, knesl kynčl architekti s.r.o.
- Centrum udržitelného rozvoje, z.s. *Adaptační strategie města Prostějova na změnu klimatu. Analytická část.* Červen 2023.
- ÚS Jižní prstenec, Gogolák, Grasse 2018

9. PŘÍLOHY

ČÁST A: PRŮZKUMY A ROZBORY

TABULKY:

- PŘÍLOHA: **01** DATABÁZE (TABULKY) HODNOCENÍ JEDNOTLIVÝCH PLOCH ZELENĚ A NÁVRHU JEJICH ROZVOJE

GRAFICKÁ ČÁST:

- VÝKRES **01**: ŠIRŠÍ VZTAHY (1:25 000)
- VÝKRES **02**: SOUČASNÝ STAV SÍDELNÍ ZELENĚ MĚSTA PROSTĚJOV (1: 4 000)
- VÝKRES **03**: PROBLÉMOVÝ VÝKRES (1: 4 000)

ČÁST B: NÁVRH SYSTÉMU SÍDELNÍ ZELENĚ

TABULKY:

- PŘÍLOHA: **01** DATABÁZE (TABULKY) HODNOCENÍ JEDNOTLIVÝCH PLOCH ZELENĚ A NÁVRHU JEJICH ROZVOJE (viz výše část A, sloučeno do jednoho dokumentu)

GRAFICKÁ ČÁST:

- VÝKRES **04**: NÁVRH SYSTÉMU SÍDELNÍ ZELENĚ ŠIRŠÍ VZTAHY (1:25 000)
- VÝKRES **05**: NÁVRH SYSTÉMU SÍDELNÍ ZELENĚ (1: 4 000)
- VÝKRES **06**: NÁVRH SYSTÉMU SÍDELNÍ ZELENĚ – NÁVRH OPATŘENÍ (1: 4 000)
- PŘÍLOHA **02**: INSPIRATIVNÍ TABULE MOŽNÉHO ŘEŠENÍ VYBRANÝCH PLOCH VEŘEJNÉ ZELENĚ